

AGENCIJA ZA OSIGURANJE
U BOSNI I HERCEGOVINI

Statistika tržišta osiguranja u Bosni i Hercegovini

godišnje
izvješće

20 08

Statistika tržišta osiguranja u Bosni i Hercegovini

godišnji
izvještaj

20 08

KRATICE	5
Predgovor	8
1. Pregled makroekonomskih pokazatelja u BiH	10
1.1. Makroekonomski pokazatelji u FBiH	10
1.2. Makroekonomski pokazatelji u RS-u	11
2. Sektor finansijskih usluga u BiH	14
2.1. Struktura sektora finansijskih usluga u BiH	14
2.1.1. Struktura sektora finansijskih usluga u FBiH	15
2.1.2. Struktura sektora finansijskih usluga u RS-u	15
2.2. Usporedni prikaz bankarskog i sektora osiguranja u FBiH i RS-u	15
3. Pregled statističkih pokazatelja za sektor osiguranja u BiH	18
3.1. Vlasnička struktura	18
3.1.1. Vlasnička struktura i vrste osiguranja kojima se bave društva u BiH	18
3.1.2. Vlasnička struktura i vrste osiguranja kojima se bave društva u FBiH	18
3.1.3. Vlasnička struktura i vrste osiguranja kojima se bave društva u RS-u	19
3.2. Ukupna premija u BiH i entitetima	19
3.2.1. Ukupna premija životnog i neživotnog osiguranju u BiH	20
3.2.2. Ukupna premija životnog i neživotnog osiguranju u FBiH	21
3.2.3. Ukupna premija životnog i neživotnog osiguranju u RS-u	21
3.2.4. Koncentracija premije u BiH	21
3.2.5. Herfindahl-Hirschman indeks (HHI)	22
3.3. Premija po skupinama/vrstama osiguranja	26
3.3.1. Premija po skupinama/vrstama osiguranja u BiH	26
3.3.2. Premija po skupinama/vrstama osiguranja u FBiH	28
3.3.3. Premija po skupinama/vrstama osiguranja u RS-u	29
3.4. Usporedni pokazatelji za određene europske države i BiH	30

3.5.	Ukupan prihod	34
3.6.	Prijavljene i riješene štete	34
3.7.	Dobit	35
3.8.	Kapital	35
3.9.	Pokazatelji uspješnosti poslovanja u 2008. godini	36
3.10.	Struktura zaposlenika	36
4.	Pokazatelji poslovanja društava sa sjedištem u FBiH i RS-u	38
4.1.	Premija po društvima	38
4.1.1.	Premija po društvima sa sjedištem u FBiH	38
4.1.2.	Premija po društvima sa sjedištem u RS-u	39
4.2.	Premija životnog osiguranja	40
4.2.1.	Premija životnog osiguranja u FBiH	40
4.2.2.	Premija životnog osiguranja u RS-u	40
4.3.	Ukupan prihod	41
4.3.1.	Ukupan prihod po društvima sa sjedištem u FBiH	41
4.3.2.	Ukupan prihod po društvima sa sjedištem u RS-u	42
4.4.	Prijavljene i riješene štete	43
4.4.1.	Prijavljene i riješene štete po društvima sa sjedištem u FBiH	43
4.4.2.	Prijavljene i riješene štete po društvima sa sjedištem u RS-u	43
4.5.	Dobit	44
4.5.1.	Dobit po društvima sa sjedištem u FBiH	44
4.5.2.	Dobit po društvima sa sjedištem u RS-u	45
4.6.	Kapital	46
4.6.1.	Kapital po društvima sa sjedištem u FBiH	46
4.6.2.	Kapital po društvima sa sjedištem u RS-u	47
4.7.	Pokazatelji uspješnosti poslovanja	48
4.7.1.	Pokazatelji uspješnosti poslovanja po društvima sa sjedištem u FBiH	48
4.7.2.	Pokazatelji uspješnosti poslovanja po društvima sa sjedištem u RS-u	48
4.8.	Struktura zaposlenika	49
4.8.1.	Struktura zaposlenika po društvima sa sjedištem u FBiH	49
4.8.2.	Struktura zaposlenika po društvima sa sjedištem u RS-u	49
	PRILOG I. Institucije i organizacije u sektoru osiguranja u BiH	52
	PRILOG II. Društva za osiguranje i reosiguranje u BiH	60
	PRILOG III. Osnovni pojmovi iz područja osiguranja	88
	PRILOG IV. Zakon o Agenciji za osiguranje u BiH	92
	PRILOG V. Zakonska regulativa i podzakonski akti u sektoru osiguranja u BiH	98

KRATICE

BiH	Bosna i Hercegovina
FBiH	Federacija Bosne i Hercegovine
RS	Republika Srpska
BDP	Bruto društveni proizvod
GDP	Gross Domestic Product (prev.bruto društveni proizvod)
NOE	Non observed economy (prev. „siva ekonomija“)
AFIP	Agencija za financijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo
EU	Evropska unija
HANFA	Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga
HHI	Herfindahl - Hirschman indeks

Predgovor

godišnji
izvještaj

20 08

Poštovani čitaoci,

Prema podacima kojima raspolaže naša agencija, globalna financijska kriza kao neizbježna tema u svim raspravama koje se tiču financijskog i tržišta kapitala nije se u značajnoj mjeri osjetila na tržištu osiguranja u BiH tijekom 2008. godine, što ne znači da je tržište osiguranja u BiH potpuno imuno na utjecaje globalne ekonomske i financijske krize.

Osiguravajuća društva u BiH su tijekom 2008. godine ostvarivala rast premije u skoro svim segmentima osiguranja. Tomu u prilog idu brojke koje kažu da je ukupna premija u 2008. godini veća za 12,65% od premije u 2007. godini, s tim da je stopa životnog osiguranja povećana za 20,98% u odnosu na prethodnu godinu. Međutim, utjecaj krize svakako se, između ostalog, osjeti i kroz veliki broj otkazivanja polica životnog osiguranja, koja su uzrokovana smanjenom kupovnom moći stanovništva.

Složenost i značaj utjecaja svjetske financijske krize na sektor osiguranja neminovno nameću i potrebu zaštite klijenata i vraćanje na tradicionalne metode investiranja s ciljem iskorištavanja potencijalnih mogućnosti za daljnji razvoj tržišta osiguranja, kao i stvaranje pretpostavki za uvođenje novih proizvoda u području osiguranja.

S tim u svezi Agencija za osiguranje u BiH je zajedno s Ministarstvom financija i trezora BiH tijekom 2008. godine bila uključena u pregovore sa Svjetskom bankom o uspostavi Sustava za osiguranje od rizika katastrofa za zemlje srednje i jugoistočne Europe (SECE CRIF - Southeastern and Central Europe Catastrophe Risk Insurance Facility).

Ova baza reosiguranja trebala bi biti uspostavljena kao originalan model privatno-državnog partnerstva čiji bi temeljni cilj trebao biti razvoj tržišta osiguranja od katastrofa u jugoistočnoj Europi i omogućavanje pristupa osiguranju kućanstvima te malim i srednjim poduzećima po povoljnim cijenama.

SECE CRIF bi u prvoj fazi trebao biti organiziran kao reosiguravajuća tvrtka za posebne namjene, koja će reosiguravati rizik od katastrofa preuzet od privatnih osiguravatelja u procesu prodaje polica osiguranja od katastrofa kućanstvima te malim i srednjim poduzećima.

Nadalje bih vas želio kratko informirati o nekim najznačajnijim aktivnostima koje je Agencija provodila tijekom 2008. godine.

U rujnu 2008. godine smo u okviru realizacije udruženog projekta Europske komisije u Sarajevu organizirali Regionalnu konferenciju o tržištima osiguranja u srednjoj i jugoistočnoj Europi, na kojoj je sudjelovalo 65 predstavnika iz osam zemalja, kao i drugi predstavnici regulatornih i nadzornih institucija iz BiH i inozemstva.

Cilj te konferencije bila je razmjena mišljenja i iskustava sudionika na tržištu osiguranja, kao i povezivanje s regulatornim tijelima iz područja osiguranja.

Agencija je u 2008. godini nastavila uspješno provoditi aktivnosti na predstavljanju i zastupanju BiH u organizacijama na međunarodnoj razini koje se bave osiguranjem. U tom smo pogledu obnovili članstvo u Međunarodnoj fondaciji za osiguranje (IIF) te u Međunarodnoj asocijaciji supervizora (IAIS) u statusu promatrača.

Od međunarodnih aktivnosti Agencije za osiguranje u BiH želim naglasiti da je u tijeku izrada prijedloga memoranduma o razumijevanju s Austrijom, Slovenijom, Hrvatskom i Srbijom, koji će zasigurno biti korak naprijed prema unaprjeđenju odnosa iz područja osiguranja s ovim zemljama.

U organizaciji projekta USAID PARE (Partnership for Advancing Reforms in the Economy) ove smo godine zajedno s entitetskim agencijama za nadzor osiguranja započeli proces samoprocjene s ključnim načelima supervizije. To će nam omogućiti da sagledamo poziciju BiH u ovom važnom području kako bismo donijeli odluke koje će unaprijediti superviziju u BiH.

Koristim ovu priliku da se zahvalim svima koji su učestvovali u izradi ove publikacije.

Sarajevo, augusta 2009. godine

Direktor Agencije za osiguranje u BiH

Samir Omerhodžić

Pregled makroekonomskih pokazatelja u BiH

godišnji
izvještaj

20 08

1. Pregled makroekonomskih pokazatelja u BiH

Makroekonomski pokazatelji u BiH (2005.-2008.)

Pokazatelji	Godina			
	2005.	2006.	2007.	2008.
Nominalni BDP (u milijunima KM)	16.928	19.106	21.641	24.716
BDP po stanovniku (u KM)	4.404	4.969	5.633	6.435
Realni BDP (stopa rasta u %)	4,30	6,20	6,84	5,42
Stopa rasta cijena na malo (%)	3,80	6,10 ¹	5,00	15,72
Broj stanovnika (u hiljadama)	3.844	3.845	3.843	3.842
Broj nezaposlenika	489.869	516.216	515.739	493.405
Broj zaposlenika	644.114	657.715	679.323	694.416
Prosječna bruto plaća (u KM)	798	869	935	1113
Prosječna neto plaća (u KM)	538	586	630	752
Pokrivenost uvoza izvozom (%)	34,50	46,90	42,70	41,20
Vanjski dug vladinog sektora	4.338	4.064	3.904	4.193
Vanjski dug (u postotcima po BDP-u)	27,50	22,60	18,60	16,70
Stopa nezaposlenosti (%)	35,00	31,10	29,00	23,40
Deficit tekućeg računa (mlrd KM)	2,93(17,31% BDP)	1,50(7,83% BDP)	2,25(10,40% BDP)	3,67 (14,85% BDP)

Izvor podataka: Agencija za statistiku u BiH, Centralna banka BiH

Gospodarstvo Bosne i Hercegovine suočeno je s nizom negativnih pokazatelja, a neki od njih su stopa nezaposlenosti od 23,4 % (prema procjenama Zavoda za zapošljavanje, više od 10.000 djelatnika ostalo je bez posla od početka 2009. godine) i trgovinski deficit koji iznosi 14,6 % BDP-a. Osim toga očekuje se smanjenje dotoka kapitala, razine stranih ulaganja kao i smanjenje novčanih priljeva bh. građana koji rade u inozemstvu, što će bitno utjecati na smanjenje potražnje za proizvodima koji se nude na tržištu osiguranja.

1.1. Makroekonomski pokazatelji u FBiH

Makroekonomski pokazatelji u FBiH (2005.-2008.)

Pokazatelji	Godina			
	2005.	2006.	2007.	2008.
Nominalni BDP (u milijunima KM)	10.831	12.058	13.735	15.657
BDP po stanovniku (u KM)	3.803	4.238	4.821	5.496
Realni BDP (stopa rasta u %)	4,90	11,30	13,10	12,96
Stopa rasta cijena na malo (%)	3,00	5,90	7,90	7,70
Broj stanovnika (procjena u hiljadama)	2.848	2.845	2.849	2.849
Broj nezaposlenika	338.270	355.102	370.459	430.745
Broj zaposlenika	388.418	389.601	413.676	345.381
Prosječna bruto plaća (u KM)	820	887	973,68	1.104,85
Prosječna neto plaća (u KM)	558	603	662,10	751,30
Pokrivenost uvoza izvozom (%)	33,70	45,60	41,89	40,92

Izvor podataka: Federalni zavod za statistiku

1.2. Makroekonomski pokazatelji u RS-u

Makroekonomski pokazatelji u RS-u (2005.-2008.)

Pokazatelji	Godina			
	2005.	2006.	2007.*	2008.
Nominalni BDP (u milijunima KM)	5.617	6.499	7.351	8.468
BDP po stanovniku (u KM)	3.796	4.368	5.106	5.891
Realni BDP (stopa rasta u %)	7,00	7,80	6,20	5,70
Stopa rasta cijena na malo (%)	5,20	6,40	7,60	7,20
Broj stanovnika (procjena u hiljadama)	1.446	1.444	1.440	1.437
Broj nezaposlenika	151.599	143.219	139.825	135.102
Broj zaposlenika	248.445	257.110	258.236	259.205
Prosječna bruto plaća (u KM)	707	793	875	1.132
Prosječna neto plaća (u KM)	465	521	585	755
Pokrivenost uvoza izvozom (%)	39,30	56,40	49,90	46,40

Izvor podataka: Republički zavod za statistiku RS-a

**U 2007 godina ispravljani podaci za BDP sukladno sa ispravkama dobivenim od Republičkog zavoda za statistiku RS-a*

Sektor finansijskih usluga u BiH

godišnji
izvještaj

20 08

2. Sektor finansijskih usluga u BiH

2.1. Struktura sektora finansijskih usluga u BiH

U 2008. godini ukupna aktiva sektora finansijskih usluga iznosila je 25,76 mlrd. KM, s udjelom bankarskog sektora od 80,82%, leasing društava od 6,21%, investicijskih fondova od 4,82%, mikrokreditnih organizacija od 4,70% i sektora osiguranja od 3,45%.

Financijski sektor u BiH je i dalje „bankocentričan“ jer njim dominira bankarski sektor s više od 80% udjela u ukupnoj aktivni cijelog finansijskog sektora BiH.

Financijski podaci ukazuju da je bankarski sektor u 2008. godini ostao na prvom mjestu u bosanskohercegovačkoj ekonomiji po veličini aktive, koja je te godine iznosila 20,82 mlrd. KM, ostavljajući iza sebe leasing društva, investicijske fondove, mikrokreditne organizacije i osiguravajuća društva s ukupnome aktivom od 1,60 mlrd. KM, 1,24 mlrd. KM, 1,21 mlrd. KM i 889 milijuna KM, respektivno.

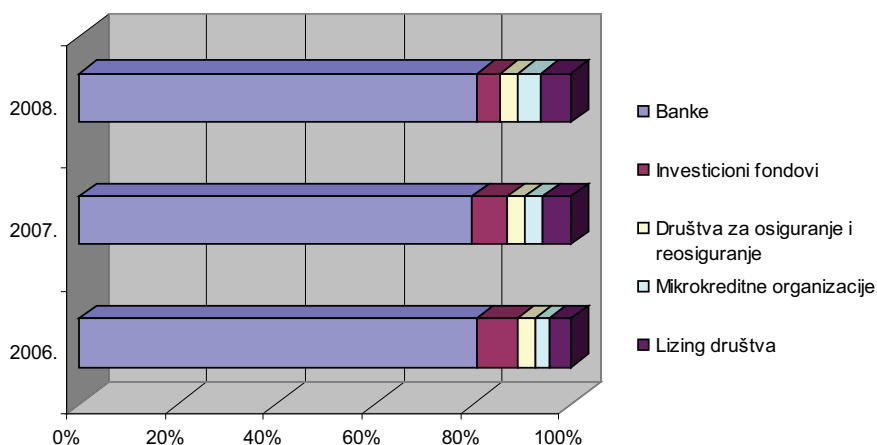
Najveći rast aktive u sektoru finansijskih usluga u Bosni i Hercegovini u 2008. u odnosu na 2007. godinu zabilježile su mikrokreditne organizacije s porastom od 32,10% i leasing društva s porastom od 12,91%. Društva za osiguranje i reosiguranje u 2008. u odnosu na 2007. godinu ostvarila su rast od 4,22%.

Struktura sektora finansijskih usluga u BiH u 2006., 2007. i 2008. godini

Dijelovi sektora finansijskih usluga (financijske institucije)	2006.		2007.		2008.		Indeks rasta aktive 07/06	Indeks rasta aktive 08/07
	Aktiva (u mil. KM)	Udio (%)	Aktiva (u mil. KM)	Udio (%)	Aktiva (u mil. KM)	Udio (%)		
Banke	15.231	80,69	19.682	79,90	20.821	80,82	129,22	105,79
Investicijski fondovi	1.553	8,23	1.764	7,16	1.242	4,82	113,59	70,41
Društva za osiguranje i reosiguranje	708	3,75	853	3,46	889	3,45	120,48	104,22
Mikrokreditne organizacije	522	2,77	916	3,72	1.210	4,70	175,48	132,10
Leasing društva	862	4,57	1.417	5,75	1.600	6,21	164,39	112,91
Ukupno za sektor	18.876	100	24.632	100	25.762	100	130,49	104,59

Izvor podataka: Agencija za bankarstvo FBiH, Agencija za bankarstvo RS-a, Agencija za vrijednosne papire FBiH, Agencija za hartije od vrijednosti RS-a, Agencija za nadzor osiguranja FBiH, Agencija za osiguranje RS-a, Udruga društava za leasing u BiH, Udruga mikrofinancijskih organizacija u BiH

Udjeli finansijskih institucija u sektoru finansijskih usluga u BiH u 2006., 2007. i 2008. godini

Uočen je značajan pad udjela investicijskih fondova u ukupnoj aktivni finansijskog sektora, kao posljedica globalne krize na svjetskom finansijskom tržištu (tržištu kapitala).

2.1.1. Struktura sektora finansijskih usluga u FBiH

Struktura sektora finansijskih usluga u FBiH u 2006., 2007. i 2008. godini

Dijelovi sektora finansijskih usluga (finansijske institucije)	2006.		2007.		2008.		Indeks rasta aktive 07/06	Indeks rasta aktive 08/07
	Aktiva (u mil. KM)	Udio (%)	Aktiva (u mil. KM)	Udio (%)	Aktiva (u mil. KM)	Udio (%)		
Banke	11.499	81,45	14.203	78,24	15.072	78,24	123,52	106,12
Investicijski fondovi	819	5,80	1.198	6,60	1.015	5,27	146,28	84,72
Društva za osiguranje i reosiguranje	549	3,89	662	3,65	677	3,51	120,58	102,27
Mikrokreditne organizacije	388	2,75	673	3,71	901	4,68	173,45	133,88
Leasing društva	862	6,11	1.417	7,81	1.600	8,31	164,39	112,91
Ukupno za sektor	14.117	100	18.153	100	19.265	100	128,59	106,13

Izvor podataka: Agencija za bankarstvo FBiH, Povjerenstvo za vrijednosne papire FBiH, Agencija za nadzor osiguranja FBiH, Udruga društava za leasing u BiH, AFIP

2.1.2. Struktura sektora finansijskih usluga u RS-u

Struktura sektora finansijskih usluga u RS-u u 2006., 2007. i 2008. godini

Dijelovi sektora finansijskih usluga (finansijske institucije)	2006.		2007.		2008.		Indeks rasta aktive 07/06	Indeks rasta aktive 08/07
	Aktiva (u mil. KM)	Udio (%)	Aktiva (u mil. KM)	Udio (%)	Aktiva (u mil. KM)	Udio (%)		
Banke	3.732	78,42	5.479	84,55	5.749	88,49	146,81	104,93
Investicijski fondovi	734	15,42	566	8,73	227	3,49	77,11	40,11
Društva za osiguranje i reosiguranje	159	3,34	191	2,95	212	3,26	120,13	110,99
Mikrokreditne organizacije	134	2,82	244	3,77	309	4,76	182,09	126,63
Leasing društva	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00
Ukupno za sektor	4.759	100	6.480	100	6.497	100	136,16	100,26

Izvor podataka: Agencija za bankarstvo RS-a, Agencija za hartije od vrijednosti RS-a, Agencija za osiguranje RS-a, Udruga društava za leasing u BiH

2.2. Usporedni prikaz bankarskog i sektora osiguranja u FBiH i RS-u

Radi isticanja uloge i značaja sektora osiguranja i njegovog rasta u sektoru finansijskih usluga tokom proteklih godina, daje se usporedba bankarskog i sektora osiguranja u određenim evropskim državama i BiH, kao i usporedba spomenutih sektora u BiH i entitetima pojedinačno. Pri tome su za kriterij korištene bilansne veličine aktive i kapitala.

Usporedni prikaz bankarskog sektora i sektora osiguranja u BiH i određenog broja evropskih država u 2007. godini (u mil. eura)

Država	Bankarski sektor		Sektor osiguranja	
	Aktiva	Kapital	Aktiva	Kapital
Hrvatska	47.100	5.900	3.168	659
BiH	10.645	1.144	454	170
Slovenija	42.340	3.560	4.111	910
Srbija	19.710	4.410	757	264
Bugarska	30.210	3.180	1.108	448
Češka Republika	139.590	13.360	10.701	2.450
Slovačka	49.670	2.830	4.216	955
Rumunjska	72.060	7.220	1.732	641

Izvor podataka: Committee of European Insurance and Occupational Pensions Supervisors (CEIOPS), European Banking Federation (EBF), Agencija za nadzor osiguranja FBiH, Agencija za osiguranje RS-a, Agencija za bankarstvo FBiH, Agencija za bankarstvo RS-a, HANFA, Narodna banka Srbije

Aktiva i kapital u bankarskom i sektoru osiguranja u BiH u 2006., 2007. i 2008. godini (u KM)

	2006.		2007.		2008.	
	Banke	Osiguranja	Banke	Osiguranja	Banke	Osiguranja
Aktiva	15.231.189	707.633	19.682.436	853.339	20.820.631	888.896
Kapital	1.612.918	263.776	1.967.104	301.287	2.237.198	332.579

Izvor podataka: Agencija za nadzor osiguranja FBiH, Agencija za osiguranje RS-a, Agencija za bankarstvo FBiH, Agencija za bankarstvo RS-a, AFIP

U 2008. godini aktiva u bankarskom sektoru BiH porasla je za 1,14 mlrd. KM (5,78%) u odnosu na aktivu u 2007. godini, dok je u istom razdoblju ostvaren rast kapitala od 270 milijuna KM (13,73%). S druge strane, u sektoru osiguranja ostvaren je rast aktive u iznosu od 36 milijuna KM (4,17%) u 2008. godini u odnosu na aktivu u 2007. godini. Kapital u sektoru osiguranja u promatranom razdoblju porastao je za 10,39%, što je u apsolutnom iznosu 31 milion KM.

Sektor osiguranja u ukupnoj aktivni bankarskog i sektora osiguranja u 2007. godini imao je udio od 4,16%, a u ukupnome kapitalu ovih dvaju sektora udio od 13,28%. U 2008. godini udio sektora osiguranja u ukupnoj aktivni bankarskog i sektora osiguranja iznosio je 4,09%, te je skladno time došlo do smanjenja udjela sektora osiguranja u ukupnoj aktivni ovih dvaju sektora. Ista situacija je i s udjelom sektora osiguranja u ukupnome kapitalu dvaju sektora, budući da udio sektora osiguranja u ukupnome kapitalu iznosi 12,94%. Navedeno je uzrokovano bržim rastom bankarskog u odnosu na sektor osiguranja u promatranom razdoblju.

Aktiva i kapital u bankarskom i sektoru osiguranja u FBiH i RS-u u 2006., 2007. i 2008. godini (u KM)

	Entitet	2006.		2007.		2008.	
		Banke	Osiguranja	Banke	Osiguranja	Banke	Osiguranja
Aktiva	FBiH	11.499.180	548.904	14.203.507	662.363	15.072.041	676.967
	RS	3.732.009	158.729	5.478.929	190.976	5.748.590	211.929
Kapital	FBiH	1.228.093	194.009	1.518.018	217.519	1.638.782	238.038
	RS	384.825	69.767	449.086	83.768	598.416	94.541

Izvor podataka: Agencija za nadzor osiguranja FBiH, Agencija za bankarstvo FBiH, Agencija za osiguranje RS-a, Agencija za bankarstvo RS-a, AFIP

Pregled statističkih pokazatelja za sektor osiguranja u BiH

godišnji
izvještaj

20 08

3. Pregled statističkih pokazatelja za sektor osiguranja u BiH

3.1. Vlasnička struktura

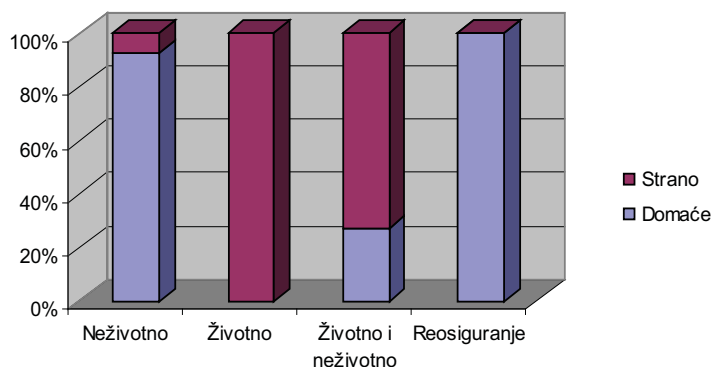
3.1.1. Vlasnička struktura i vrste osiguranja kojima se bave društva u BiH

Vlasnička struktura i vrste osiguranja kojima se bave društva u BiH

Vlasništvo	Neživotno	Životno	Životno i neživotno	Reosiguranje	Ukupno
Domaće	13	0	3	1	17
Strano	1	1	8	0	10
UKUPNO	14	1	11	1	27

Izvor podataka: Agencija za nadzor osiguranja FBiH, Agencija za osiguranje RS-a

Vlasnička struktura i vrste osiguranja kojima se bave društva u BiH

Od ukupno 27 društava koja su registrirana za obavljanje poslova osiguranja, odnosno reosiguranja, 17 društava je u većinskom domaćem, a deset u većinskom stranom vlasništvu. Od 14 društava koja se bave isključivo neživotnim osiguranjem, 13 je u većinskom domaćem vlasništvu, a jedno je društvo u većinskom stranom vlasništvu. Jedino je društvo koje se bavi isključivo životnim osiguranjem u stranom vlasništvu. Od 11 društava koja se bave i neživotnim i životnim osiguranjem (kompozitna društva), tri su društva u većinskom domaćem vlasništvu, dok je osam u većinskom stranom vlasništvu. U BiH registrirano je jedno društvo za reosiguranje koje je u većinskom domaćem vlasništvu.

Društva s većinskim stranim kapitalom povećala su udio u ukupnoj premiji na 52,38% u 2008. u odnosu na 2007. godinu kada je taj udio iznosio 46,74%, dok su udio na tržišta životnog osiguranja povećali na 93,39% u 2008. u odnosu na 2007. godinu kada je njihov udio iznosio 91,72%.

3.1.2. Vlasnička struktura i vrste osiguranja kojima se bave društva u FBiH

Vlasnička struktura i vrste osiguranja kojima se bave društva u FBiH

Vlasništvo	Neživotno	Životno	Životno i neživotno	Reosiguranje	Ukupno
Domaće	6	0	3	1	10
Strano	0	0	6	0	6
UKUPNO	6	0	9	1	16

Izvor podataka: Agencija za nadzor osiguranja FBiH

3.1.3. Vlasnička struktura i vrste osiguranja kojima se bave društva u RS-u

Vlasnička struktura i vrste osiguranja kojima se bave društva u RS -u

Vlasništvo	Neživotno	Životno	Životno i neživotno	Reosiguranje	Ukupno
Domaće	7	0	0	0	7
Strano	1	1	2	0	4
UKUPNO	8	1	2	0	11

Izvor podataka: Agencija za osiguranje RS-a

Novost na tržištu osiguranja u BiH – otvaranje podružnica u drugom entitetu

Radi stvaranja jedinstvenog ekonomskog prostora za rad osiguravajućih društava, a sukladno s direktivama Europske unije, osiguravajuća društva iz jednog entiteta otvarala su podružnice u drugom entitetu.

- Tokom 2008. godine sljedeća društva za osiguranje iz FBiH otvorila su podružnice u RS-u:
CROATIA OSIGURANJE D.D.
MERKUR BH OSIGURANJE D.D.
CAMELIJA OSIGURANJE D.D.
BOSNA SUNCE OSIGURANJE D.D.
EUROHERC OSIGURANJE D.D.
- U veljači 2009. godine pridružuju im se još dva društva:
VGT OSIGURANJE D.D.
UNIQA OSIGURANJE D.D.
- Tokom 2008. godine sljedeća društva za osiguranje iz RS -a otvorila su podružnice u FBiH :
BOBAR OSIGURANJE A.D.
DRINA OSIGURANJE A.D.
KOSIG DUNAV OSIGURANJE A.D.

3.2. Ukupna premija u BiH i entitetima

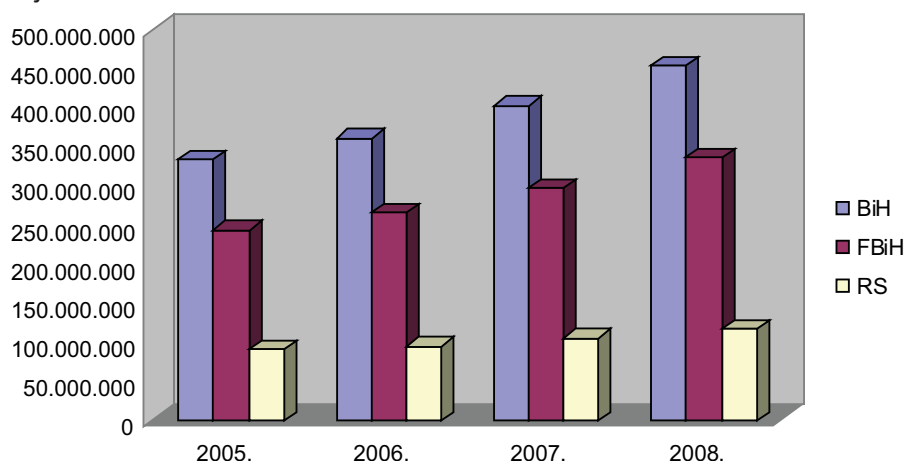
Ukupna premija u BiH u 2008. godini iznosila je 453.093.773 KM, što je za 12,65% više nego u 2007. godini. Udio društava sa sjedištem u FBiH u ukupnoj premiji iznosi 74,10%, dok je udio društava sa sjedištem u RS-u 25,90%.

Ukupna premija u Bosni i Hercegovini u 2005., 2006., 2007. i 2008. godini (u KM)

	2005.	Udio (%)	2006.	Udio (%)	2007.	Udio (%)	2008.	Udio (%)	Indeks rasta premije		
									06/05	07/06	08/07
BiH	333.947.151	100	360.595.021	100	402.226.015	100	453.093.773	100	107,98	111,55	112,65
FBiH	243.451.197	72,90	265.603.761	73,66	296.914.582	73,82	335.732.260	74,10	109,10	111,79	113,07
RS	90.495.954	27,10	94.991.260	26,34	105.311.433	26,18	117.361.513	25,90	104,97	110,86	111,44

Izvor podataka: Agencija za nadzor osiguranja FBiH, Agencija za osiguranje RS-a

Ukupna premija u BiH i entitetima

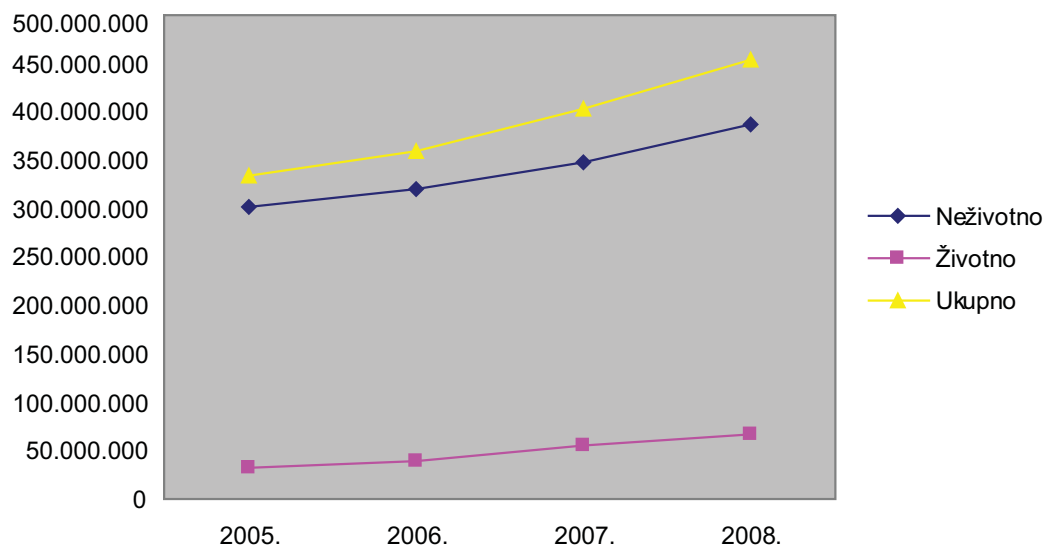
3.2.1. Ukupna premija životnog i neživotnog osiguranju u BiH

Ukupna premija životnog i neživotnog osiguranju u BiH za 2005., 2006., 2007. i 2008. godinu (u KM)

	2005.	Udio (%)	2006.	Udio (%)	2007.	Udio (%)	2008.	Udio (%)	Indeks rasta premije		
									06/05	07/06	08/07
Neživotno	302.000.164	90,43	320.650.450	88,92	347.721.898	86,45	387.155.865	85,45	106,18	108,44	111,34
Životno	31.946.987	9,57	39.944.571	11,08	54.504.117	13,55	65.937.908	14,55	125,03	136,45	120,98
UKUPNO	333.947.151	100	360.595.021	100	402.226.015	100	453.093.773	100	107,98	111,55	112,65

Izvor podataka: Agencija za nadzor osiguranja FBiH, Agencija za osiguranje RS-a

Trend rasta premije životnog i neživotnog osiguranju, te ukupne premije u BiH

Društva za osiguranje ostvarila su u 2008. godini ukupnu premiju u iznosu od 453.093.773 KM, od čega se 387.155.865 KM (85,45%) odnosi na poslove neživotnog osiguranja, a 65.937.908 (14,55%) na poslove životnog osiguranja. Ukupna premija u 2008. godini porasla je za 12,65% u odnosu na 2007. godinu i tako je nastavljen trend rasta premije. U neživotnom osiguranju ostvaren je tokom 2008. godine rast od 11,40% u odnosu na 2007. godinu, a u područja životnog osiguranja zabilježen je rast od 20,98% u odnosu na predhodnu godinu. Prosječna godišnja stopa rasta neživotnog osiguranja u posljednje četiri godine iznosi 8,65 %, dok prosječna godišnja stopa rasta životnog osiguranja u posljednje četiri godine iznosi 27,49%.

3.2.2. Ukupna premija životnog i neživotnog osiguranju u FBiH

Ukupna premija životnog i neživotnog osiguranju u FBiH za 2005., 2006., 2007. i 2008. godinu (u KM)

	2005.	Udio (%)	2006.	Udio (%)	2007.	Udio (%)	2008.	Udio (%)	Indeks rasta premije		
									06/05	07/06	08/07
Neživotno	213.375.083	87,65	228.663.103	86,09	247.347.813	83,31	276.787.655	82,44	107,16	108,17	111,90
Životno	30.076.114	12,35	36.940.658	13,91	49.566.769	16,69	58.944.605	17,56	122,82	134,18	118,92
UKUPNO	243.451.197	100	265.603.761	100	296.914.582	100	335.732.260	100	109,10	111,79	113,07

Izvor podataka: Agencija za nadzor osiguranja FBiH

U FBiH ukupna premija u 2008. godini iznosila je 335.732.260 KM i u odnosu na 2007.godinu ostvaren je rast od 13,07%. U neživotnom osiguranju ostvaren je rast od 11,90%, a u životnom 18,92%. Prosječna godišnja stopa rasta neživotnog osiguranja u posljednje četiri godine u FBiH iznosi 9,08 %, dok prosječna godišnja stopa rasta životnog osiguranja u posljednje četiri godine iznosi 25,31%.

3.2.3. Ukupna premija životnog i neživotnog osiguranju u RS-u

Ukupna premija životnog i neživotnog osiguranju u RS-u za 2005., 2006., 2007. i 2008. godinu (u KM)

	2005.	Udio (%)	2006.	Udio (%)	2007.	Udio (%)	2008.	Udio (%)	Indeks rasta premije		
									06/05	07/06	08/07
Neživotno	88.625.081	97,93	91.987.347	96,84	100.374.085	95,31	110.368.210	94,04	103,79	109,12	109,96
Životno	1.870.873	2,07	3.003.913	3,16	4.937.348	4,69	6.993.303	5,96	160,56	164,36	141,64
UKUPNO	90.495.954	100	94.991.260	100	105.311.433	100	117.361.513	100	104,97	110,86	111,44

Izvor podataka: Agencija za osiguranje RS-a

U RS-u ukupna premija u 2008. godini iznosila je 117.361.513 KM i u odnosu na 2007. ostvaren je rast od 11,44%. U neživotnom osiguranju ostvaren je rast od 9,96%, a u životnom od 41,64%. Prosječna godišnja stopa rasta neživotnog osiguranja u posljednje četiri godine u RS-u iznosi 7,62 %, dok prosječna godišnja stopa rasta životnog osiguranja u posljednje četiri godine iznosi 55,52%.

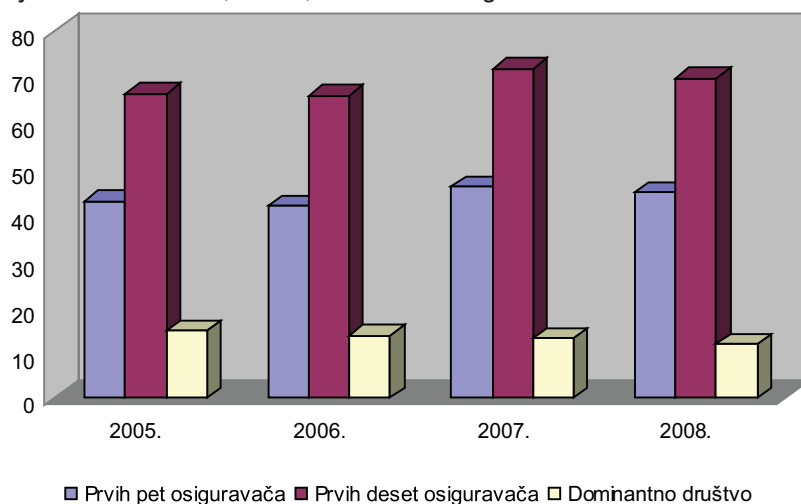
3.2.4. Koncentracija premije u BiH

Koncentracija premije u BiH za 2005., 2006., 2007. i 2008. godinu

Udio u ukupnoj premiji (%)	2005.	2006.	2007.	2008.
Prvih pet osiguravatelja	42,95	41,93	45,98	44,79
Prvih deset osiguravatelja	66,30	65,87	71,74	69,69
Dominantno društvo	14,62	13,72	13,08	11,85

Izvor podataka: Agencija za nadzor osiguranja FBiH, Agencija za osiguranje RS-a

Koncentracija premije u BiH za 2005., 2006., 2007. i 2008. godinu

3.2.5. Herfindahl-Hirschman indeks (HHI)

HHI (Herfindahl-Hirschman indeks) jeste široko prihvaćena mjera koncentracije tržišta. Vrijednost ovog indeksa dobiva se kada se pojedinačno kvadriraju i međusobno zbroje tržišni udjeli svake tvrtke koja je učesnik na tržištu. HHI indeks može poprimiti različite vrijednosti u intervalu od 0 do 10.000. Približavanje indeksa ničici implicira da tržište čini veliki broj učesnika približno jednake veličine. HHI indeks povećava se kada se smanjuje broj tvrtki na tržištu ili dolazi do dispariteta u njihovoj veličini. S porastom tržišne koncentracije, smanjuje se tržišno natjecanje i učinkovitost, što dovodi do prilika za monopol i tajne sporazume.

Rasponi indeksa:

- 0 - 1.000 nekonzentrirano tržište (visoka razina konkurencije)
- 1.000 - 1.800 umjerena koncentracija
- 1.800 - 10.000 koncentrirano tržište (monopol)

HHI indeks za tržište životnog osiguranja u BiH

Skrraćeni naziv osiguravajućeg društva	2005.			2006.			2007.			2008.		
	Premija (u 000)	Tržišni udio	HHI	Premija (u 000)	Tržišni udio	HHI	Premija (u 000)	Tržišni udio	HHI	Premija (u 000)	Tržišni udio	HHI
Grawe Sarajevo	10.273	32,16	1.034	11.809	29,56	874	15.163	27,82	774	16.850	25,55	653
Merkur BH	2.903	9,09	83	5.739	14,37	206	10.112	18,55	344	15.038	22,81	520
Uniq	5.066	15,86	251	6.550	16,4	269	8.645	15,86	252	11.784	17,87	319
Grawe Banja Luka	1.871	5,86	34	3.004	7,52	57	4.937	9,06	82	6.993	10,61	112
Croatia	5.327	16,68	278	5.956	14,91	222	7.082	12,99	169	6.054	9,18	84
Triglav BH	1.032	3,23	10	1.147	2,87	8	2.371	4,35	19	2.986	4,53	21
Sarajevo	2.058	6,44	42	2.167	5,42	29	2.393	4,39	19	2.578	3,91	15
BSO							1.684	3,09	10	1.877	2,85	8
Hercegovina	1.591	4,98	25	1.514	3,79	14	1.348	2,47	6	1.138	1,73	3
Helios	1.324	4,14	17	911	2,28	5	770	1,41	2	640	0,97	1
Sunce BiH	501	1,57	2	1.149	2,88	8						
UKUPNO	31.946	100	1.777	39.946	100	1.694	54.505	100	1.676	65.938	100	1.737

Izvor podataka: Agencija za nadzor osiguranja FBiH, Agencija za osiguranje RS-a

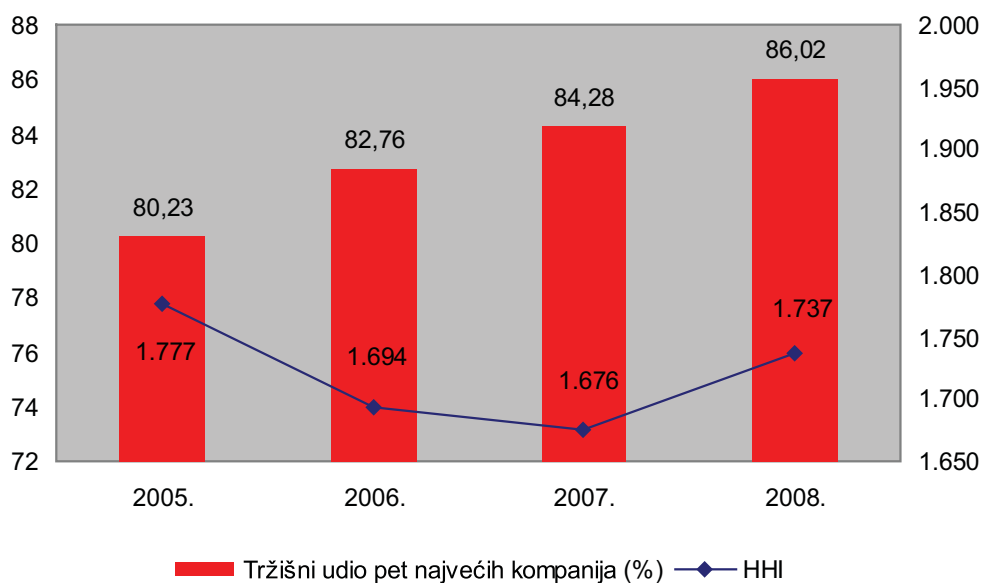
Tržišni udio pet najvećih tvrtki na tržištu životnog osiguranja u BiH (u %) i HHI indeks

	2005.	2006.	2007.	2008.
Tržišni udio pet najvećih tvrtki (%)	80,23	82,76	84,28	86,02
HHI	1.777	1.694	1.676	1.737

Izvor podataka: Agencija za nadzor osiguranja FBiH, Agencija za osiguranje RS-a

Tržište životnog osiguranja tokom promatranog razdoblja kreće se u granicama umjereno koncentriranog tržišta. U 2005., 2006. 2007. i 2008. godini vrijednosti HHI indeksa su 1.777, 1.694, 1.676 i 1.737 respektivno, što pokazuje da je tržište umjereno koncentrirano jer navedne vrijednosti HHI indeksa tokom svih godina pripadaju intervalu od 1.000 – 1.800.

HHI indeks za tržište životnog osiguranja u BiH

HHI indeks za tržište neživotnog osiguranja u BiH

Skrraćeni naziv osiguravajućeg društva	2005.			2006.			2007.			2008.		
	Premija (u 000)	Tržišni udio	HHI	Premija (u 000)	Tržišni udio	HHI	Premija (u 000)	Tržišni udio	HHI	Premija (u 000)	Tržišni udio	HHI
Sarajevo	46.763	15,48	240	47.313	14,76	218	50.228	14,44	209	51.111	13,20	174
BSO							37.901	10,9	119	44.578	11,51	133
Euroherc	21.179	7,01	49	24.092	7,51	56	28.191	8,11	66	31.782	8,21	67
Croatia	28.489	9,43	89	26.705	8,33	69	27.748	7,98	64	30.937	7,99	64
Triglav BH	21.338	7,07	50	22.715	7,08	50	27.331	7,86	62	29.573	7,64	58
VGT	14.495	4,80	23	17.617	5,49	30	20.611	5,93	35	24.040	6,21	39
Uniqa	11.991	3,97	16	14.557	4,54	21	17.997	5,18	27	21.458	5,54	31
Kosig Dunav	16.798	5,56	31	17.665	5,51	30	19.282	5,55	31	20.994	5,42	29
Bobar	17.229	5,71	33	17.818	5,56	31	20.719	5,96	36	18.232	4,71	22
Jahorina	16.155	5,35	29	15.308	4,77	23	16.355	4,7	22	17.789	4,59	21
Lido	11.018	3,65	13	12.717	3,97	16	13.697	3,94	16	13.519	3,49	12
Nešković	9.597	3,18	10	10.460	3,26	11	11.964	3,44	12	12.917	3,34	11
Drina	9.411	3,12	10	10.784	3,36	11	11.851	3,41	12	12.449	3,22	10
Camelija	5.782	1,91	4	8.981	2,8	8	9.489	2,73	7	10.300	2,66	7
Krajina Kopaonik	7.113	2,36	6	6.719	2,1	4	7.312	2,1	4	9.645	2,49	6
Brčko Gas	4.412	1,46	2	5.442	1,7	3	5.930	1,71	3	7.990	2,06	4
Krajina	7.744	2,56	7	7.487	2,33	5	6.893	1,98	4	7.898	2,04	4
Hercegovina	6.956	2,3	5	6.780	2,11	4	7.043	2,03	4	7.261	1,88	4
Zovko	5.485	1,82	3	6.313	1,97	4	6.359	1,83	3	6.799	1,76	3
ASA							163	0,05	0	4.594	1,19	1
Aura							67	0,02	0	1.632	0,42	0
Mikrofin										817	0,21	0
Grawe Sarajevo	720	0,24	0	803	0,25	0	171	0,05	0	482	0,12	0
Merkur BH	288	0,1	0	704	0,22	0	275	0,08	0	295	0,08	0
Helios	697	0,23	0	535	0,17	0	144	0,04	0	60	0,02	0
Sunce BiH	12.681	4,2	18	16.295	5,08	26						
Bosna	13.491	4,47	20	15.795	4,93	24						
Bosansko-njemačko	10.131	3,35	11	6.376	1,99	4						
Una-Sana	1.869	0,62	0	367	0,11	0						
Grawe Banja Luka	165	0,05	0	305	0,1	0						
UKUPNO	301.997	100	668	320.653	100	649	347.721	100	734	387.152	100	702

Izvor podataka: Agencija za nadzor osiguranja FBiH, Agencija za osiguranje RS-a

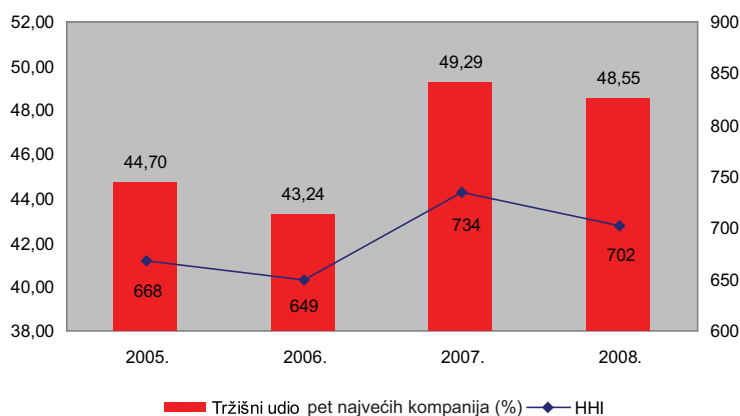
Tržišni udio pet najvećih tvrtki na tržištu neživotnog osiguranja i HHI u BiH (u %)

	2005.	2006.	2007.	2008.
Tržišni udio pet najvećih tvrtki (%)	44,70	43,24	49,29	48,55
HHI	668	649	734	702

Izvor podataka: Agencija za nadzor osiguranja FBiH, Agencija za osiguranje RS-a

Na tržištu neživotnog osiguranja tokom cijelog promatranog razdoblja (2005. – 2008.) vrijednosti HHI indeksa su ispod 1.000. Dakle, tržište neživotnog osiguranja u BiH je tržište visokog razine konkurencije (nekoncentrirano tržište).

HHI indeks za tržište neživotnog osiguranja u BiH

HHI indeks za tržište životnog i neživotnog osiguranja u BiH

Skraćeni naziv osiguravajućeg društva	2005.			2006.			2007.			2008.		
	Premija (u 000)	Tržišni udio	HHI	Premija (u 000)	Tržišni udio	HHI	Premija (u 000)	Tržišni udio	HHI	Premija (u 000)	Tržišni udio	HHI
Sarajevo	48.821	14,62	214	49.480	13,72	188	52.621	13,08	171	53.688	11,85	140
BSO							39.585	9,84	97	46.455	10,25	105
Croatia	33.816	10,13	103	32.660	9,06	82	34.830	8,66	75	36.991	8,16	67
Uniq	17.057	5,11	26	21.107	5,85	34	26.641	6,62	44	33.242	7,34	54
Triglav BH	22.371	6,70	45	23.862	6,62	44	29.702	7,38	55	32.559	7,19	52
Euroherc	21.179	6,34	40	24.092	6,68	45	28.191	7,01	49	31.782	7,01	49
VGT	14.495	4,34	19	17.617	4,89	24	20.611	5,12	26	24.040	5,31	28
Kosig Dunav	16.798	5,03	25	17.665	4,90	24	19.282	4,79	23	20.994	4,63	21
Bobar	17.229	5,16	27	17.818	4,94	24	20.719	5,15	27	18.232	4,02	16
Jahorina	16.155	4,84	23	15.308	4,25	18	16.355	4,07	17	17.789	3,93	15
Grawe Sarajevo	10.993	3,29	11	12.612	3,50	12	15.334	3,81	15	17.331	3,83	15
Merkur BH	3.192	0,96	1	6.442	1,79	3	10.387	2,58	7	15.332	3,38	11
Lido	11.018	3,30	11	12.717	3,53	12	13.697	3,41	12	13.519	2,98	9
Nešković	9.597	2,87	8	10.460	2,90	8	11.964	2,97	9	12.917	2,85	8
Drina	9.411	2,82	8	10.784	2,99	9	11.851	2,95	9	12.449	2,75	8
Camelija	5.782	1,73	3	8.981	2,49	6	9.489	2,36	6	10.300	2,27	5
Krajina Kopaonik	7.113	2,13	5	6.719	1,86	3	7.312	1,82	3	9.645	2,13	5
Hercegovina	8.547	2,56	7	8.294	2,30	5	8.390	2,09	4	8.399	1,85	3
Brčko Gas	4.412	1,32	2	5.442	1,51	2	5.930	1,47	2	7.990	1,76	3
Krajina	7.744	2,32	5	7.487	2,08	4	6.893	1,71	3	7.898	1,74	3
Grawe Banja Luka	2.036	0,61	0	3.309	0,92	1	4.937	1,23	2	6.999	1,54	2
Zovko	5.485	1,64	3	6.313	1,75	3	6.359	1,58	2	6.799	1,50	2
ASA							163	0,04	0	4.594	1,01	1
Aura							67	0,02	0	1.632	0,36	0
Mikrofin										817	0,18	0
Helios	2.021	0,61	0	1.446	0,4	0	913	0,23	0	700	0,15	0
Sunce BiH	13.182	3,95	16	17.444	4,84	23						
Bosna	13.491	4,04	16	15.795	4,38	19						
Bosansko-njemačko	10.131	3,03	9	6.376	1,77	3						
Una-Sana	1.869	0,56	0	367	0,1	0						
UKUPNO	333.945	100	627	360.597	100	600	402.223	100	656	453.093	100	624

Izvor podataka: Agencija za nadzor osiguranja FBiH, Agencija za osiguranje RS-a

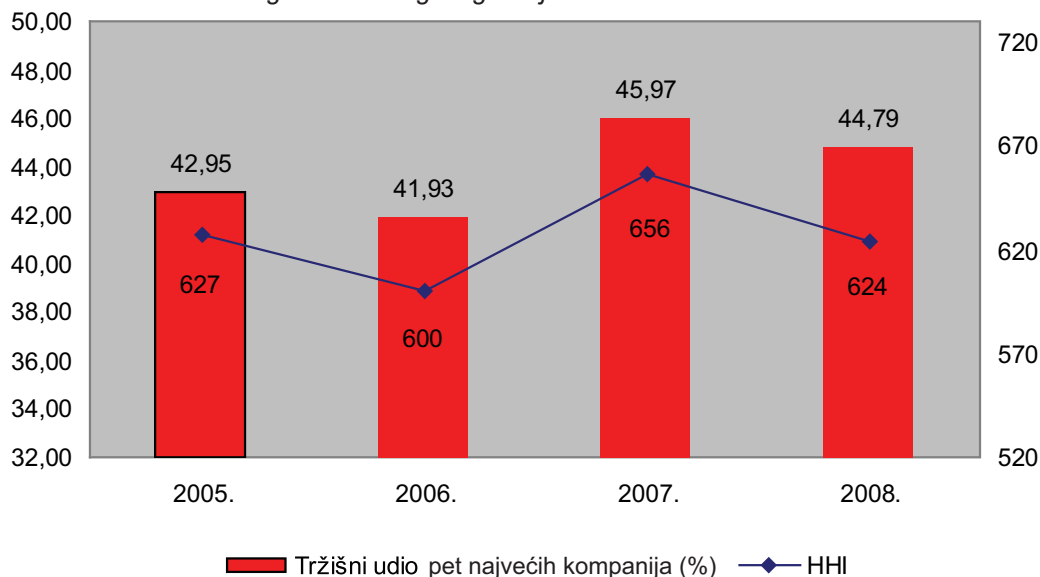
Tržišni udio pet najvećih tvrtki na tržištu životnog i neživotnog osiguranja i HHI u BiH (u %)

	2005.	2006.	2007.	2008.
Tržišni udio pet najvećih tvrtki (%)	42,95	41,93	45,97	44,79
HHI	627	600	656	624

Izvor podataka: Agencija za nadzor osiguranja FBiH, Agencija za osiguranje RS-a

Ako se kao varijable uzmu premije u ukupnome iznosu, tj. i životne i neživotne premije, tada izračunati HHI indeks (sa vrijednostima ispod 1.000 za sve četiri promatrane godine) ukazuje da se radi o tržištu visokoe razine natjecanja (nekoncentrirano tržište).

HHI indeks za tržište životnog i neživotnog osiguranja u BiH

3.3. Premija po skupinama/vrstama osiguranja

3.3.1. Premija po skupinama/vrstama osiguranja u BiH

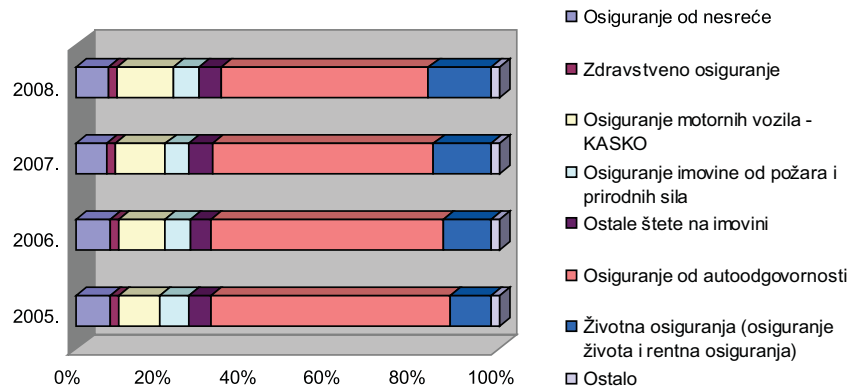
Premija po skupinama/vrstama osiguranja u BiH (u KM)

Red. br.	Vrste osiguranja	2005.	Udio (%)	2006.	Udio (%)	2007.	Udio (%)	2008.	Udio (%)
1.	Osiguranje od nezgode	26.381.282	7,90	29.483.640	8,18	29.249.801	7,27	34.855.530	7,69
2.	Zdravstveno osiguranje	7.029.352	2,10	6.655.597	1,85	7.543.227	1,88	9.174.094	2,02
3.	Osiguranje motornih vozila – kasko	32.672.471	9,78	39.052.373	10,83	48.185.016	11,98	60.489.814	13,35
4.	Osiguranje tračnih vozila – kasko	0	0,00	5.773	0,00	0	0,00	0	0,00
5.	Osiguranje zračnih letjeosoba –kasko	12.999	0,00	6.531	0,00	25.021	0,01	380.065	0,08
6.	Osiguranje pomorskog, riječnog i jezerskog kaska	1.021	0,00	18.868	0,01	20.799	0,01	55.766	0,01
7.	Osiguranje robe u prijevozu	3.205.448	0,96	2.672.089	0,74	2.955.745	0,73	3.996.783	0,88
8.	Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	22.568.775	6,76	22.112.037	6,13	22.494.378	5,59	26.171.664	5,78
9.	Ostale štete na imovini	17.988.715	5,39	17.887.546	4,96	22.837.279	5,68	24.041.300	5,31
10.	Osiguranje od auto odgovornosti	188.515.973	56,45	198.101.764	54,94	209.653.241	52,12	222.824.888	49,18
11.	Osiguranje od odgovornosti za zračne letjeosoba	623.881	0,19	705.867	0,20	730.657	0,18	444.644	0,10

12.	Osiguranje od odgovornosti za brodove	7.490	0,00	51.660	0,01	9.573	0,00	18.612	0,00
13.	Osiguranje od opće odgovornosti	1.883.876	0,56	2.370.968	0,66	3.054.500	0,76	3.251.026	0,72
14.	Osiguranje kredita	1.008.063	0,30	757.340	0,21	464.731	0,12	597.438	0,13
15.	Osiguranje jamstva	57.159	0,02	71.356	0,02	23.191	0,01	94.415	0,02
16.	Osiguranje od različitih finansijskih gubitaka	42.870	0,01	696.543	0,19	471.768	0,12	748.266	0,17
17.	Osiguranje pravne zaštite	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
18.	Osiguranje pomoći – ostala osiguranja	789	0,00	498	0,00	2.970	0,00	11.560	0,00
	Ukupno (neživotna osiguranja - grupe osiguranja)	302.000.164	90,43	320.650.450	88,92	347.721.897	86,45	387.155.865	85,45
19.	Životna osiguranja (osiguranje života i rentna osiguranja)	31.946.987	9,57	39.944.571	11,08	54.504.118	13,55	65.937.908	14,55
	Sveukupno (grupe osiguranja 1-19)	333.947.151	100	360.595.021	100	402.226.015	100	453.093.773	100

Izvor podataka: Agencija za nadzor osiguranja FBiH, Agencija za osiguranje RS-a

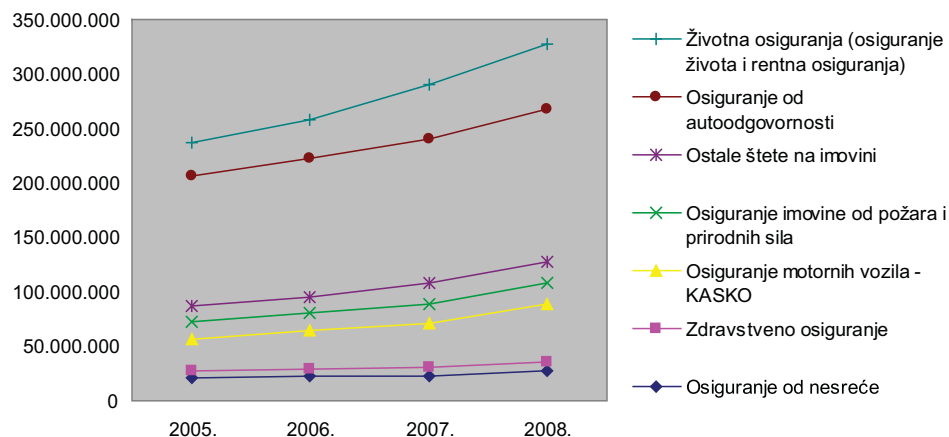
Zastupljenost skupina/vrsta osiguranja u ukupnoj premiji u BiH

Napomena: U «ostala» osiguranja ubrajaju se one vrste čiji je udio u ukupnoj premiji manji od 2% na godišnjoj razini.

Struktura ukupnog portfelja osiguranja u BiH u 2008. godini pokazuje neravnomjernu raspodjelu udjela pojedinih vrsta osiguranja u ukupnome portfelju, zbog toga što na sedam vrsta osiguranja (od ukupno 19) otpada 97,88% ukupnog portfelja osiguranja. U strukturi premije neživotnog osiguranja najviše je zastupljeno osiguranje od autoodgovornosti s 49,18%, potom osiguranje motornih vozila-kasko s 13,35%, osiguranje od nezgode s 7,69% i dr.

Trend rasta premije po skupinama/vrstama osiguranja u BiH

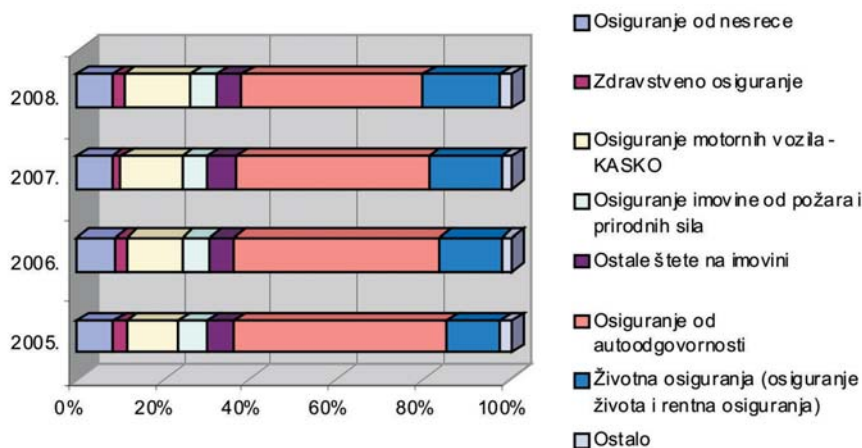
3.3.2. Premija po skupinama/vrstama osiguranja u FBiH

Premija po skupinama/vrstama osiguranja za društva sa sjedištem u FBiH (u KM)

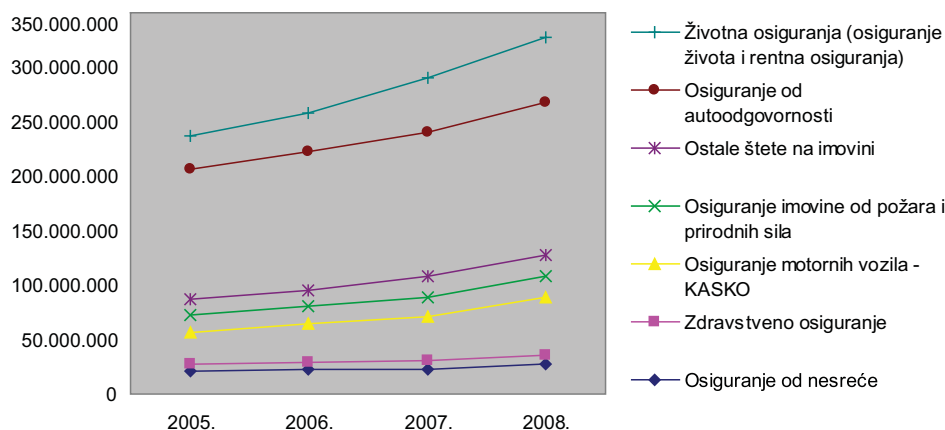
Red. br.	Grupe/vrste osiguranja	2005.	Udio (%)	2006.	Udio (%)	2007.	Udio (%)	2008.	Udio (%)
1.	Osiguranje od nezgode	20.547.012	8,44	23.265.029	8,76	23.016.959	7,75	27.568.043	8,21
2.	Zdravstveno osiguranje	6.577.988	2,70	6.219.655	2,34	7.060.778	2,38	8.500.136	2,53
3.	Osiguranje motornih vozila – kasko	29.097.540	11,95	34.389.699	12,95	41.496.125	13,98	51.960.135	15,48
4.	Osiguranje tračnih vozila – kasko	0	0,00	5.773	0,00	0	0,00	0	0,00
5.	Osiguranje zračnih letjeosoba – kasko	1.969	0,00	3.175	0,00	21.686	0,01	380.065	0,11
6.	Osiguranje pomorskog, riječnog i jezerskog kaska	1.021	0,00	11.997	0,00	20.174	0,01	53.108	0,02
7.	Osiguranje robe u prijevozu	2.765.510	1,14	2.298.082	0,87	2.598.384	0,88	3.642.871	1,09
8.	Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	16.399.920	6,74	17.383.220	6,54	17.736.795	5,97	20.400.345	6,08
9.	Ostale štete na imovini	15.096.354	6,20	14.679.346	5,53	19.193.840	6,46	19.459.398	5,80
10.	Osiguranje od autoodgovornosti	119.373.474	49,03	125.940.633	47,42	131.596.806	44,32	140.126.930	41,74
11.	Osiguranje od odgovornosti za zračne letjeosoba	620.398	0,25	701.786	0,26	726.720	0,24	441.296	0,13
12.	Osiguranje od odgovornosti za brodove	7.490	0,00	51.660	0,02	9.573	0,00	18.612	0,01
13.	Osiguranje od opće odgovornosti	1.785.467	0,73	2.247.419	0,85	2.933.737	0,99	3.055.038	0,91
14.	Osiguranje kredita	1.000.122	0,41	697.232	0,26	455.536	0,15	358.365	0,11
15.	Osiguranje jamstva	57.159	0,02	71.356	0,03	23.191	0,01	94.415	0,03
16.	Osiguranje od različitih finansijskih gubitaka	42.870	0,02	696.543	0,26	457.508	0,15	728.498	0,22
17.	Osiguranje pravne zaštite	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
18.	Osiguranje pomoći - ostala osiguranja	789	0,00	498	0,00	0	0,00	400	0,00
	Ukupno (neživotna osiguranja - grupe osiguranja)	213.375.083	87,65	228.663.103	86,09	247.347.812	83,31	276.787.655	82,44
19.	Životna osiguranja (osiguranje života i rentna osiguranja)	30.076.114	12,35	36.940.658	13,91	49.566.770	16,69	58.944.605	17,56
	Sveukupno (grupe osiguranja 1-19)	243.451.197	100	265.603.761	100	296.914.582	100	335.732.260	100

Izvor podataka: Agencija za nadzor osiguranja FBiH

Zastupljenost skupina/vrsta osiguranja u ukupnoj premiji u FBiH

Trend rasta premije po skupinama/vrstama osiguranja u FBiH

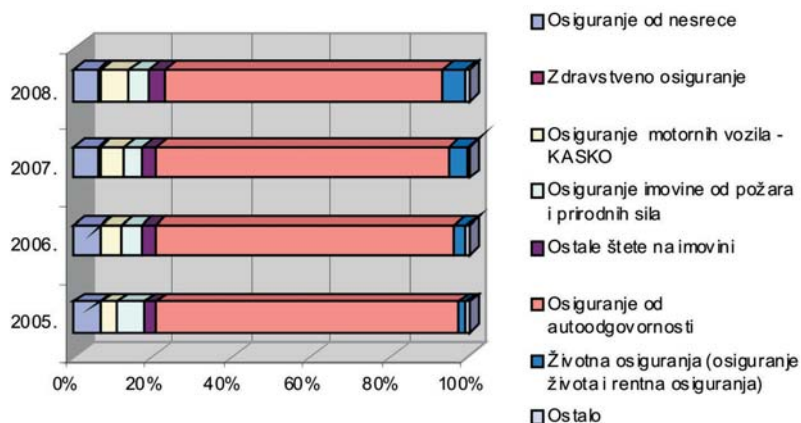
3.3.3. Premija po skupinama/vrstama osiguranja u RS-u

Premija po skupinama/vrstama osiguranja za društva sa sjedištem u RS-u (u KM)

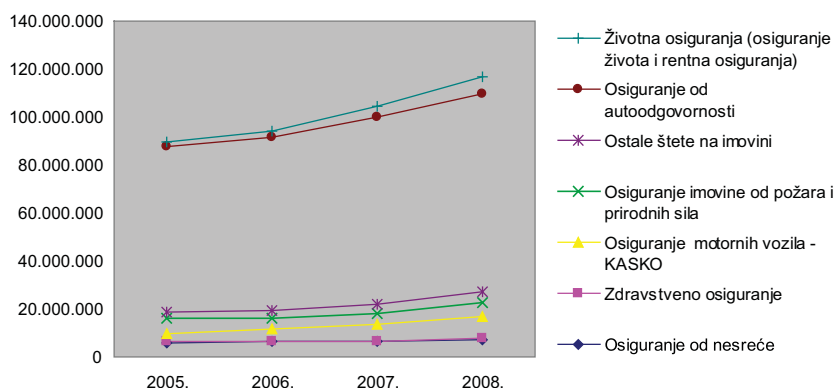
Red. br.	Vrsta osiguranja	2005.	Udio (%)	2006.	Udio (%)	2007.	Udio (%)	2008.	Udio (%)
1.	Osiguranje od nezgode	5.834.270	6,45	6.218.611	6,55	6.232.842	5,92	7.287.487	6,21
2.	Zdravstveno osiguranje	451.364	0,50	435.942	0,46	482.449	0,46	673.958	0,57
3.	Osiguranje motornih vozila – kasko	3.574.931	3,95	4.662.674	4,91	6.688.891	6,35	8.529.679	7,27
4.	Osiguranje tračnih vozila – kasko	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
5.	Osiguranje zračnih letjelica – kasko	11.030	0,01	3.356	0,00	3.335	0,00	0	0,00
6.	Osiguranje pomorskog, riječnog i jezerskog kaska	0	0,00	6.871	0,01	625	0,00	2.658	0,00
7.	Osiguranje robe u prijevozu	439.938	0,49	374.007	0,39	357.361	0,34	353.912	0,30
8.	Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	6.168.855	6,82	4.728.817	4,98	4.757.583	4,52	5.771.319	4,92
9.	Ostale štete na imovini	2.892.361	3,20	3.208.200	3,38	3.643.439	3,46	4.581.902	3,90
10.	Osiguranje od autoodgovornosti	69.142.499	76,40	72.161.131	75,97	78.056.435	74,12	82.697.958	70,46
11.	Osiguranje od odgovornosti za zračne letjelice	3.483	0,00	4.081	0,00	3.937	0,00	3.348	0,00
12.	Osiguranje od odgovornosti za brodove	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
13.	Osiguranje od opće odgovornosti	98.409	0,11	123.549	0,13	120.763	0,11	195.988	0,17
14.	Osiguranje kredita	7.941	0,01	60.108	0,06	9.195	0,01	239.073	0,20
15.	Osiguranje jamstva	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
16.	Osiguranje od različitih finansijskih gubitaka	0	0,00	0	0,00	14.260	0,01	19.768	0,02
17.	Osiguranje pravne zaštite	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
18.	Osiguranje pomoći – ostala osiguranja	0	0,00	0	0,00	2.970	0,00	11.160	0,01
	Ukupno (neživotna osiguranja – grupe osiguranja)	88.625.081	97,93	91.987.347	96,84	100.374.085	95,31	110.368.210	94,04
19.	Životna osiguranja (osiguranje života i rentna osiguranja)	1.870.873	2,07	3.003.913	3,16	4.937.348	4,69	6.993.303	5,96
	Sveukupno (grupe osiguranja 1-19)	90.495.954	100	94.991.260	100	105.311.433	100	117.361.513	100

Izvor podataka: Agencija za osiguranje RS-a

Zastupljenost skupina/vrsta osiguranja u ukupnoj premiji u RS-u

Trend rasta premije po skupinama/vrstama osiguranja u RS-u

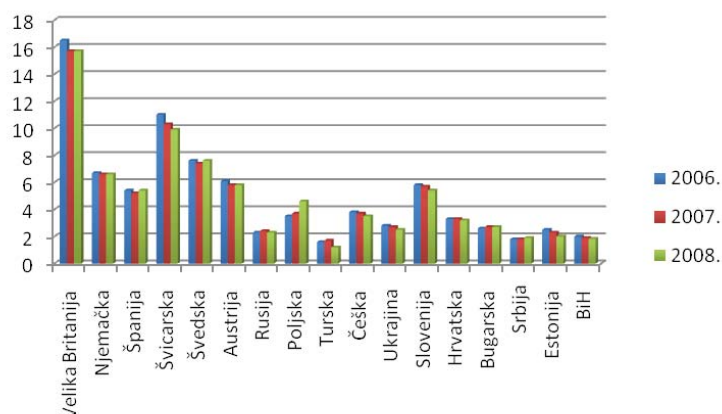
3.4. Usporedni pokazatelji za određene europske države i BiH

Usporedni pokazatelji za određene europske države i BiH

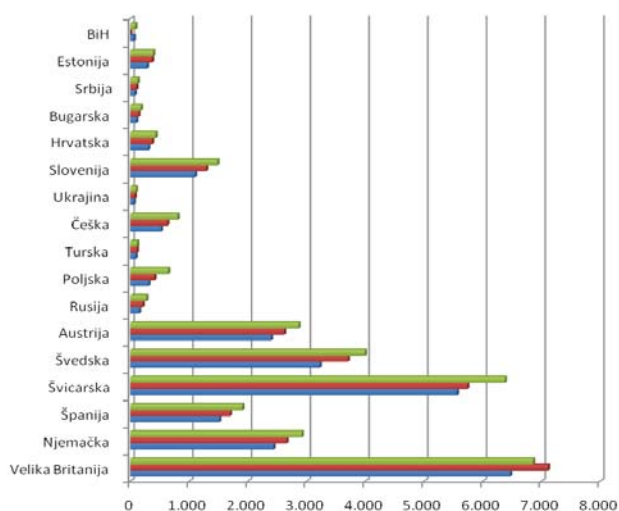
Država	2006.			2007.			2008.		
	Premija (mil. USD)	Premija u % od BDP-a	Premija per capita (u USD)	Premija (mil.USD)	Premija u % od BDP-a	Premija per capita (u USD)	Premija (mil. USD)	Premija u % od BDP-a	Premija per capita (u USD)
Velika Britanija	418.366	16,50	6.467	463.686	15,70	7.113	450.152	15,70	6.858
Njemačka	204.544	6,70	2.437	222.825	6,60	2.662	243.085	6,60	2.919
Španija	65.813	5,40	1.515	74.696	5,20	1.699	87.038	5,40	1.909
Švicarska	41.758	11,00	5.562	43.580	10,30	5.740	48.718	9,90	6.379
Švedska	29.182	7,60	3.226	33.646	7,40	3.705	36.432	7,60	3.996
Austrija	19.568	6,10	2.397	21.748	5,80	2.620	23.925	5,80	2.866
Rusija	21.504	2,30	151	29.846	2,40	209	38.778	2,30	274
Poljska	11.947	3,50	310	15.626	3,70	411	24.403	4,60	643
Turska	6.618	1,60	89	8.297	1,70	110	8.807	1,20	116
Češka Republika	5.304	3,80	520	6.419	3,70	631	8.168	3,50	804
Ukrajina	2.739	2,80	60	3.469	2,70	75	4.299	2,50	94
Slovenija	2.164	5,80	1.101	2.592	5,70	1.294	2.971	5,40	1.484
Hrvatska	1.403	3,30	308	1.689	3,30	370	1.960	3,20	431
Bugarska	774	2,60	101	1.064	2,70	139	1.354	2,70	179
Srbija	574	1,80	77	766	1,80	103	937	1,90	126
Estonija	375	2,50	283	493	2,30	369	518	2,00	389
BiH	231	2,00	60	281	1,90	73	334	1,83	86,17

Izvor podataka: Swiss Re

Odnos premije i BDP-a izražen u postotcima za određene europske države i BiH

Premija per capita za određene europske države i BiH

Osnovni pokazatelji za zemlje EU27, zemlje iz okruženja i BiH

Osnovni pokazatelji u 2008.	EU 27	Hrvatska	Srbija	Crna Gora	BiH
Broj društava za osiguranje	4.891	29	24	11	27
Premija ukupno (milioni eura)	1.066.731	1.340	589	60	231
Od toga životno (milijuni eura)	668.369	352	72	7	33
Premija ukupno/stanovnik (euro)	2.540	302	80	96	60
Od toga život/stanovnik (euro)	1.592	79	10	12	9
Od toga neživot/stanovnik (euro)	949	223	70	84	52
Udio premije u BDP -u(%)	8,6	2,9	1,9	1,8	1,8

Izvor podataka: Agencija za nadzor osiguranja FBiH, Agencija za osiguranje RS-a, Agencija za statistiku BiH, Nacionalni biro osiguravatelja Crne Gore, Zavod za statistiku Crne Gore, Udruga osiguravatelja Hrvatske, Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Slovensko zavarovalno združenje, Narodna banka Srbije, Republički zavod za statistiku Republike Srbije.

Iz prethodne se tabele može se vidjeti da je u zemljama Europske unije udio premije životnog osiguranja po stanovniku u odnosu na udio premije neživotnog osiguranja po stanovniku znatno veći nego u regiji.

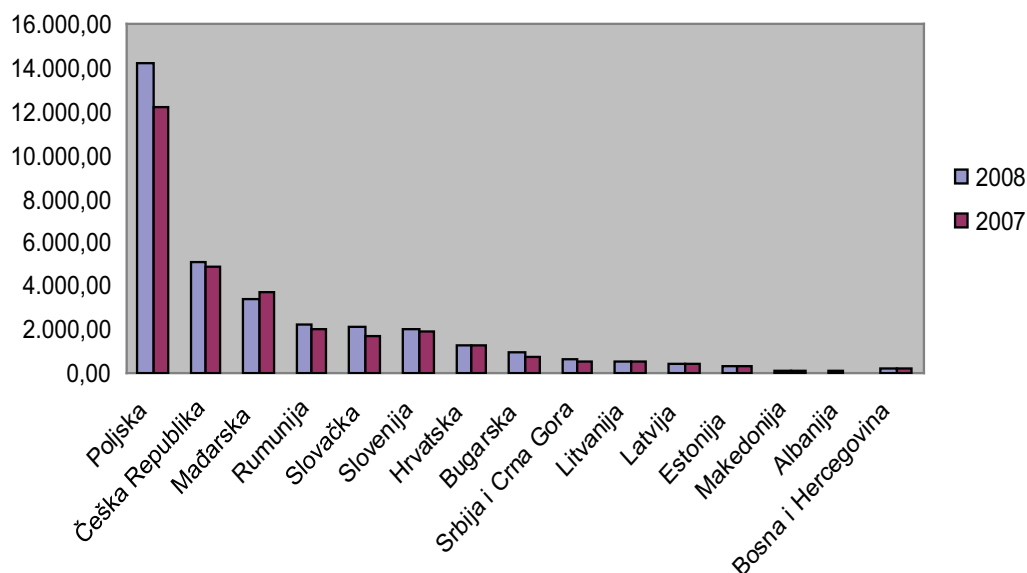
Bruto zaračunate premije u zemljama srednje i istočne Europe u 2007. i 2008. (milijuni eura)

Zemlja	Bruto zaračunate premije					
	Ukupno		Životno		Neživotno	
	2008.	2007.	2008.	2007.	2008.	2007.
Poljska	14.205,32	12.208,93	9.343,78	7.121,56	4.861,55	5.087,37
Češka Republika	5.131,51	4.886,16	2.131,91	2.023,40	2.999,60	2.862,76
Mađarska	3.367,39	3.675,01	1.756,85	2.016,65	1.610,54	1.657,14
Rumunjska	2.258,58	1.987,64	463,95	396,65	1.794,62	1.591,00
Slovačka	2.108,16	1.714,98	1.105,85	857,12	1.002,31	857,85
Slovenija	2.019,58	1.891,51	642,90	606,67	1.376,68	1.284,85
Hrvatska	1.320,61	1.236,02	346,87	337,55	973,74	898,48
Bugarska	925,89	777,36	142,35	128,73	783,54	648,63
Srbija i Crna Gora	589,01	565,15	71,64	62,34	517,37	502,81
Litvanija	576,32	563,49	154,80	201,30	421,52	362,18
Latvija	459,16	421,00	27,17	36,80	431,98	384,20
Estonija	370,56	360,28	106,38	122,28	264,18	238,00
Makedonija	104,56	99,82	4,34	2,80	100,22	97,02
Albanija	57,02	48,56	4,18	3,36	52,83	45,20
Bosna i Hercegovina	231,66	205,66	33,71	27,87	197,95	177,79
UKUPNO	33.725,33	30.641,57	16.336,68	13.945,08	17.388,63	16.695,28

Izvor podataka: Insurance profile; Romanian insurance market 2008; www.insuranceprofile.ro

Prošle godine u regiji srednje i istočne Europe u smislu bruto zaračunatih premija zabilježena je agregatna veličina poslovanja od 33,5 milijardi eura. U usporedbi s 2007. godinom ovo predstavlja nominalno povećanje od oko 9,3%. Životno osiguranje je zabilježilo značajno visoke stope rasta, skoro 17%, dok su poslovne linije općeg osiguranja rastle samo 3% u cijeloj regiji srednje i istočne Europe.

Bruto zaračunata premija u zemljama srednje i istočne Europe u 2007. i 2008. godini

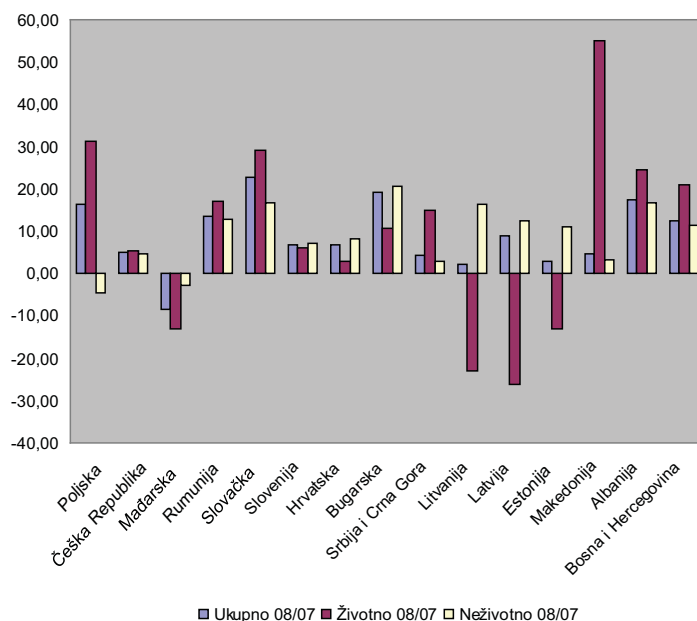

Poljska ostaje najznačajnije tržište životnog osiguranja u regiji s veličinom zaračunatih premija u 2008. od oko 9,3 milijarde i s regionalnim udjelom od oko 42%, koje je više nego u 2007. godini.

Mađarska je jedina zemlja u regiji koja je zabilježila pad bruto zaračunate premije u 2008. godini, u iznosu od 8% u odnosu na 2007. godinu.

U okviru regije udio životnog osiguranja je 49%. Na taj prosjek značajno utječe ogromna prisutnost ove linije poslovanja u nekim najznačajnijim tržištima u regiji: Poljska (više od 65%), Mađarska (više od 59%), Slovačka (više od 52%).

Nominalna promjena u eurima bruto zaračunate premije u 2007. i 2008.

Druga vrsta je, prema rangiranju koje se temelji na udjelu u regionalnom agregatnom portfelju, osiguranje od autoodgovornosti koje čini ukupno 29,3% zaračunate premije. U zemljama širom regije srednje i istočne Europe vidljivo je da se osiguranje od autoodgovornosti povećava obrnuto od veličine tržišta. Jedina iznimka od ovog "pravila" je Rumunjska u kojoj u gornjem dijelu rangiranja udio autoosiguranja prelazi 60%.

Isplaćene štete u zemljama srednje i istočne Europe u 2007. i 2008. godini (milijuni eura)

Zemlja	Isplaćene štete					
	Ukupno		Životno		Neživotno	
	2008.	2007.	2008.	2007.	2008.	2007.
Poljska	7.096,77	5.481,32	4.647,35	2.911,76	2.449,42	2.569,56
Mađarska	1.935,40	1.825,53	1.151,56	1.040,65	783,84	784,89
Rumunjska	4.284,69	3.278,67	38,00	51,99	1.037,16	856,18
Slovačka	0,00	709,14	0,00	316,33	0,00	392,91
Slovenija	1.124,96	1.023,30	169,08	161,83	955,88	861,47
Hrvatska	0,08	0,08	0,00	0,00	0,08	0,07
Bugarska	351,72	270,78	48,06	40,03	303,66	230,75
Srbija i Crna Gora	17,70	13,50	14,86	12,47	2,83	1,03
Litvanija	293,14	184,62	78,44	17,33	214,70	167,29
Latvija	245,62	177,76	8,97	4,06	236,65	173,69
Estonija	197,63	166,53	38,65	35,14	158,98	131,39
Makedonija	0,73	2,26	0,02	2,22	0,71	0,04
Albanija	12,52	10,77	0,36	0,34	12,16	10,43
Bosna i Hercegovina	100,67	80,23	13,84	6,30	86,83	73,93
UKUPNO	15.661,63	13.224,49	6.209,19	4.600,45	6.242,90	6.253,63

Izvor podataka: Insurance profile; Romanian insurance market 2008; www.insuranceprofile.ro

U regiji srednje i istočne Europe, isplaćena šteta u 2008. iznosila je više od 12 milijardi eura. U usporedbi s 2007. godinom moguće je primijetiti značajno povećanje veličine isplata za životno osiguranje, posebice u Poljskoj. Što se tiče osiguranja uopće, iznosi plaćeni kao naknade za navedene su zemlje ostali uglavnom isti. I osim toga što je u zemljama kao što su Bugarska, Srbija i baltičke zemlje zabilježeno značajno povećanje veličine isplaćene štete osiguranja uopće, negativna varijacija od 4,7% u Poljskoj kompenzirala je ove trendove, na regionalnoj razini.

3.5. Ukupan prihod

Ukupno ostvareni prihod sektora osiguranja u BiH u 2005., 2006., 2007. i 2008. godini (u KM)

	2005.	Udio (%)	2006.	Udio (%)	2007.	Udio (%)	2008.	Udio (%)
BiH	453.023.150	100	462.252.521	100	427.068.073	100	464.803.778	100
FBiH	355.838.093	78,55	355.061.044	76,81	308.762.324	72,33	342.096.399	73,60
RS	97.185.057	21,45	107.191.477	23,19	118.305.749	27,67	122.707.379	26,40

Izvor podataka: Agencija za nadzor osiguranja FBiH, Agencija za osiguranje RS-a

Ukupni prihod u 2008. godini u BiH iznosi 464.803.778 KM, što je za 37.735.705 KM (8,84%) više u odnosu na 2007. godinu. Društva za osiguranje u FBiH u 2008. godini ostvarila su ukupni prihod u iznosu od 342.096.399 KM, što je povećanje za 33.334.075 KM (10,80%) u odnosu na 2007. godinu. Društva za osiguranje u RS-u u 2008. godini ostvarila su ukupni prihod u iznosu od 122.707.379 KM, što je povećanje za 4.401.630 KM (3,72%) u odnosu na 2007. godinu.

3.6. Prijavljene i riješene štete

Prijavljene i riješene štete u 2007. i 2008. godini

	2007.				2008.			
	Prijavljene štete	Riješene štete		% Riješenih šteta	Prijavljene štete	Riješene štete		% Riješenih šteta
	Broj	Broj	Vrijednost		Broj	Broj	Vrijednost	
BiH	96.216	80.896	156.921.092	84,08	108.303	88.843	196.885.419	82,03
FBiH	75.737	64.535	124.485.567	85,21	84.103	68.301	157.331.782	81,21
RS	20.479	16.361	32.435.525	79,89	24.200	20.542	39.553.637	84,88

Izvor podataka: Agencija za nadzor osiguranja FBiH, Agencija za osiguranje RS-a

Vrijednost ukupno riješenih šteta u 2008. godini iznosi 196.885.419 KM, što je za 25,47% više od vrijednosti riješenih šteta u 2007. godini. Postotak ukupno riješenih u odnosu na prijavljene štete (po broju) u 2008. godini iznosi 82,03%, što je za 2,05% manje u odnosu na 2007. godinu.

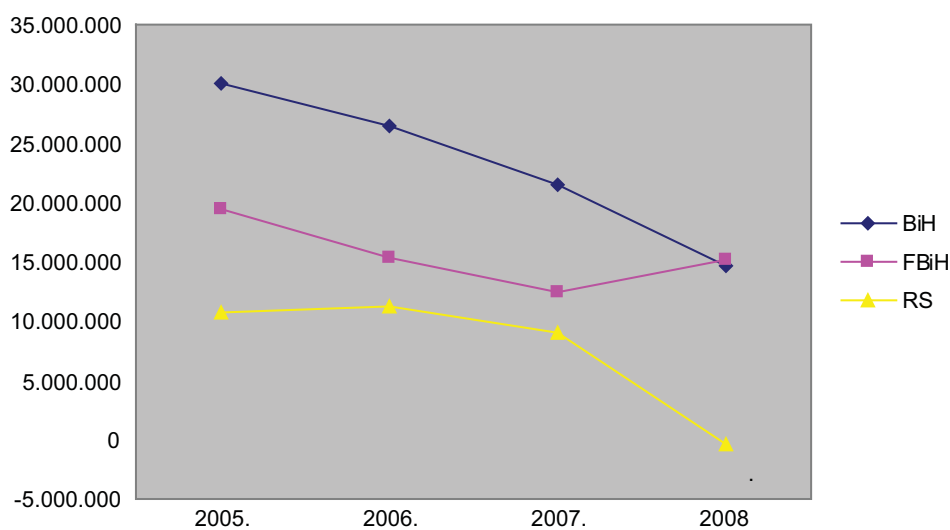
3.7. Dobit¹

Zbirno iskazana dobit u BiH, FBiH i RS-u za 2005., 2006., 2007. i 2008. godinu (u KM)

	2005.	Udio (%)	2006.	Udio (%)	2007.	Udio (%)	2008.	Udio (%)	Indeks rasta dobiti		
									06/05	07/06	08/07
BiH	30.084.190	100	26.516.220	100	21.436.348	100	14.725.587	100	88,14	80,84	68,69
FBiH	19.365.197	64,37	15.336.127	57,84	12.397.337	57,80	15.176.691	103,06	79,19	80,84	122,42
RS	10.718.993	35,63	11.180.093	42,16	9.039.011	42,20	-451.104	-3,06	104,30	80,85	-4,99

Izvor podataka: Agencija za nadzor osiguranja FBiH, Agencija za osiguranje RS-a

Trend kretanja dobiti u BiH, FBiH i RS-u za 2005., 2006., 2007. i 2008. godinu

Ukupni kapital u 2008. godini u BiH iznosi 14.725.587 KM, što je za 6.710.761 KM (31,31%) manje u odnosu na 2007. godinu. Dobit u društvima za osiguranje u FBiH u 2008.godini iznosi 15.176.691KM, što je povećanje za 2.779.354 KM (22,42%) u odnosu na 2007. godinu. Gubitak u društvima za osiguranje u RS-u u 2008. iznosi 451.104 KM, što je smanjenje za 9.490.115 (-104,99%) u odnosu na 2007. godinu.

3.8. Kapital

Zbirno iskazani kapital u 2005., 2006., 2007. i 2008. godini (u KM)

	2005.	Udio (%)	2006.	Udio (%)	2007.	Udio (%)	2008.	Udio (%)
BiH	234.187.059	100	252.983.239	100	306.292.406	100	332.579.146	100
FBiH	164.512.204	70,25	183.215.654	72,42	222.523.981	72,65	238.038.463	71,57
RS	69.674.855	29,75	69.767.585	27,58	83.768.425	27,35	94.540.683	28,43

Izvor podataka: AFIP, Agencija za osiguranje RS-a

¹ Podaci vezani za dobit u ovoj publikaciji odnose se na dobit prije oporezivanja.

Ukupni kapital u 2008. godini u BiH iznosi 332.579.146 KM, što je za 26.284.740 KM (8,58%) više u odnosu na 2007. godinu. Kapital društava za osiguranje u FBiH u 2008. godini iznosi 238.038.463 KM, što je porast za 15.514.482 KM (6,97%) u odnosu na 2007. godinu. Kapital u društvima za osiguranje u RS-u u 2008.godini iznosi 94.540.683 KM, što je porast za 10.772.258 KM (12,86%) u odnosu na 2007. godinu.

3.9. Pokazatelji uspješnosti poslovanja u 2008. godini

Pokazatelji uspješnosti poslovanja u 2008. godini (u KM)

	Premija po zaposleniku u osiguranju (u KM)	Ukupni prihod po zaposleniku u osiguranju (u KM)	Dobit po zaposleniku u osiguranju (u KM)	Dobit/kapital (%)	Dobit/ukupan prihod (%)	Isplaćene štete/premija (%)
BiH	134.769	138.252	4.380	4,43	3,17	43,45
FBiH	134.778	137.333	6.093	6,38	4,44	46,86
RS	134.743	140.881	-518	-0,48	-0,37	33,70

Izvor podataka: Agencija za nadzor osiguranja FBiH, Agencija za osiguranje RS-a

3.10. Struktura zaposlenika

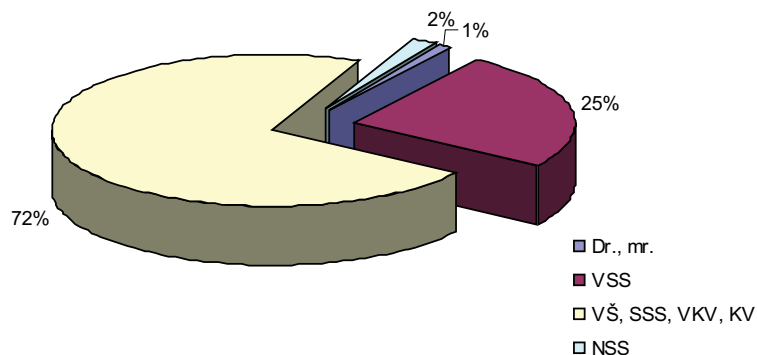
Struktura zaposlenika u sektoru osiguranja u BiH u 2008. godini

	Školska sprema – zvanje				Ukupno
	Dr., mr.	VSS	VŠ, SSS, VKV, KV	NSS	
BiH	29	846	2.423	64	3.362
FBiH	15	619	1.805	52	2.491
RS	14	227	618	12	871

Izvor podataka: Agencija za nadzor osiguranja FBiH, Agencija za osiguranje RS-a

Kvalifikacijska struktura zaposlenika u sektoru osiguranja jasno pokazuje da u ovom dijelu finansijskog sektora većinu zaposlenika čine osobe sa srednjom i višom stručnom spremom. Međutim, sektor osiguranja zahtijeva prisutnost što većeg broja visokoobrazovanog kadra koji bi bio u stanju brže i efikasnije prihvatiti uvođenje novih proizvoda na tržištu osiguranja te unaprijediti njihovu prodaju korjednakeći znanje stečeno na visokim školama. Istovremeno je neophodno permanentno raditi na dokvalifikaciji i edukaciji postojećih djelatnika.

Struktura zaposlenika u sektoru osiguranja u BiH u 2008. godini

Pokazatelji poslovanja društava sa sjedištem u FBiH i RS-u

godišnji
izvještaj

20 08

4. Pokazatelji poslovanja društava sa sjedištem u FBiH i RS-u

4.1. Premija po društvima

4.1.1. Premija po društvima sa sjedištem u FBiH

Premija po društvima sa sjedištem u FBiH (u KM)

Skraćeni naziv osiguravajućeg društva	2005.		2006.		2007.		2008.	
	Premija	Udio (%)	Premija	Udio (%)	Premija	Udio (%)	Premija	Udio (%)
Sarajevo	48.821.250	20,05	49.480.340	18,63	52.621.041	17,72	53.688.182	15,99
BSO*					39.584.959	13,33	46.455.255	13,84
Croatia	33.816.102	13,89	32.660.228	12,30	34.830.065	11,73	36.991.035	11,02
Uniqa	17.057.033	7,01	21.106.856	7,95	26.641.389	8,97	33.241.974	9,90
Triglav BH	22.370.768	9,19	23.861.923	8,98	29.702.409	10,00	32.559.247	9,70
Euroherc	21.178.914	8,70	24.091.584	9,07	28.191.297	9,49	31.781.504	9,47
VGT	14.494.902	5,95	17.616.712	6,63	20.611.133	6,94	24.039.827	7,16
Grawe	10.993.399	4,52	12.611.826	4,75	15.333.768	5,16	17.331.455	5,16
Merkur BH	3.191.749	1,31	6.442.380	2,43	10.386.903	3,50	15.332.190	4,57
Lido	11.018.336	4,53	12.717.135	4,79	13.696.779	4,61	13.519.231	4,03
Camelija	5.782.131	2,38	8.980.601	3,38	9.489.066	3,20	10.300.238	3,07
Hercegovina	8.547.104	3,51	8.293.664	3,12	8.390.410	2,83	8.399.486	2,50
Zovko	5.485.342	2,25	6.312.714	2,38	6.358.857	2,14	6.798.895	2,03
ASA					163.172	0,05	4.593.609	1,37
Helios	2.021.072	0,83	1.445.612	0,54	913.334	0,31	700.132	0,21
Sunce BiH*	13.182.353	5,41	17.444.484	6,57				
Bosna*	13.490.617	5,54	15.794.698	5,95				
Bosansko-njemačko**	10.131.368	4,16	6.376.358	2,40				
Una-Sana***	1.868.757	0,77	366.646	0,14				
UKUPNO	243.451.197	100	265.603.761	100	296.914.582	100	335.732.260	100

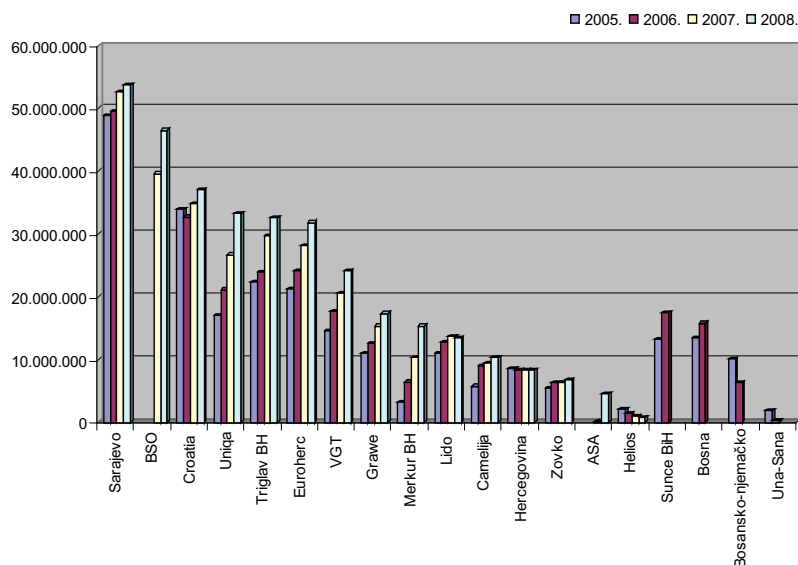
Izvor podataka: Agencija za nadzor osiguranja FBiH

* BSO osiguranje utemeljeno je 2007. godine statusnom promjenom pripajanja Sunca osiguranja d.d. Sarajevo Bosni osiguranju d.d. Sarajevo. Društvo djeluje na temelju Rješenja Agencije za nadzor broj: 1.0.-021-802/07 i 1.0.-021-802-1/07 od 9.8.2007. godine.

** Bosansko-njemačkom osiguranju d.d. Tuzla oduzeto je odobrenje za rad 1.8.2006. godine.

*** Una - Sana osiguranju d.d. Bihać oduzeto je odobrenje za rad 10.2.2006. godine.

Premija po društvima sa sjedištem u FBiH

4.1.2. Premija po društvima sa sjedištem u RS-u

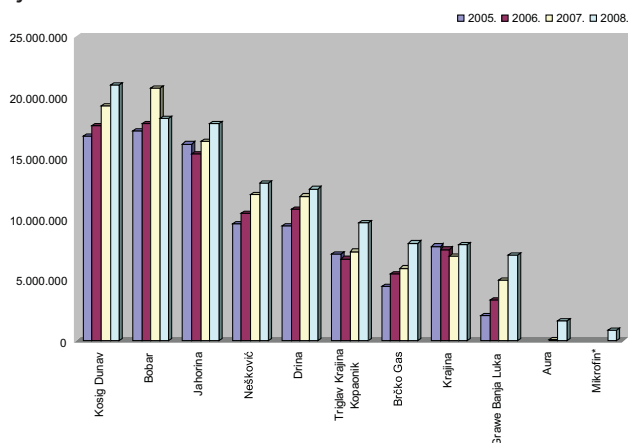
Premija po društvima sa sjedištem u RS-u (u KM)

Skraćeni naziv osiguravajućeg društva	2005.		2006.		2007.		2008.	
	Premija	Udio (%)	Premija	Udio (%)	Premija	Udio (%)	Premija	Udio (%)
Kosig Dunav	16.798.382	18,56	17.664.754	18,60	19.281.956	18,31	20.993.957	17,89
Bobar	17.228.786	19,04	17.817.531	18,76	20.719.041	19,67	18.232.459	15,54
Jahorina	16.155.143	17,85	15.308.084	16,12	16.355.251	15,53	17.788.745	15,16
Nešković	9.597.176	10,61	10.460.009	11,01	11.964.268	11,36	12.916.734	11,01
Drina	9.411.328	10,40	10.783.940	11,35	11.850.756	11,25	12.449.149	10,61
Triglav Krajina Kopaonik	7.113.353	7,86	6.719.395	7,07	7.312.137	6,94	9.644.604	8,22
Brčko Gas	4.411.789	4,88	5.441.675	5,73	5.929.765	5,63	7.990.130	6,81
Krajina	7.744.169	8,56	7.486.791	7,88	6.893.447	6,55	7.898.259	6,73
Grawe Banja Luka	2.035.828	2,25	3.309.081	3,48	4.937.348	4,69	6.998.819	5,96
Aura					67.464	0,06	1.631.681	1,39
Mikrofin*							816.976	0,70
UKUPNO	90.495.954	100	94.991.260	100	105.311.433	100	117.361.513	100

Izvor podataka: Agencija za osiguranje RS-a

*Mikrofin osiguranje utemeljeno je 2007.godine, a s radom je počelo u 2008. godini. Društvo djeluje na temelju Rješenja Agencije za osiguranje RS-a broj: 05-493-5/07 od 03.12.2007.godine.

Premija po društvima sa sjedištem u RS-u

4.2. Premija životnog osiguranja

4.2.1. Premija životnog osiguranja u FBiH

Premija životnog osiguranja po društvima sa sjedištem u FBiH (u KM)

Skraćeni naziv osiguravajućeg društva	Premija (životno) i udjeli društava u ukupnoj premiji po godinama							
	2005.		2006.		2007.		2008.	
	Premija	Udio (%)	Premija	Udio (%)	Premija	Udio (%)	Premija	Udio (%)
Grawe Sarajevo	10.273.084	34,16	11.809.003	31,97	15.162.793	30,59	16.849.618	28,59
Merkur BH	2.903.354	9,65	5.738.717	15,53	10.112.197	20,40	15.037.589	25,51
Uniq	5.066.040	16,84	6.549.776	17,73	8.644.572	17,44	11.783.573	19,99
Croatia	5.326.959	17,71	5.955.718	16,12	7.082.127	14,29	6.054.025	10,27
Triglav BH	1.032.456	3,43	1.146.765	3,10	2.371.257	4,78	2.986.402	5,07
Sarajevo	2.058.451	6,84	2.167.201	5,87	2.392.935	4,83	2.577.676	4,37
BSO					1.683.599	3,40	1.877.264	3,18
Hercegovina	1.590.818	5,29	1.513.569	4,10	1.347.542	2,72	1.138.454	1,93
Helios	1.323.809	4,40	910.586	2,46	769.748	1,55	640.004	1,09
Sunce BiH	501.143	1,67	1.149.323	3,11				
UKUPNO	30.076.114	100	36.940.658	100	49.566.770	100	58.944.605	100

Izvor podataka: Agencija za nadzor osiguranja FBiH

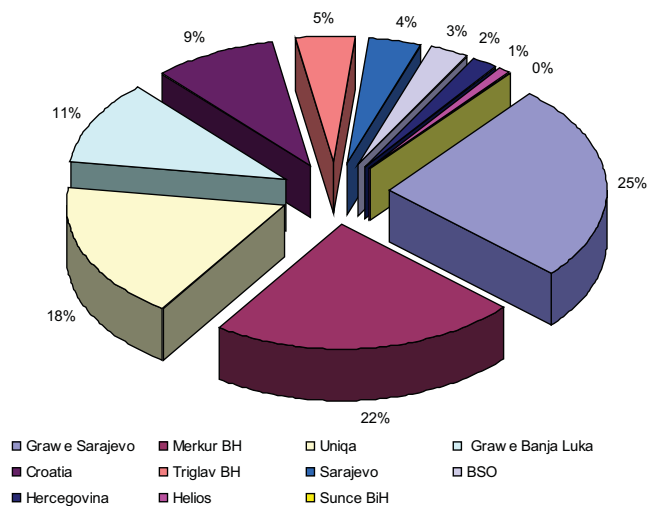
4.2.2. Premija životnog osiguranja u RS-u

Premija životnog osiguranja po društvima sa sjedištem u RS-u

Skraćeni naziv osiguravajućeg društva	Premija (životno) po godinama			
	2005.	2006.	2007.	2008.
Grawe Banja Luka	1.870.873	3.003.913	4.937.348	6.993.303
UKUPNO	1.870.873	3.003.913	4.937.348	6.993.303

Izvor podataka: Agencija za osiguranje RS-a

Udjeli društava u ukupnoj premiji životnoga osiguranja u BiH za 2008. godinu

4.3. Ukupan prihod

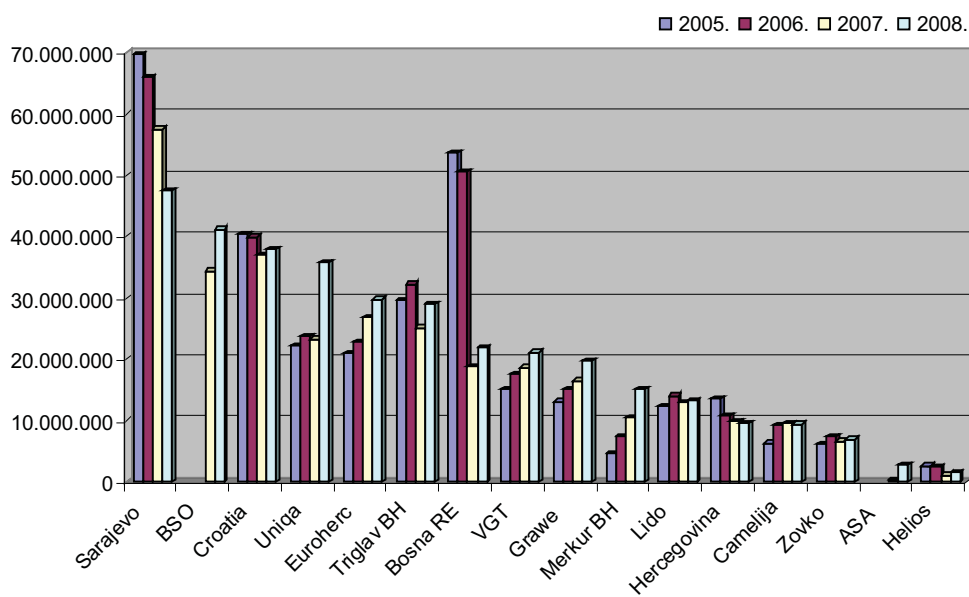
4.3.1. Ukupan prihod po društvima sa sjedištem u FBiH

Ukupan prihod po društvima sa sjedištem u FBiH (u KM)

Skraćeni naziv osiguravajućeg društva	2005.		2006.		2007.		2008.	
	Prihod	Udio (%)	Prihod	Udio (%)	Prihod	Udio (%)	Prihod	Udio (%)
Sarajevo	69.717.126	19,59	65.955.185	18,58	57.552.798	18,64	47.404.717	13,86
BSO					34.371.744	11,13	41.177.636	12,04
Croatia	40.507.088	11,38	39.919.316	11,24	37.022.426	11,99	37.895.348	11,08
Uniq	22.135.139	6,22	23.627.946	6,65	23.289.438	7,54	35.673.247	10,43
Euroherc	21.039.226	5,91	22.802.339	6,42	26.806.992	8,68	29.729.148	8,69
Triglav BH	29.590.071	8,32	32.219.743	9,07	25.102.190	8,13	29.036.987	8,49
Bosna RE	53.729.683	15,10	50.682.548	14,27	18.889.901	6,12	21.837.640	6,38
VGT	15.089.388	4,24	17.592.558	4,95	18.678.728	6,05	21.082.821	6,16
Grawe	13.064.560	3,67	15.081.615	4,25	16.471.635	5,33	19.708.674	5,76
Merkur BH	4.511.863	1,27	7.350.660	2,07	10.408.059	3,37	15.051.417	4,40
Lido	12.232.245	3,44	13.966.220	3,93	12.912.139	4,18	13.327.453	3,90
Hercegovina	13.466.353	3,78	10.810.902	3,04	9.832.460	3,18	9.629.364	2,81
Camelija	6.264.598	1,76	9.256.708	2,61	9.540.976	3,09	9.395.421	2,75
Zovko	6.199.026	1,74	7.395.189	2,08	6.636.196	2,15	6.875.289	2,01
ASA					240.215	0,08	2.677.711	0,78
Helios	2.581.774	0,73	2.348.524	0,66	1.006.427	0,33	1.593.526	0,47
Sunce BiH	14.197.081	3,99	17.937.312	5,05				
Bosna	16.174.335	4,55	18.114.279	5,10				
Bosansko-njemačko	10.693.909	3,01						
Una-Sana	4.644.628	1,31						
UKUPNO	355.838.093	100	355.061.044	100	308.762.324	100	342.096.399	100

Izvor podataka: Agencija za nadzor osiguranja FBiH

Ukupan prihod po društvima sa sjedištem u FBiH

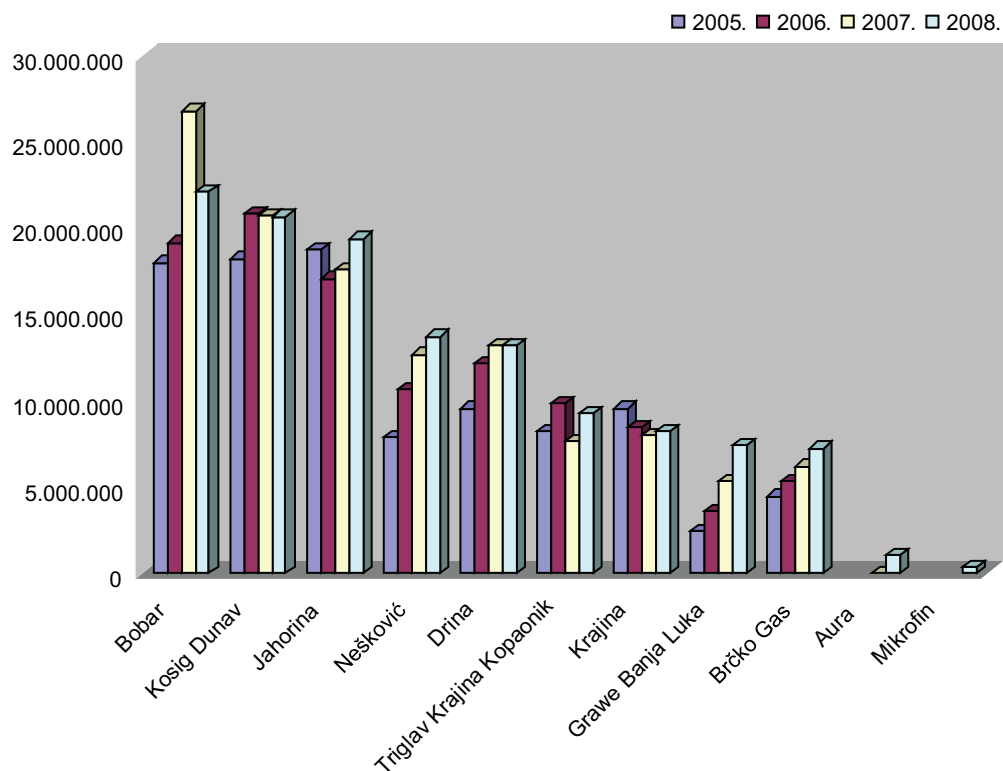
4.3.2. Ukupan prihod po društvima sa sjedištem u RS-u

Ukupan prihod po društvima sa sjedištem u RS-u (u KM)

Skrraćeni naziv osiguravajućeg društva	2005.		2006.		2007.		2008.	
	Prihod	Udio (%)	Prihod	Udio (%)	Prihod	Udio (%)	Prihod	Udio (%)
Bobar	18.023.085	18,55	19.182.015	17,90	26.786.952	22,64	22.102.971	18,01
Kosig Dunav	18.214.516	18,74	20.848.187	19,45	20.699.353	17,50	20.679.587	16,85
Jahorina	18.783.061	19,33	17.062.616	15,92	17.593.844	14,87	19.410.138	15,82
Nešković	7.886.949	8,12	10.663.807	9,95	12.706.855	10,74	13.731.522	11,19
Drina	9.564.793	9,84	12.168.394	11,35	13.234.686	11,19	13.176.211	10,74
Triglav Krajina Kopaonik	8.242.228	8,48	9.859.883	9,20	7.678.612	6,49	9.273.823	7,56
Krajina	9.559.898	9,84	8.460.323	7,89	8.031.987	6,79	8.254.998	6,73
Grawe Banja Luka	2.444.000	2,51	3.628.000	3,38	5.368.873	4,54	7.416.865	6,04
Brčko Gas	4.466.527	4,60	5.318.252	4,96	6.196.389	5,24	7.275.325	5,93
Aura					8.198	0,01	1.044.078	0,85
Mikrofin							341.861	0,28
UKUPNO	97.185.057	100	107.191.477	100	118.305.749	100	122.707.379	100

Izvor podataka: Agencija za osiguranje RS-a

Ukupan prihod po društvima sa sjedištem u RS-u

4.4. Prijavljene i riješene štete

4.4.1. Prijavljene i riješene štete po društvima sa sjedištem u FBiH

Prijavljene i riješene štete po društvima sa sjedištem u FBiH

Skraćeni naziv osiguravajućeg društva	2007.				2008.			
	Prijavljene štete	Riješene štete		% Riješ. šteta	Prijavljene štete	Riješene štete		% Riješ. šteta
		Broj	Broj			Vrijednost	Broj	
ASA	0	0	0	0,00	480	270	504.578	56,25
Bosna Sunce	9.865	8.296	15.003.436	84,10	12.094	9.895	20.502.292	81,82
Camelija	2.660	2.034	3.841.691	76,47	2.729	2.161	5.193.570	79,19
Croatia	8.438	7.215	23.690.587	85,51	8.848	7.775	35.384.706	87,87
Euroherc	6.673	5.960	13.305.721	89,32	8.133	7.219	13.732.030	88,76
Grawe	851	690	2.155.368	81,08	1.033	893	2.807.958	86,45
Helios	44	0	0	0,00	55	25	120.181	45,45
Hercegovina	2.378	1.813	4.544.594	76,24	2.325	1.804	3.838.212	77,59
Lido	4.045	2.636	4.607.416	65,17	4.449	3.173	5.866.100	71,32
Merkur BH	504	308	637.318	61,11	735	548	1.192.916	74,56
Sarajevo	19.190	17.417	25.308.489	90,76	19.763	14.628	32.097.317	74,02
Triglav BH	7.550	6.933	10.443.451	91,83	8.606	7.896	12.147.480	91,75
Uniq	4.973	4.351	9.197.659	87,49	5.331	4.720	9.510.062	88,54
VGT	6.505	5.316	8.840.576	81,72	7.421	5.720	11.099.726	77,08
Zovko	2.061	1.566	2.909.261	75,98	2.101	1.574	3.334.654	74,92
UKUPNO	75.737	64.535	124.485.567	85,21	84.103	68.301	157.331.782	81,21

Izvor podataka: Agencija za nadzor osiguranja FBiH

4.4.2. Prijavljene i riješene štete po društvima sa sjedištem u RS-u

Prijavljene i riješene štete po društvima sa sjedištem u RS-u

Skraćeni naziv osiguravajućeg društva	2007.				2008.			
	Prijavljene štete	Riješene štete		% Riješ. šteta	Prijavljene štete	Riješene štete		% Riješ. šteta
		Broj	Broj			Vrijednost	Broj	
Bobar	4.164	3.123	7.261.145	75,00	4.643	3.760	8.020.863	80,98
Brčko Gas	1.099	998	2.492.975	90,81	1.123	980	2.752.913	87,27
Drina	1.304	1.032	2.481.505	79,14	1.991	1.609	3.977.598	80,81
Grawe osiguranje	251	225	493.204	89,64	229	186	507.235	81,22
Jahorina	3.940	3.123	6.204.079	79,26	4.955	4.214	6.101.154	85,05
Kosig Dunav	4.219	3.329	5.316.381	78,90	5.071	4.663	7.590.222	91,95
Krajina	1.822	1.679	2.358.454	92,15	1.953	1.766	2.897.622	90,42
Mikrofin					36	26	69.354	72,22
Nešković	1.838	1.449	3.153.551	78,84	2.146	1.749	4.051.474	81,50
Aura	0	0	0	0,00	63	58	96.331	92,06
Triglav Krajina Kopaonik	1.842	1.403	2.674.231	76,17	1.990	1.531	3.488.870	76,93
UKUPNO	20.479	16.361	32.435.525	79,89	24.200	20.542	39.553.636	84,88

Izvor podataka: Agencija za osiguranje RS-a

4.5. Dobit³

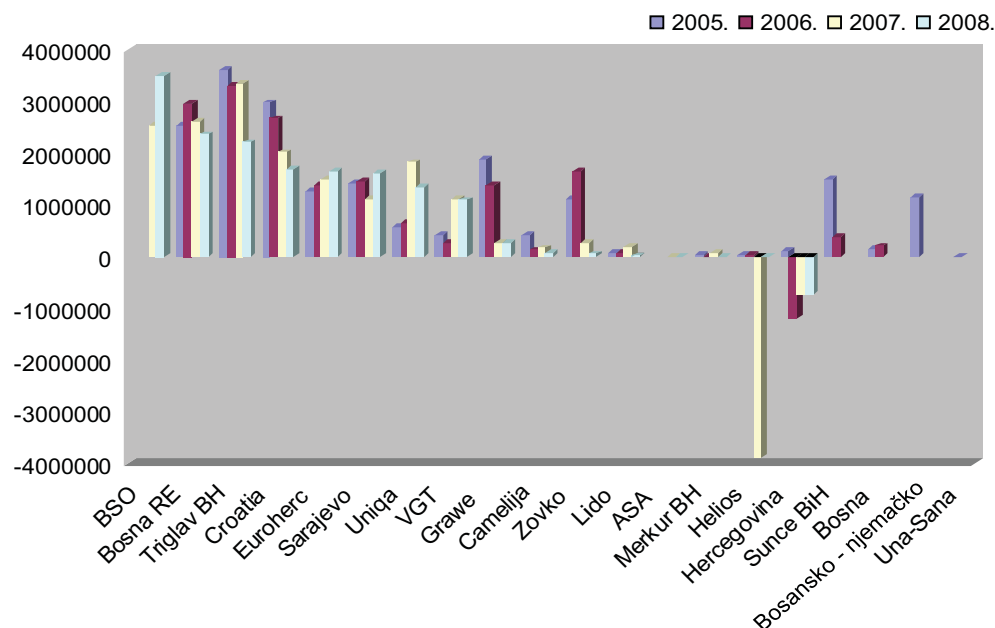
4.5.1. Dobit po društvima sa sjedištem u FBiH

Dobit po društvima sa sjedištem u FBiH (u KM)

Skraćeni naziv osiguravajućeg društva	Dobit društava po godinama			
	2005.	2006.	2007.	2008.
BSO			2.526.025	3.486.356
Bosna RE	2.549.308	2.972.310	2.607.935	2.361.571
Triglav BH	3.615.858	3.295.729	3.348.470	2.205.865
Croatia	2.976.017	2.666.975	2.016.313	1.702.439
Euroherc	1.274.161	1.371.738	1.482.730	1.653.177
Sarajevo	1.422.827	1.443.999	1.108.815	1.601.039
Uniq	568.805	652.509	1.826.429	1.332.720
VGT	431.342	264.016	1.120.906	1.094.372
Grawe	1.878.457	1.378.402	264.928	271.532
Camelija	438.250	136.584	175.324	83.099
Zovko	1.129.829	1.647.159	284.113	60.053
Lido	86.307	78.359	182.892	17.857
ASA			5.354	10.491
Merkur BH	25.727	13.200	75.221	9.211
Helios	38.430	25.081	-3.886.066	6.417
Hercegovina	120.201	-1.199.195	-742.052	-719.508
Sunce BiH	1.505.289	375.459		
Bosna	151.004	213.802		
Bosansko-njemačko	1.143.350			
Una-Sana	10.035			
UKUPNO	19.365.197	15.336.127	12.397.337	15.176.691

Izvor podataka: AFIP

Dobit po društvima sa sjedištem u FBiH

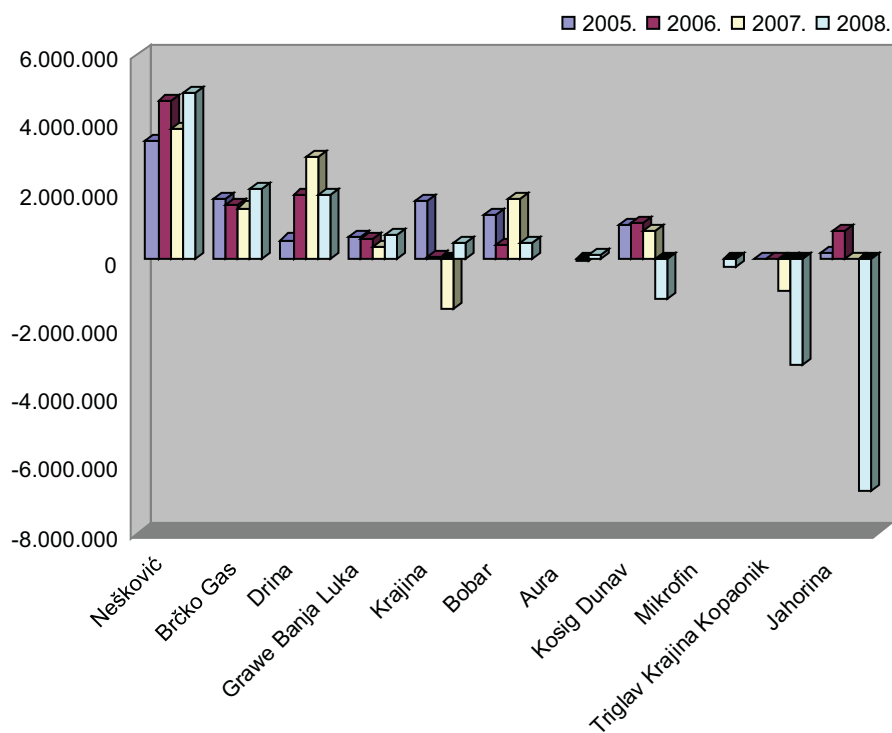
4.5.2. Dobit po društvima sa sjedištem u RS-u

Dobit po društvima sa sjedištem u RS-u (u KM)

Skraćeni naziv osiguravajućeg društva	Dobit društava po godinama			
	2005.	2006.	2007.	2008.
Nešković	3.461.145	4.664.032	3.802.551	4.884.374
Brčko Gas	1.792.330	1.598.294	1.513.772	2.085.489
Drina	579.374	1.867.017	3.018.641	1.920.252
Grawe Banja Luka	659.000	609.000	394.659	726.399
Krajina	1.745.973	65.530	- 1.447.874	515.013
Bobar	1.286.087	409.439	1.780.767	483.487
Aura			- 39.286	123.181
Kosig Dunav	994.473	1.097.586	860.561	-1.126.203
Mikrofin				-235.952
Triglav Krajina Kopaonik	2.233	28.216	- 892.530	-3.069.859
Jahorina	198.378	840.979	47.750	-6.757.285
UKUPNO	10.718.993	11.180.093	9.039.011	-451.104

Izvor podataka: Agencija za osiguranje RS-a

Dobit po društvima sa sjedištem u RS-u

4.6. Kapital

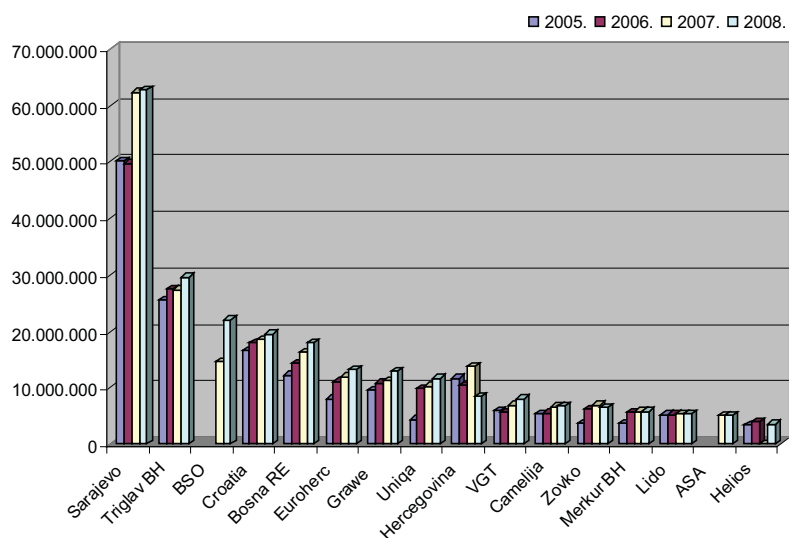
4.6.1. Kapital po društvima sa sjedištem u FBiH

Kapital po društvima sa sjedištem u FBiH (u KM)

Skrraćeni naziv osiguravajućeg društva	2005.		2006.		2007.		2008.	
	Kapital	Udio (%)	Kapital	Udio (%)	Kapital	Udio (%)	Kapital	Udio (%)
Sarajevo	50.186.077	30,51	49.745.927	27,15	62.327.971	28,01	62.704.546	26,34
Triglav BH	25.454.331	15,47	27.372.062	14,94	27.352.722	12,29	29.558.587	12,42
BSO					14.551.576	6,54	21.994.555	9,24
Croatia	16.583.824	10,08	17.845.289	9,74	18.548.450	8,34	19.459.458	8,17
Bosna RE	12.158.006	7,39	14.206.318	7,75	16.243.026	7,30	17.894.434	7,52
Euroherc	7.958.154	4,84	11.092.106	6,05	11.934.026	5,36	13.078.680	5,49
Grawe	9.442.399	5,74	10.828.563	5,91	11.189.445	5,03	12.861.866	5,40
Uniqa	4.353.153	2,65	9.783.156	5,34	10.270.960	4,62	11.637.344	4,89
Hercegovina	11.591.296	7,05	10.437.384	5,70	13.704.263	6,16	8.341.480	3,50
VGT	5.796.861	3,52	5.588.976	3,05	6.884.002	3,09	7.978.374	3,35
Camelija	5.264.613	3,20	5.420.591	2,96	6.562.866	2,95	6.645.964	2,79
Zovko	3.607.879	2,19	6.110.160	3,33	6.821.680	3,07	6.416.959	2,70
Merkur BH	3.631.004	2,21	5.644.203	3,08	5.719.424	2,57	5.728.630	2,41
Lido	5.139.188	3,12	5.186.103	2,83	5.339.466	2,40	5.260.943	2,21
ASA					5.005.354	2,25	5.015.845	2,11
Helios	3.345.419	2,03	3.954.816	2,16	68.750	0,03	3.460.798	1,45
UKUPNO	164.512.204	100	183.215.654	100	222.523.981	100	238.038.463	100

Izvor podataka: AFIP

Kapital po društvima sa sjedištem u FBiH

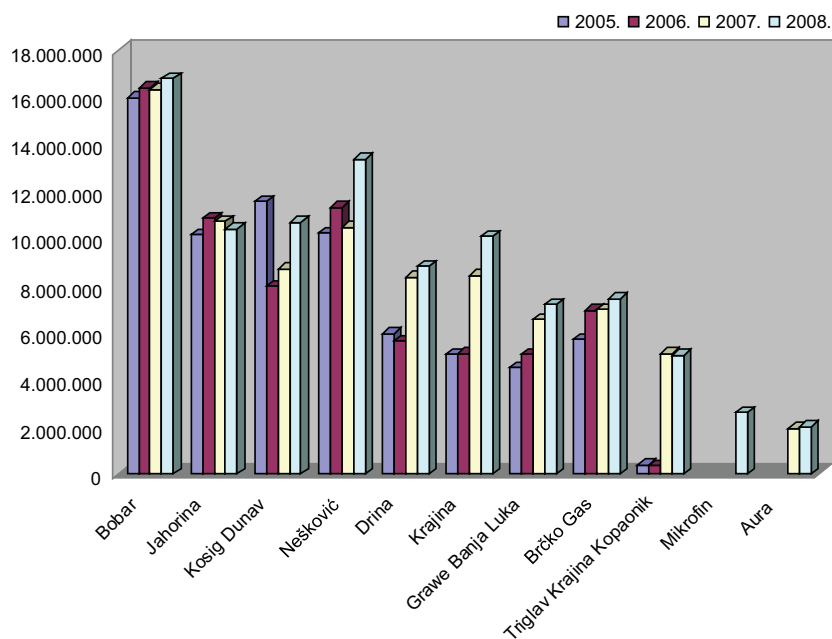
4.6.2. Kapital po društvima sa sjedištem u RS-u

Kapital po društvima sa sjedištem u RS-u (u KM)

Skrraćeni naziv osiguravajućeg društva	2005.		2006.		2007.		2008.	
	Kapital	Udio (%)	Kapital	Udio (%)	Kapital	Udio (%)	Kapital	Udio (%)
Bobar	15.991.295	22,95	16.400.333	23,51	16.345.870	19,51	16.785.805	17,76
Jahorina	10.151.181	14,57	10.878.219	15,59	10.727.465	12,81	10.404.572	11,01
Kosig Dunav	11.560.272	16,59	7.982.163	11,44	8.719.794	10,41	10.687.757	11,30
Nešković	10.233.460	14,69	11.332.928	16,24	10.488.195	12,52	13.379.849	14,15
Drina	5.982.895	8,59	5.652.614	8,10	8.360.644	9,98	8.815.995	9,33
Krajina	5.099.987	7,32	5.126.208	7,35	8.445.099	10,08	10.076.646	10,66
Grawe Banja Luka	4.523.000	6,49	5.071.000	7,27	6.584.394	7,86	7.194.061	7,61
Brčko Gas	5.723.394	8,21	6.960.790	9,98	7.006.173	8,36	7.460.693	7,89
Triglav Krajina Kopaonik	409.371	0,59	363.330	0,52	5.130.077	6,12	5.060.218	5,35
Mikrofin							2.639.445	2,79
Aura					1.960.714	2,34	2.035.642	2,15
UKUPNO	69.674.855	100	69.767.585	100	83.768.425	100	94.540.683	100

Izvor podataka: Agencija za osiguranje RS-a

Kapital po društvima sa sjedištem u RS-u

4.7. Pokazatelji uspješnosti poslovanja

4.7.1. Pokazatelji uspješnosti poslovanja po društvima sa sjedištem u FBiH

Pokazatelji uspješnosti poslovanja po društvima sa sjedištem u FBiH za 2008. godinu

Skraćeni naziv osiguravajućeg društva	Premija po zaposleniku u osiguranju (u KM)	Ukupni prihod po zaposleniku u osiguranju (u KM)	Dobit po zaposleniku u osiguranju (u KM)	Dobit/kapital (%)	Dobit/ukupan prihod (%)	Isplaćene štete/premija (%)
ASA	61.248	35.703	140	0,21	0,39	10,98
BSO	204.649	181.399	15.358	15,85	8,47	44,13
Camelija	85.835	78.295	692	1,25	0,88	50,42
Croatia	218.882	224.233	10.074	8,75	4,49	95,66
Euroherc	168.156	157.297	8.747	12,64	5,56	43,21
Grawe	98.474	111.981	1.543	2,11	1,38	16,20
Helios	100.019	227.647	917	0,19	0,40	17,17
Hercegovina	90.317	103.542	-7.737	-8,63	-7,47	45,70
Lido	69.687	68.698	92	0,34	0,13	43,39
Merkur BH	958.262	940.714	576	0,16	0,06	7,78
Sarajevo	116.208	102.608	3.465	2,55	3,38	59,78
Triglav BH	124.272	110.828	8.419	7,46	7,60	37,31
Uniq	197.869	212.341	7.933	11,45	3,74	28,61
VGT	113.395	99.447	5.162	13,72	5,19	46,17
Zovko	70.822	71.618	626	0,94	0,87	49,05

Izvor podataka: Agencija za nadzor osiguranja FBiH i AFIP

4.7.2. Pokazatelji uspješnosti poslovanja po društvima sa sjedištem u RS-u

Pokazatelji uspješnosti poslovanja po društvima sa sjedištem u RS-u za 2008. godinu

Skraćeni naziv osiguravajućeg društva	Premija po zaposleniku u osiguranju (u KM)	Ukupni prihod po zaposleniku u osiguranju (u KM)	Dobit po zaposleniku u osiguranju (u KM)	Dobit / kapital (%)	Dobit/ukupan prihod (%)	Isplaćene štete/premija (%)
Bobar	227.906	276.287	6.044	2,88	2,19	43,99
Brčko Gas	90.797	82.674	23.699	27,95	28,67	34,45
Drina	168.232	178.057	25.949	21,78	14,57	31,95
Grawe Banja Luka	1.166.470	1.236.144	121.067	10,10	9,79	7,25
Jahorina	121.012	132.042	-45.968	-64,95	-34,81	34,30
Kosig Dunav	108.777	107.148	-5.835	-10,54	-5,45	36,15
Triglav Krajina Kopaonik	104.833	100.802	-33.368	-60,67	-33,10	36,17
Krajina	94.027	98.274	6.131	5,11	6,24	36,69
Mikrofin	51.061	21.366	-14.747	-8,94	-69,02	8,49
Nešković	161.459	171.644	61.055	36,51	35,57	31,37
Aura	148.335	94.916	11.198	6,05	11,80	5,90

Izvor podataka: Agencija za osiguranje RS-a

4.8. Struktura zaposlenika

4.8.1. Struktura zaposlenika po društvima sa sjedištem u FBiH

Struktura zaposlenika po društvima sa sjedištem u FBiH na kraju 2008. godine

Skraćeni naziv osiguravajućeg društva	Školska sprema – zvanje				Ukupno
	Dr.,mr.	VSS	VŠ, SSS,VKV,KV	NSS	
Sarajevo	6	99	334	23	462
BSO	1	51	167	8	227
Triglav BH	1	74	184	3	262
VGT	1	57	151	3	212
Lido	1	40	151	2	194
Euroherc		46	138	5	189
Grawe	1	15	160		176
Croatia	1	70	94	4	169
Uniq	1	65	102		168
Camelija		17	101	2	120
Zovko		14	82		96
Hercegovina		31	62		93
ASA	2	14	59		75
Bosna RE		13	10	2	25
Merkur BH		9	7		16
Helios		4	3		7
UKUPNO	15	619	1.805	52	2.491

Izvor podataka: Agencija za nadzor osiguranja FBiH

4.8.2. Struktura zaposlenika po društvima sa sjedištem u RS-u

Struktura zaposlenika po društvima sa sjedištem u RS-u na kraju 2008. godine

Skraćeni naziv osiguravajućeg društva	Školska sprema – zvanje				Ukupno
	Dr.,mr.	VSS	VŠ, SSS,VKV,KV	NSS	
Kosig Dunav	2	55	132	4	193
Jahorina	5	36	105	1	147
Triglav Krajina Kopaonik	2	23	67		92
Brčko Gas		16	72		88
Krajina		12	70	2	84
Bobar		36	43	1	80
Nešković	2	17	58	3	80
Drina	3	17	53	1	74
Mikrofin		10	6		16
Aura		1	10		11
Grawe Banja Luka		4	2		6
UKUPNO	14	227	618	12	871

Izvor podataka: Agencija za osiguranje RS-a

PRILOG I.

Institucije i organizacije u sektoru osiguranja u BiH

godišnji
izvještaj

20 08

Institucije i organizacije u sektoru osiguranja u BiH

Agencija za osiguranje u BiH

Adresa/sjedište: Obala Kulina bana 4/II, 71000 Sarajevo

Telefon, telefaks, e-mail, web:

033/554-795; 033/554-796; azobih@azobih.gov.ba; www.azobih.gov.ba

Agencija za osiguranje u BiH osnovana je Zakonom o Agenciji za osiguranje u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 12/04).

Ciljevi i nadležnosti Agencije navedni su u Prilogu II ove publikacije (Zakon o Agenciji za osiguranje u BiH).

Članovi Upravnog odbora Agencije za osiguranje u BiH:

Vera Letica, Zakira Muratović, Radmila Pustahija, Branislav Bilić, Nusreta Čerkez, Snježana Rudić i Božana Šljivar.

Institucije nadležne za reguliranje i nadzor na entitetskoj razini

Agencija za nadzor osiguranja FBiH

Adresa/sjedište: Kolodvorska 12, 71000 Sarajevo

Telefon, telefaks, e-mail, web:

033/443-292; nados@nados.ba; www.nados.ba

Agencija za nadzor osiguranja FBiH pod sadašnjim nazivom djeluje od 2005. kada su usvojeni zakoni koji uređuju područje osiguranja u BiH. Do tada je u FBiH reguliranje i nadzor na tržištu obavljao Ured za nadzor društava za osiguranje, koji je svoje aktivnosti počeo 1997.godine.

Agencijom upravlja Stručno vijeće koji čine predsjednik i četiri člana, imenuje ih i razrješava Vlada FBiH na prijedlog federalnog ministra financija. Agencijom rukovodi direktor, kojeg također imenuje i razrješava Vlada FBiH, na prijedlog federalnog ministra financija.

Pravni okvir djelovanja:

1. Zakon o društvima za osiguranje u privatnome osiguranju ("Službene novine FBiH", br. 24/05);
2. Zakon o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostale odredbe o obveznom osiguranju od odgovornosti ("Službene novine FBiH", br. 22/05);
3. Zakon o posredovanju u privatnome osiguranju ("Službene novine FBiH", br. 22/05).

Ovlasti Agencije:

Agencija za nadzor regulira i nadzire poslovanje društava za osiguranje, posrednika u osiguranju i djeluje kao supervizorska institucija u industriji osiguranja.

Osnovne zadaće Agencije, sukladno zakonskoj regulativi, su:

- izdavanje odobrenja za rad društvima za osiguranje, posrednicima u osiguranju (zastupnici u osiguranju i brokeri u osiguranju);
- davanje mišljenja na dokumente društava za osiguranje koje su prema Zakonu obvezna

donijeti (uvjeti osiguranja, tarife premija, pravilnici o utvrđivanju prijenosnih premija i rezerviranih šteta, rezervacije za masovne i katastrofalne štete, pravilnik o utvrđivanju matematičke pričuve i njegovoj primjeni kod osiguranja života, itd.);

- prikupljanje, obradba i evidencija podataka koje Agenciji dostavljaju društva za osiguranje i posrednici u osiguranju sukladno zakonskim odredbama;
- nadzor nad poslovanjem društava za osiguranje, posrednika u osiguranju i povezanih osoba u području osiguranja sukladno zakonskim propisima;
- pokretanje i nadzor postupaka privremene uprave, likvidacije i stečaja, te saniranja finansijskog stanja društava;
- povlačenje i oduzimanje odobrenja za rad društvima za osiguranje i posrednicima u osiguranju sukladno odredbama Zakona;
- pokretanje prekršajnog i kaznenog postupka sukladno zakonima u području osiguranja;
- donošenje dokumenata kojima se regulira rad društava za osiguranje, posrednika u osiguranju, te ovlaštenih aktuara sukladno odredbama Zakona;
- ostale zadaće sukladno zakonskim propisima.

Agencija za osiguranje RS

Adresa/sjedište: Bana Milosavljevića 8/II, 78000 Banja Luka

Telefon, telefaks, e-mail, web:

051/228-910, azors.kabinet@blic.net; www.azors.org

Agencija za osiguranje RS osnovana je 2005. sukladno odredbama Zakona o društvima za osiguranje ("Službeni glasnik RS", br. 17/05, 01/06, 64/06).

Agencijom upravlja Upravni odbor koji čine predsjednik i četiri člana, a imenuje ih i razrješava Narodna skupština RS.

Agencijom rukovodi direktor kojeg također imenuje i razrješava Narodna skupština RS.

Pravni okvir djelovanja :

1. Zakon o društvima za osiguranje ("Službeni glasnik RS", br.17/05, 01/06);
2. Zakon o osiguranju od autoodgovornosti za motorna vozila i ostalim obveznim osiguranjima od autoodgovornosti ("Službeni glasnik RS", br. 17/05 i 64/06);
3. Zakon o posredovanju u osiguranju ("Službeni glasnik RS", br. 17/05 i 64/06).

Ovlasti Agencije:

Agencija za osiguranje RS regulira i nadzire poslovanje društava za osiguranje, posrednika u osiguranju i djeluje kao supervizorska institucija u industriji osiguranja.

Osnovne zadaće Agencije, sukladno zakonskoj regulativi, su:

- izdavanje odobrenja za rad društvima za osiguranje, posrednicima u osiguranju (zastupnici u osiguranju i brokeri u osiguranju);
- davanje mišljenja o dokumentima društava za osiguranje koje su prema Zakonu obvezna donijeti (uvjeti osiguranja, tarife premija, pravilnici o utvrđivanju prijenosnih premija i rezerviranih šteta, rezervacije za masovne i katastrofalne štete, pravilnik o utvrđivanju matematičke pričuve i njegovoj primjeni kod osiguranja života, itd.);
- prikupljanje, obradba i evidencija podataka koje Agenciji dostavljaju društva za osiguranje i posrednici u osiguranju sukladno zakonskim odredbama;

- nadzor nad poslovanjem društava za osiguranje, posrednika u osiguranju i povezanih osoba u području osiguranja sukladno zakonskim propisima;
- pokretanje i nadzor postupaka privremene uprave, likvidacije i stečaja, te saniranja financijskog stanja društava;
- povlačenje i oduzimanje odobrenja za rad društvima za osiguranje i posrednicima u osiguranju sukladno odredbama Zakona;
- pokretanje prekršajnog i kaznenog postupka sukladno zakonima u području osiguranja;
- donošenje dokumenata kojima se regulira rad društava za osiguranje, posrednika u osiguranju, te ovlaštenih aktuara sukladno odredbama Zakona;
- ostale zadaće sukladne zakonskim propisima.

Zaštitni fondovi u osiguranju

Zaštitni fond FBiH

Adresa/sjedište: Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo

Telefon, telefaks, e-mail, web:

033/658-723, zffbih@bih.net.ba;

Zaštitni fond FBiH osnovan je 22.7.2005. i pod nadzorom je i kontrolom Agencije za nadzor.

Tijela uprave Zaštitnoga fonda su: Skupština, Upravni odbor i direktor.

Zaštitnim fondom upravlja Upravni odbor koji čini pet članova, a koje imenuje i razrješava Skupština Zaštitnoga fonda. Direktora imenuje i razrješava Upravni odbor.

Pravni okvir djelovanja:

1. Zakon o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostalim obveznim osiguranjima od odgovornosti ("Službene novine FBiH", br. 24/05);
2. Interna dokumenta Zaštitnog fonda FBiH.

Djelatnost Fonda:

Zaštitni fond FBiH isplaćuje štete sukladno članku 15. Zakona o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostalim obveznim osiguranjima od odgovornosti ("Službene novine FBiH", br. 24/05).

Zaštitni fond FBiH obavezan je oštećenim stranama plaćati odštetu u slučaju smrti ili fizičke ozljede i materijalne štete prouzročene prometnim nezgodama:

- kada osoba odgovorna za nezgodu ostane nepoznata, Zaštitni fond obavezan je dati naknadu samo glede šteta zbog smrti ili fizičkih ozljeda, u svim slučajevima gdje se nezgoda desila na teritoriju FBiH;
- kada je nezgodu prouzročilo vozilo za koje nije ispunjena obveza iz članka 3. ovoga zakona, a posjed nad vozilom ima osoba s prebivalištem u FBiH;
- kada je protiv društva za osiguranje registriranog u FBiH pokrenut postupak posebne likvidacije zbog stečaja ili zbog oduzimanja dozvole za rad, zbog neispunjenja financijskih obveza po Zakonu o društvima za osiguranje u privatnome osiguranju ili Zakona od autoodgovornosti za motorna vozila i ostalim obveznim osiguranjima od autoodgovornosti.

Zaštitni fond RS

Adresa/sjedište: Vidovdanska bb, 78000 Banja Luka

Telefon, telefaks, e-mail, web:

051/226-091; zastitnifondrs@blic.net; www.zfrs.mapabih.com

Zaštitni fond RS osnovan je 28.4.2006. i pod nadzorom je i kontrolom Agencije za osiguranje RS.

Tijela uprave Zašitnoga fonda RS su: Skupština, Upravni odbor i direktor.

Zaštitnim fondom RS upravlja Upravni odbor čije članove bira Skupština.

Skupštinu Zašitnoga fonda RS čine ovlaštene osobe članica Zašitnoga fonda RS.

Upravni odbor čini pet članova, a imenuje ih i razrješava Skupština Zašitnoga fonda RS. Upravni odbor imenuje i razrješava direktora.

Sva društva za osiguranje koja u Republici Srpskoj obavljaju osiguranje od autoodgovornosti, bez obzira je li im sjedište registrirano u RS ili u FBiH, kao i podružnice društava za osiguranje čije je sjedište izvan BiH, a u RS obavljaju osiguranje od autoodgovornosti, obvezni su članovi Zašitnog fonda RS.

Pravni okvir djelovanja :

1. Zakon o osiguranju od autoodgovornosti i ostalim obveznim osiguranjima od odgovornosti;
2. Interna dokumenta Zašitnoga fonda RS.

Djelatnost Fonda:

Zašitni fond RS isplaćuje štete sukladno članku 15. Zakona o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostalim obveznim osiguranjima od odgovornosti ("Službeni glasnik RS" br. 17/05).

Zašitni fond RS obvezan je oštećenim stranama plaćati naknadu navedenu u stavku 3. članka 14. Zakona o društvima za osiguranje u privatnome osiguranju, za slučajeve štete na osobama i štete na imovini prouzročenu prometnim nezgodama:

- kada osoba odgovorna za nezgodu ostane nepoznata, Zašitni fond RS obvezan je dati naknadu samo glede štete na osobama, u svim slučajevima gdje se nezgoda desila na teritoriju RS;
- kada je nezgodu prouzročilo vozilo za koje nije ispunjena obveza iz članka 3. Zakona o društvima za osiguranje, a posjed nad vozilom ima osoba s prebivalištem u Republici Srpskoj;
- kada je protiv društva za osiguranje registriranog u RS pokrenut postupak posebne likvidacije zbog stečaja ili zbog oduzimanja dozvole za rad.

Udruge na tržištu osiguranja u BiH

Biro zelene karte u BiH

Adresa/sjedište: Kolodvorska 11a/II, 71000 Sarajevo

Telefon, telefaks, e-mail, web:

033/279-440; 033/279-450; bzkbih@bzkbih.ba; www.bzkbih.ba

Biro osiguranja BiH registriran je 19.4.1994. godine, a od 23.4.2003. posluje kao Biro zelene karte u BiH.

Biro zelene karte osnovan je kao udruga i predstavlja osiguravajuća društva BiH u sustavu zelene karte. Članice Biroa su osiguravajuća društva koja se bave poslovima osiguranja od autoodgovornosti.

Tijela uprave Biroa zelene karte u BiH su: Skupština, Upravni odbor i direktor.

Skupštinu čine predstavnici svih osiguravajućih društava koja se bave osiguranjem od autoodgovornosti.

Djelatnost Udruge:

- rješavanje pitanja definiranih Kretskim sporazumom i drugim međunarodnim sporazumima o osiguranju vlasnika/ korisnika motornih vozila od autoodgovornosti;
- predstavljanje osiguravajućih društava iz BiH u sustavu zelene karte;
- suradnja s nacionalnim biroima i osiguravajućim društvima glede izvršavanja obveza preuzetih sukladno međunarodnim konvencijama i sporazumima;
- suradnja s odgovornim tijelima BiH u međunarodnom prometu o pitanjima osiguranja motornih vozila;
- obavljanje ostalih poslova od važnosti za članice sa svrhom poštivanja primjene odredaba Kretskog sporazuma.

Udruga društava za osiguranje i reosiguranje u BiH

Adresa/sjedište: Branislava Đurđeva 10, 71000 Sarajevo

Telefon, telefaks, e-mail, web:

033/210-616; 033/214-292;

Udruga društava za osiguranje i reosiguranje u BiH osnovana je 2.3.2006. godine. Udruga djeluje pri Vanjskotrgovinskoj komori BiH.

Udrugom društava za osiguranje i reosiguranje u BiH upravljaju Predsjedništvo i Kolegij Skupštine Udruge.

Članovi Udruge društava za osiguranje i reosiguranje u BiH su sva društva za osiguranje i jedino društvo za reosiguranje u BiH.

Djelatnost Udruge:

- međusobno povezivanje i razmjena iskustava članova sa svrhom promicanja i razvoja osiguranja i reosiguranja;
- praćenje razvoja osiguranja i reosiguranja i aktualnih pitanja iz ovoga područja;
- pokretanje inicijativa za donošenje i izmjene zakonske regulative i drugih propisa iz područja osiguranja i reosiguranja, standardizacija i usklađivanje sa zakonodavstvom Europske unije;
- suradnja s domaćim i stranim asocijacijama i institucijama u olakšavanju pristupa međunarodnom tržištu;
- sudjelovanje u pripremi i radu mješovitih povjerenstava, ekspertnih skupina i sl., za uređivanje odnosa i zaštitu interesa članova u osiguravajućem i reosiguravajućem poslovanju;
- suradnja i pružanje stručne pomoći članovima Udruge;
- priprema i plasiranje dostupnih poslovnih informacija članovima Udruge;
- obavljanje drugih poslova koji su u ovlasti i interesu Udruge i/ili su joj povjereni.

Udruga društava za osiguranje u FBiH

Adresa/sjedište: Dolina 8, 71000 Sarajevo

Telefon, telefaks, e-mail, web:

033/207-881, www.udofbih.ba, udofbih@bih.net.ba

Udruga društava za osiguranje u FBiH osnovana je 28.11. 2006. godine.

Prema statutu Udruge, tijela upravljanja su: predsjednik Skupštine i glavni tajnik.

Udruga društva za osiguranje FBiH čini 11 osiguravajućih društava koja imaju sjedište u FBiH.

Djelatnost Udruge:

- jačanje tržišta osiguranja;
- pružanje stručnih usluga ;
- razvoj profesije osiguranja;
- promicanje poslovanja i usklađivanje djelatnosti članova Udruge;
- pružanje drugih usluga koje proizlaze iz zakona, statuta, općih dokumenata Udruge i zahtjeva članova Udruge.

Udruga osiguravatelja RS

Adresa/sjedište: Dušana Baranjina br.1, 76300Bijeljina

Telefon, telefaks, e-mail, web:

056/741-610;

Udruga osiguravatelja RS osnovana je 26.4.2006., a s radom je počela 29.9.2006. godine.

Prema statutu Udruge, tijela upravljanja su: predsjednik Skupštine i tajnik.

Udruga osiguravatelja RS čini osam osiguravajućih društava koja imaju sjedište u Republici Srpskoj.

Djelatnost Udruge:

- jačanje tržišta osiguranja;
- pružanje stručnih usluga članovima Udruge;
- razvoj profesije osiguranja;
- promicanje poslovanja i usklađivanje djelatnosti članova Udruge;
- pružanje drugih usluga koje proizlaze iz zakona, statuta, općih dokumenata Udruge i zahtjeva članova Udruge.

Aktuarsko društvo u BiH

Adresa/sjedište: Dolina br. 8, 71000 Sarajevo

Telefon, telefaks, e-mail, web:

—

Aktuarsko društvo u BiH osnovano je u prosincu 2005. godine. Društvom upravljaju predsjednik, Upravno vijeće i Nadzorni odbor. Društvo je stručna udruga osnovana sa svrhom promicanja, razvoja i promoviranja aktuarske znanosti i struke, njezine praktične primjene i stručnoga usavršavanja i obrazbe aktuara. Trenutačno ima 36 članova.

Djelatnost Društva:

- daje mišljenja o sadržajima iz aktuarske struke;
- organizira domaće i međunarodne znanstvene i stručne skupove;
- organizira savjetovanja, tečajeve i stručna predavanja;
- izdaje znanstvene i stručne knjige, časopise i publikacije iz područja svojega djelovanja;
- surađuje na pripremi i ostvarenju zakonske regulative u području djelovanja Društva;
- surađuje sa osiguravajućim društvima, institucijama i tijelima mirovinskoga i zdravstvenog osiguranja, bankama, ostalim financijskim društvima, gospodarskim subjektima i državnim tijelima u području razvoja i primjene aktuarstva sukladno zakonskim propisima;
- surađuje sa srodnim udrugama u zemlji i inozemstvu (Međunarodna aktuarska asocijacija, Association Actuarielle Internationale i ostale srodne međunarodne udruge);
- brine se o ugledu i samostalnosti ovlaštenog aktuara, te osigurava uvjete za pravilno obavljanje poslova ovlaštenog aktuara;
- nadzire ovlaštene aktuare članove Društva u poštivanju kodeksa ponašanja i standarda;
- pruža podršku članovima Društva u razvoju aktuarstva i znanstvenoistraživačkom radu te prezentiranju rezultata na lokalnoj i međunarodnoj razini;
- organizira kontinuirano profesionalno usavršavanje svojih članova, a posebno redovitih, sukladno zahtjevima zakona, struke te uputa međunarodnih aktuarskih organizacija;
- radi na razvijanju i uvođenju standarda i uputa za aktuarsku praksu koji će biti obvezujući za sve članove;
- obavlja i druge poslove koji su potrebni za ostvarenje ciljeva i djelatnosti Društva.

PRILOG II.

Društva za osiguranje i reosiguranje u BiH⁵

5. U ovom prilogu izvor podataka za društva sa sjedištem u FBiH je Agencija za nadzor osiguranja FBiH, a za društva sa sjedištem u RS-u Agencija za osiguranje RS-a..

godišnji
izvještaj

20 08

ASA OSIGURANJE d.d. Sarajevo

Adresa/sjedište: Bulevar Meše Selimovića br. 16, Sarajevo

Telefon, telefaks, e-mail, web - stranica:

033/774-730; 033/774-733; info@asa-osiguranje.ba; www.asa-osiguranje.ba;

Broj zaposlenika, broj podružnica:

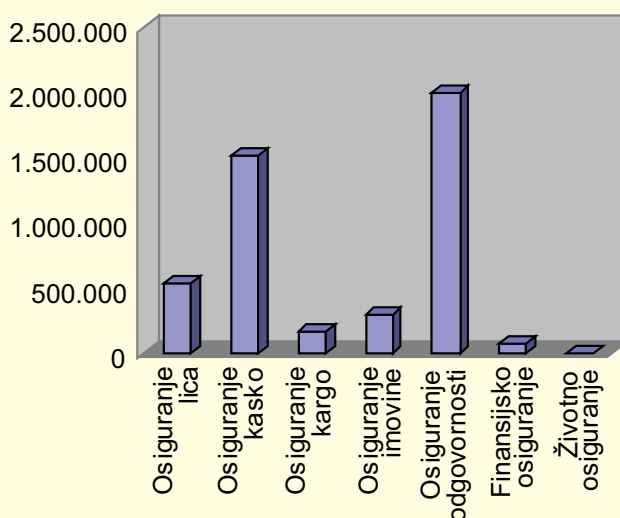
Društvo je na dan 31.12.2008. godine imalo 75 zaposlenika, a djelatnost je obavljalo u sedam podružnica.

Struktura vlasništva na kraju 2008.godine: domaće osobe 100%

Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini

Skupina osiguranja	Iznos premije u KM	Udio u ukupnoj premiji (%)
Osiguranje osoba	535.582	11,66
Osiguranje kasko	1.525.126	33,20
Osiguranje kargo	168.480	3,67
Osiguranje imovine	287.722	6,26
Osiguranje odgovornosti	2.003.368	43,61
Financijsko osiguranje	73.331	1,60
Životno osiguranje	0	0,00
Ukupno premija	4.593.609	100,00

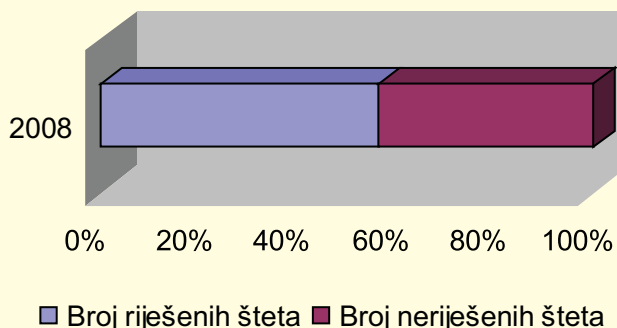
Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini (u KM)

Štete:

- Broj prijavljenih šteta u 2008. godini: 480
- Broj riješenih šteta u 2008. godini: 270 (56,25%)

Udio riješenih šteta u ukupnome broju prijavljenih šteta

Nadzorni/Upravni odbor, direktor:

Predsjednik Nadzornog odbora:

Emir Ahmetagić

Direktor Društva:

mr. Nedim Gavranović

OSIGURANJE AURA a.d. Banja Luka

Adresa/sjedište: Bulevar Srpske vojske br. 7, Banja Luka

Telefon, telefaks, e-mail, web - stranica:

051/344-777; 051/344-770; auraos@teol.net; www.auraosiguranje.com

Broj zaposlenika, broj podružnica:

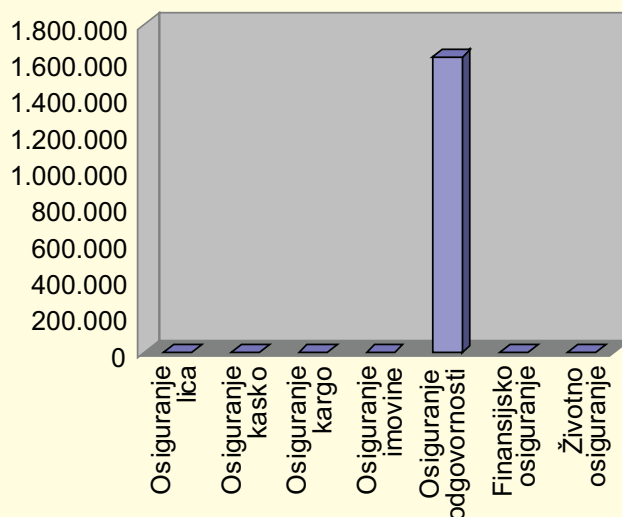
Društvo je na dan 31.12.2008. godine imalo 11 zaposlenika, a djelatnost je obavljalo u sjedištu Društva.

Struktura vlasništva na kraju 2008.godine: domaće osobe 100%

Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini

Skupina osiguranja	Iznos premije u KM	Udio u ukupnoj premiji (%)
Osiguranje osoba	0	0,00
Osiguranje kasko	0	0,00
Osiguranje kargo	0	0,00
Osiguranje imovine	0	0,00
Osiguranje odgovornosti	1.631.681	100,00
Financijsko osiguranje	0	0,00
Životno osiguranje	0	0,00
Ukupno premija	1.631.681	100,00

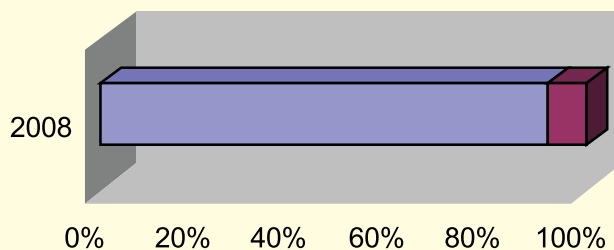
Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini (u KM)

Štete:

- Broj prijavljenih šteta u 2008. godini: 63
- Broj riješenih šteta u 2008. godini: 58 (92,06%)

Udio riješenih šteta u ukupnome broju prijavljenih šteta

Nadzorni/Upravni odbor, direktor:

Predsjednik Upravnog odbora:

Zoran Tunjić

Predsjednik Nadzornog odbora:

Dalibor Tomaš

Direktor Društva:

Miodrag Kovačević

BOBAR OSIGURANJE a.d. Bijeljina

Adresa/sjedište: Filipa Višnjića br. 211, Bijeljina

Telefon, telefaks, e-mail, web - stranica:

055/232-100; 055/210-898; bobar@rstel.net; www.bobarosiguranje.com

Broj zaposlenika, broj podružnica:

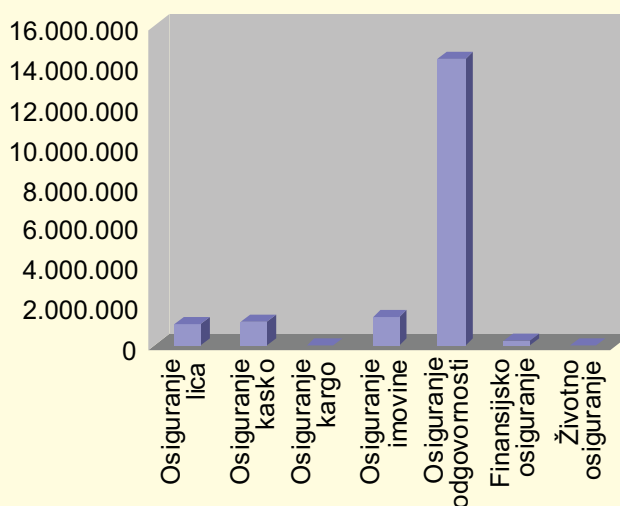
Društvo je na dan 31.12.2008. godine imalo 80 zaposlenika, a djelatnost je obavljalo u devet podružnica.

Struktura vlasništva na kraju 2008.godine: domaće osobe 99,25%
strane osobe 0,75%

Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini

Skupina osiguranja	Iznos premije u KM	Udio u ukupnoj premiji (%)
Osiguranje osoba	1.047.526	5,75
Osiguranje kasko	1.199.259	6,58
Osiguranje kargo	31.985	0,18
Osiguranje imovine	1.414.393	7,76
Osiguranje odgovornosti	14.301.748	78,44
Financijsko osiguranje	237.548	1,30
Životno osiguranje	0	0,00
Ukupno premija	18.232.459	100,00

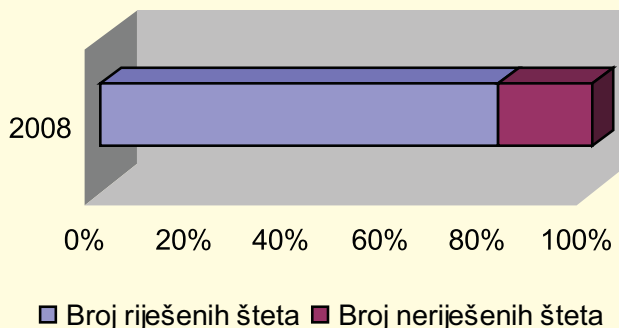
Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini (u KM)

Štete:

- Broj prijavljenih šteta u 2008. godini: 4.643
- Broj riješenih šteta u 2008. godini: 3.760 (80,98%)

Udio riješenih šteta u ukupnome broju prijavljenih šteta

Nadzorni/Upravni odbor, direktor:

Predsjednik Upravnog odbora:

Darko Jeremić

Predsjednik Nadzornog odbora:

Drago Đukanović

Direktor Društva:

Veroljub Janjičić

BOSNA SUNCE OSIGURANJE d.d. Sarajevo

Adresa/sjedište: Trg međunarodnog prijateljstva br. 20, Sarajevo

Telefon, telefaks, e-mail, web - stranica:

033/755-450; 033/755-490; uprava@bosna-sunce.ba; www.bosna-sunce.ba

Broj zaposlenika, broj podružnica:

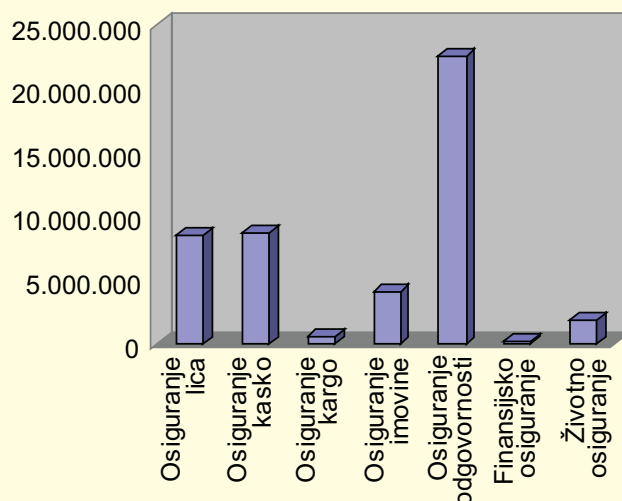
Društvo je na dan 31.12.2008. godine imalo 227 zaposlenika, a djelatnost je obavljalo u devet podružnica.

Struktura vlasništva na kraju 2008.godine: domaće osobe 22,36%
strana osoba 77,64%

Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini

Skupina osiguranja	Iznos premije u KM	Udio u ukupnoj premiji (%)
Osiguranje osoba	8.490.781	18,28
Osiguranje kasko	8.639.946	18,60
Osiguranje kargo	539.673	1,16
Osiguranje imovine	4.117.239	8,86
Osiguranje odgovornosti	22.669.672	48,80
Financijsko osiguranje	120.680	0,26
Životno osiguranje	1.877.264	4,04
Ukupno premija	46.455.255	100,00

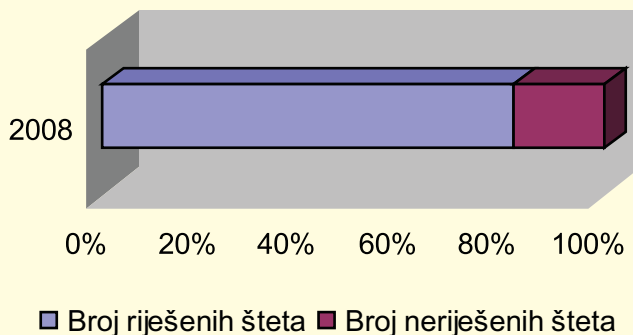
Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini (u KM)

Štete:

- Broj prijavljenih šteta u 2008. godini: 12.094
- Broj riješenih šteta u 2008. godini: 9.895 (81,82%)

Udio riješenih šteta u ukupnome broju prijavljenih šteta

Nadzorni/Upravni odbor, direktor:

Predsjednik Nadzornog odbora:

Husnija Kurtović

Direktor Društva:

Željko Pervan

D.D. BRČKO GAS OSIGURANJE Brčko

Adresa/sjedište: Banjalučka bb, Brčko.

Telefon, telefaks, e-mail, web - stranica:

049/222-000; 049/216-654; bgasosig@teol.net; www.brckogas.net

Broj zaposlenika, broj podružnica:

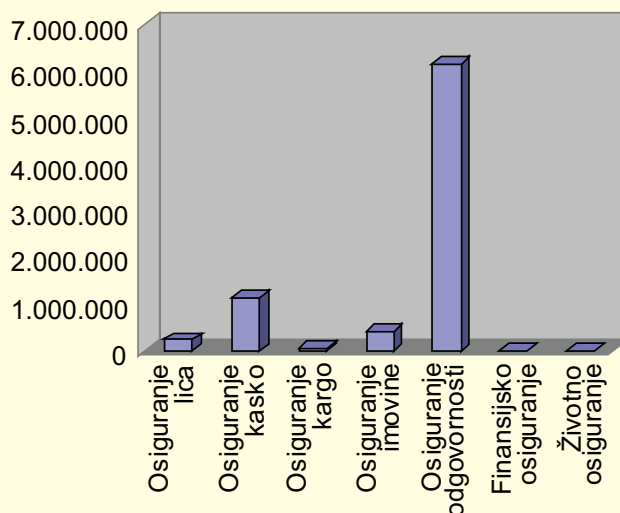
Društvo je na dan 31.12.2008. godine imalo 88 zaposlenika, a djelatnost je obavljalo u jedanaest podružnica.

Struktura vlasništva na kraju 2008.godine: domaće osobe 100%

Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini

Skupina osiguranja	Iznos premije u KM	Udio u ukupnoj premiji (%)
Osiguranje osoba	229.586	2,87
Osiguranje kasko	1.138.810	14,25
Osiguranje kargo	46.554	0,58
Osiguranje imovine	396.816	4,97
Osiguranje odgovornosti	6.178.364	77,32
Financijsko osiguranje	0	0,00
Životno osiguranje	0	0,00
Ukupno premija	7.990.130	100,00

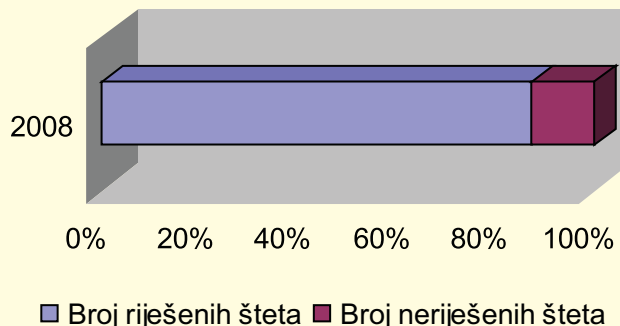
Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini (u KM)

Štete:

- Broj prijavljenih šteta u 2008. godini: 1.123
- Broj riješenih šteta u 2008. godini: 980 (87,27%)

Udio riješenih šteta u ukupnom broju prijavljenih šteta

Nadzorni/Upravni odbor, direktor:

Predsjednik Upravnog odbora:

Bojan Đurđević

Predsjednik Nadzornog odbora:

Duško Sofrenović

Direktor Društva:

Slavko Savić

D.D. ZA OSIGURANJE CAMELIJA Bihać

Adresa/sjedište: 5. korpusa br. 3, Bihać

Telefon, telefaks, e-mail, web - stranica:

037/224-110; 037/228-436; camelija@bih.net.ba; www.camelija-osiguranje.com

Broj zaposlenika, broj podružnica:

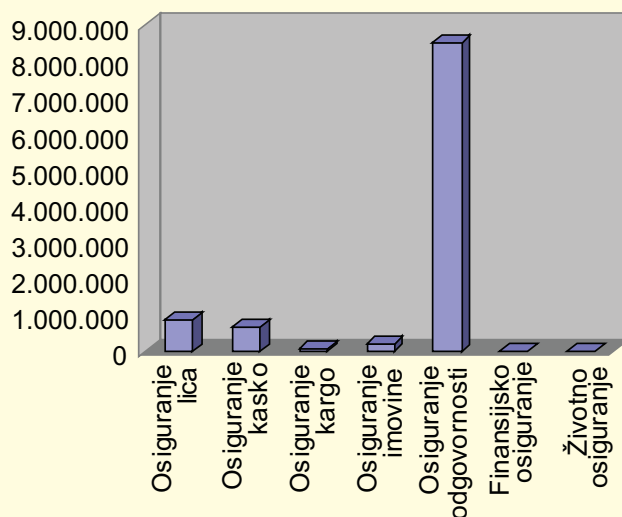
Društvo je na dan 31.12.2008. godine imalo 120 zaposlenika, a djelatnost je obavljalo u 33 podružnice.

Struktura vlasništva na kraju 2008.godine: domaće osobe 100%

Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini

Skupina osiguranja	Iznos premije u KM	Udio u ukupnoj premiji (%)
Osiguranje osoba	869.206	8,44
Osiguranje kasko	656.871	6,38
Osiguranje kargo	30.995	0,30
Osiguranje imovine	190.543	1,85
Osiguranje odgovornosti	8.552.511	83,03
Financijsko osiguranje	112	0,00
Životno osiguranje	0	0,00
Ukupno premija	10.300.238	100,00

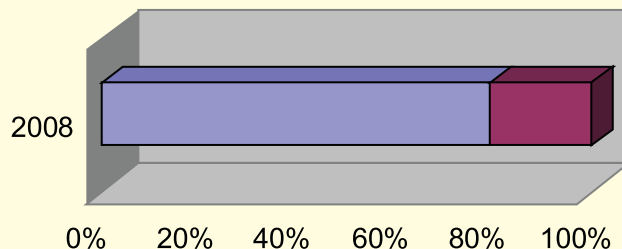
Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini (u KM)

Štete:

- Broj prijavljenih šteta u 2008. godini: 2.729
- Broj riješenih šteta u 2008. godini: 2.161 (79,19%)

Udio riješenih šteta u ukupnome broju prijavljenih šteta

Nadzorni/Upravni odbor, direktor:

Predsjednik Nadzornog odbora:

Ekrema Čavkić

Direktor Društva:

Irfan Čavkić

■ Broj riješenih šteta ■ Broj neriješenih šteta

CROATIA OSIGURANJE d.d. Ljubuški

Adresa/sjedište: Nikole Kordića bb, Ljubuški

Telefon, telefaks, e-mail, web - stranica:

039/839-100; 039/839-120; cros@croatiaosiguranje.com; www.croatiaosiguranje.com

Broj zaposlenika, broj podružnica:

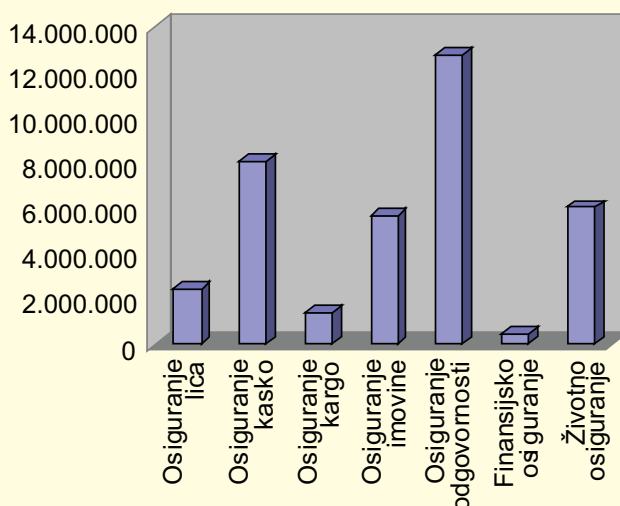
Društvo je na dan 31.12.2008. godine imalo 169 zaposlenika, a djelatnost je obavljalo u deset podružnica.

Struktura vlasništva na kraju 2008.godine: domaća osoba 47,53%
strana osoba 52,47%

Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini

Skupina osiguranja	Iznos premije u KM	Udio u ukupnoj premiji (%)
Osiguranje osoba	2.477.852	6,70
Osiguranje kasko	8.138.832	22,00
Osiguranje kargo	1.362.092	3,68
Osiguranje imovine	5.685.303	15,37
Osiguranje odgovornosti	12.784.890	34,56
Financijsko osiguranje	488.041	1,32
Životno osiguranje	6.054.025	16,37
Ukupno premija	36.991.035	100,00

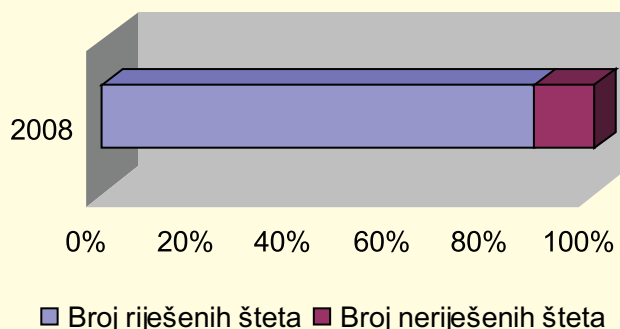
Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini (u KM)

Štete:

- Broj prijavljenih šteta u 2008. godini: 8.848
- Broj riješenih šteta u 2008. godini: 7.775 (87,87%)

Udio riješenih šteta u ukupnome broju prijavljenih šteta

Nadzorni/Upravni odbor, direktor:

Predsjednik Nadzornog odbora:

Hrvoje Vojković

Direktor Društva:

Mladen Markotić

DRINA OSIGURANJE a.d. Milići

Adresa/sjedište: Trg rudara br. 1, Milići.

Telefon, telefaks, e-mail, web - stranica:

056/741-611; 056/741-610; office@drina-osiguranje.com; www.drina-osiguranje.com

Broj zaposlenika, broj podružnica:

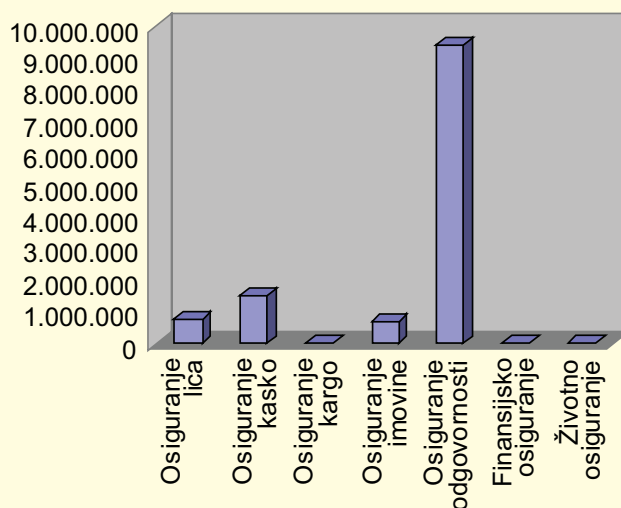
Društvo je na dan 31.12.2008. godine imalo 74 zaposlenika, a djelatnost je obavljalo u deset podružnica.

Struktura vlasništva na kraju 2008.godine: domaće osobe 100%

Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini

Skupina osiguranja	Iznos premije u KM	Udio u ukupnoj premiji (%)
Osiguranje osoba	761.766	6,12
Osiguranje kasko	1.498.915	12,04
Osiguranje kargo	22.323	0,18
Osiguranje imovine	691.535	5,55
Osiguranje odgovornosti	9.474.610	76,11
Financijsko osiguranje	0	0,00
Životno osiguranje	0	0,00
Ukupno premija	12.449.149	100,00

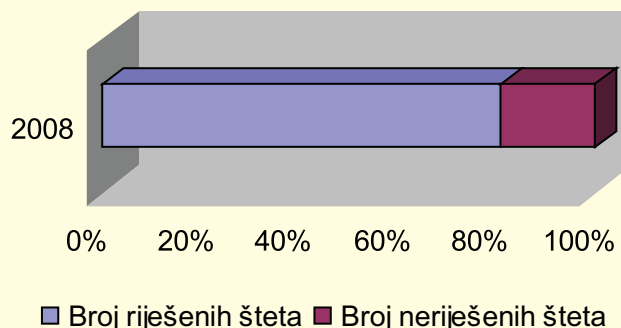
Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini (u KM)

Štete:

- Broj prijavljenih šteta u 2008. godini: 1.991
- Broj riješenih šteta u 2008. godini: 1.609 (80,81%)

Udio riješenih šteta u ukupnome broju prijavljenih šteta

Nadzorni/ Upravni odbor, direktor:

Predsjednik Upravnog odbora:

mr. Rajko Dukić

Predsjednik Nadzornog odbora:

Slobodan Dragičević

Direktor Društva:

Borko Popović

EUROHERC OSIGURANJE d.d. Sarajevo

Adresa/sjedište: Trg međunarodnog prijateljstva br. 20, Sarajevo

Telefon, telefaks, e-mail, web - stranica:

033/755-515; 033/755-522; euroherc@euroherc.ba; www.euroherc.ba

Broj zaposlenika, broj podružnica:

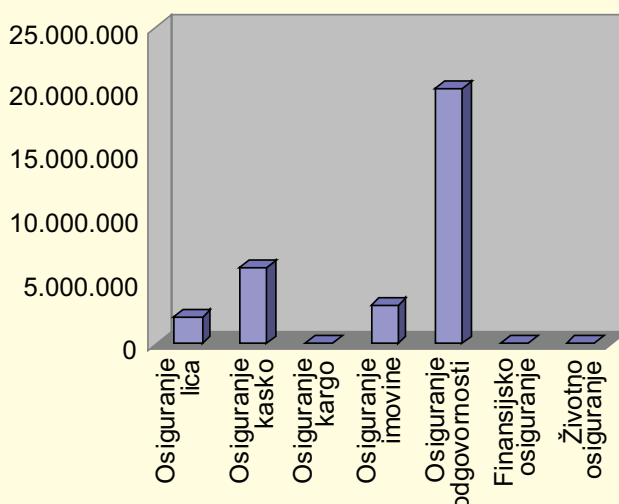
Društvo je na dan 31.12.2008. godine imalo 189 zaposlenika, a djelatnost je obavljalo u 28 podružnica.

Struktura vlasništva na kraju 2008.godine: domaće osobe 66,42%
strana osoba 33,58%

Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini

Skupina osiguranja	Iznos premije u KM	Udio u ukupnoj premiji (%)
Osiguranje osoba	2.176.773	6,85
Osiguranje kasko	6.116.071	19,24
Osiguranje kargo	20.454	0,06
Osiguranje imovine	3.132.830	9,86
Osiguranje odgovornosti	20.317.229	63,93
Financijsko osiguranje	18.147	0,06
Životno osiguranje	0	0,00
Ukupno premija	31.781.504	100,00

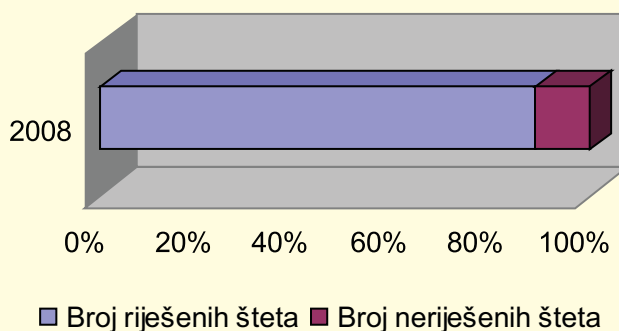
Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini (u KM)

Štete:

- Broj prijavljenih šteta u 2008. godini: 8.133
- Broj riješenih šteta u 2008. godini: 7.219 (88,76%)

Udio riješenih šteta u ukupnome broju prijavljenih šteta

Nadzorni/Upravni odbor, direktor:

Predsjednik Nadzornog odbora:

Davor Martinović

Direktor Društva:

Dinko Musulin

GRAWE OSIGURANJE a.d. Banja Luka

Adresa/sjedište: Kralja Petra I. Karađorđevića br. 109/2, Banja Luka.

Telefon, telefaks, e-mail, web - stranica:

051/222-960; 051/222-951; office.banjaluka@grawe.at; www.grawe.rs.ba

Broj zaposlenika, broj podružnica:

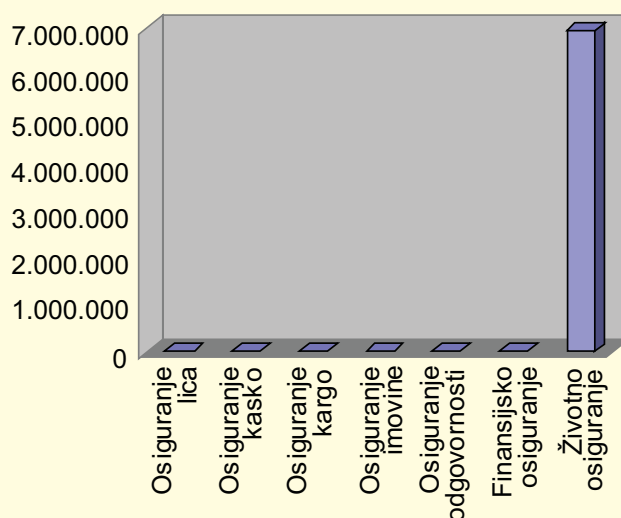
Društvo je na dan 31.12.2008. godine imalo šest zaposlenika, a djelatnost je obavljalo u sjedištu.

Struktura vlasništva na kraju 2008.godine: strana osoba 100 %

Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini

Skupina osiguranja	Iznos premije u KM	Udio u ukupnoj premiji (%)
Osiguranje osoba	5.516	0,08
Osiguranje kasko	0	0,00
Osiguranje kargo	0	0,00
Osiguranje imovine	0	0,00
Osiguranje odgovornosti	0	0,00
Financijsko osiguranje	0	0,00
Životno osiguranje	6.993.303	99,92
Ukupno premija	6.998.819	100,00

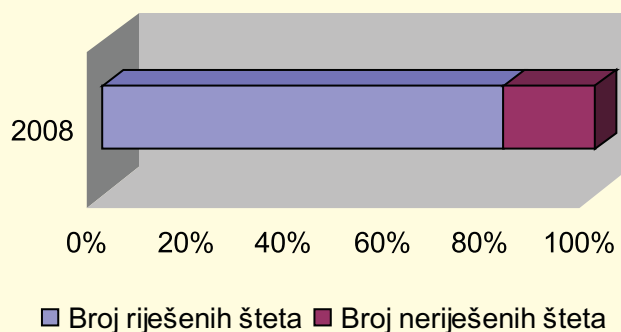
Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini (u KM)

Štete:

- Broj prijavljenih šteta u 2008. godini: 229
- Broj riješenih šteta u 2008. godini: 186 (81,22%)

Udio riješenih šteta u ukupnome broju prijavljenih šteta

Nadzorni/Upravni odbor, direktor:

Predsjednik Upravnog odbora:

Marko Mikić

Predsjednik Nadzornog odbora:

mag. dr. Othmar Ederer

Direktor Društva:

Veselin Petković

GRAWE OSIGURANJE d.d. Sarajevo

Adresa/sjedište: Trg solidarnosti br. 2, Sarajevo

Telefon, telefaks, e-mail, web - stranica:

033/772-530; 033/772-501; office.sarajevo@grawe.ba; www.grawe.ba

Broj zaposlenika, broj podružnica:

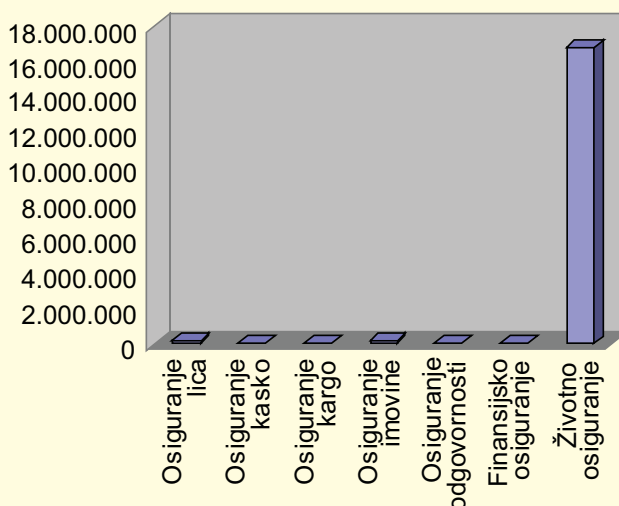
Društvo je na dan 31.12.2008. godine imalo 176 zaposlenika, a djelatnost je obavljalo u pet podružnica.

Struktura vlasništva na kraju 2008.godine: strana osoba 100 %

Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini

Skupina osiguranja	Iznos premije u KM	Udio u ukupnoj premiji (%)
Osiguranje osoba	178.151	1,03
Osiguranje kasko	18.139	0,10
Osiguranje kargo	0	0,00
Osiguranje imovine	218.375	1,26
Osiguranje odgovornosti	66.771	0,39
Financijsko osiguranje	400	0,00
Životno osiguranje	16.849.619	97,22
Ukupno premija	17.331.455	100,00

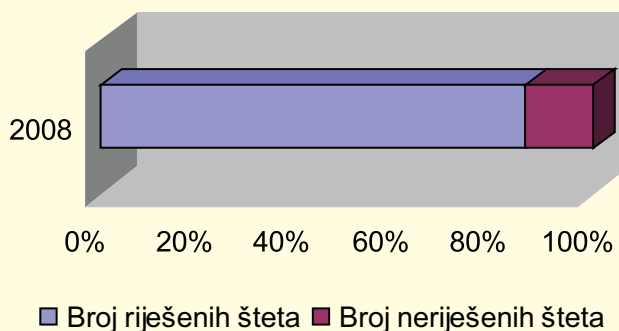
Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini (u KM)

Štete:

- Broj prijavljenih šteta u 2008. godini: 1033
- Broj riješenih šteta u 2008. godini: 893 (86,45%)

Udio riješenih šteta u ukupnome broju prijavljenih šteta

Nadzorni/Upravni odbor, direktor:

Predsjednik Nadzornog odbora:

mag.dr. Othmar Ederer

Direktor Društva:

mr. iur., mr.oec. Georg Schneider

HELIOS OSIGURANJE d.d. Mostar

Adresa/sjedište: Mostarskog bataljona br. 23, Mostar

Telefon, telefaks, e-mail, web - stranica:

036/355-555; 036/355-556; helios@helios.ba; www.helios.ba

Broj zaposlenika, broj podružnica:

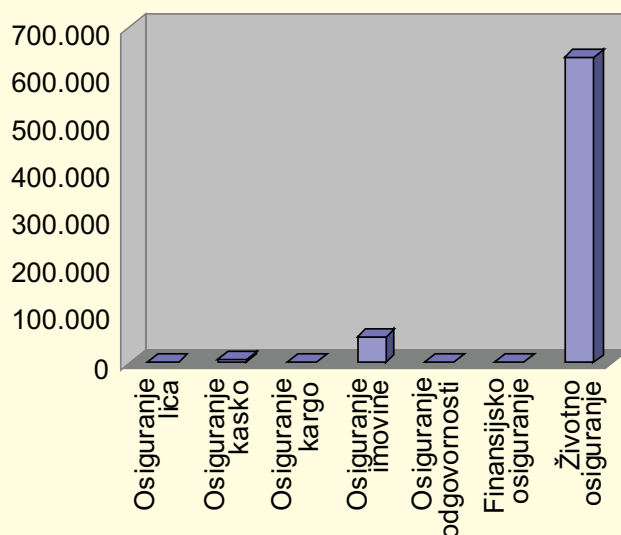
Društvo je na dan 31.12.2008. godine imalo sedam zaposlenika, a djelatnost je obavljalo u sjedištu.

Struktura vlasništva na kraju 2008.godine: domaće osobe 99,57 %
strana osoba 0,43 %

Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini

Skupina osiguranja	Iznos premije u KM	Udio u ukupnoj premiji (%)
Osiguranje osoba	0	0,00
Osiguranje kasko	6.083	0,87
Osiguranje kargo	0	0,00
Osiguranje imovine	54.045	7,72
Osiguranje odgovornosti	0	0,00
Financijsko osiguranje	0	0,00
Životno osiguranje	640.004	91,41
Ukupno premija	700.132	100,00

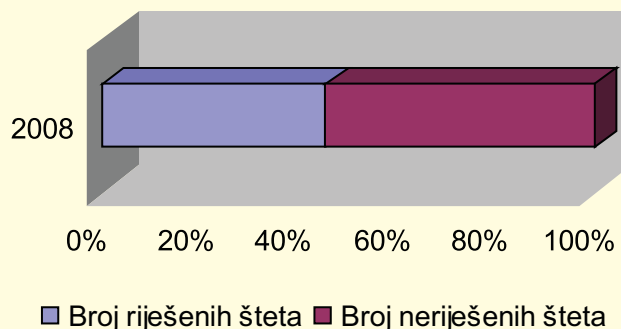
Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini (u KM)

Štete:

- Broj prijavljenih šteta u 2008. godini: 55
- Broj riješenih šteta u 2008. godini: 25 (45,45%)

Udio riješenih šteta u ukupnome broju prijavljenih šteta

Nadzorni/Upravni odbor, direktor:

Predsjednik Nadzornog odbora:

Nusret Čaušević

Direktor Društva:

Nedžad Muhović, v.d.

HERCEGOVINA OSIGURANJE d.d. Mostar

Adresa/sjedište: Fra Didaka Buntića br. 144, Mostar

Telefon, telefaks, e-mail, web - stranica: 036/331-971; 036/331-974;
hercegovinaosiguranje@hercegovinaosiguranje.com; www.hercegovinaosiguranje.com

Broj zaposlenika, broj podružnica:

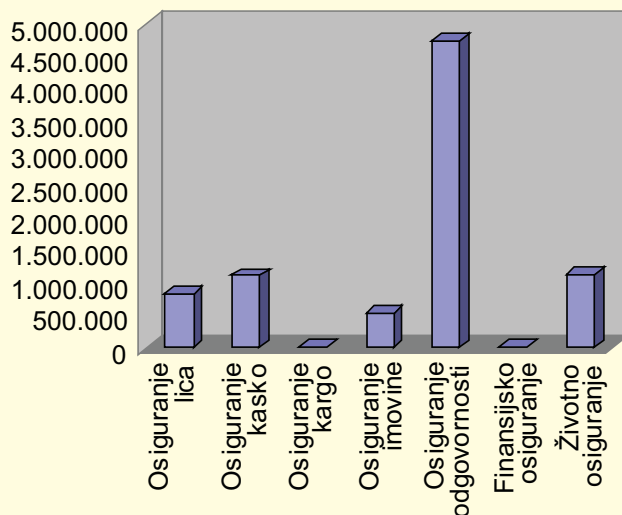
Društvo je na dan 31.12.2008. godine imalo 93 zaposlenika, a djelatnost je obavljalo u 23 podružnice.

Struktura vlasništva na kraju 2008.godine: domaće osobe 99,95 %
strana osoba 0,05 %

Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini

Skupina osiguranja	Iznos premije u KM	Udio u ukupnoj premiji (%)
Osiguranje osoba	828.860	9,87
Osiguranje kasko	1.118.483	13,32
Osiguranje kargo	1.703	0,02
Osiguranje imovine	535.538	6,38
Osiguranje odgovornosti	4.776.448	56,87
Financijsko osiguranje	0	0,00
Životno osiguranje	1.138.454	13,55
Ukupno premija	8.399.486	100,00

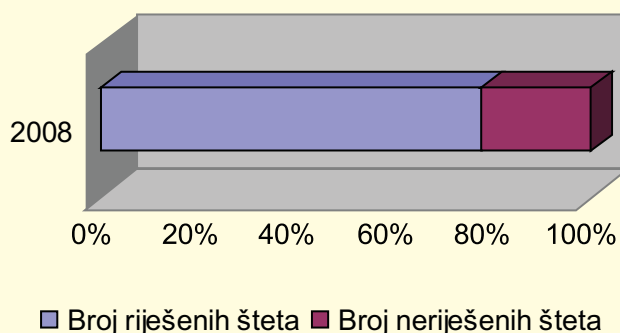
Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini (u KM)

Štete:

- Broj prijavljenih šteta u 2008. godini: 2.325
- Broj riješenih šteta u 2008. godini: 1.804 (77,59%)

Udio riješenih šteta u ukupnome broju prijavljenih šteta

Nadzorni/Upravni odbor, direktor:

Predsjednik Nadzornog odbora:

Denis Lasić

Direktor Društva:

Bruno Krtalić

JAHORINA OSIGURANJE a.d. Pale

Adresa/sjedište: Svetosavska br. 24, Pale.

Telefon, telefaks, e-mail, web - stranica

057/223-242; 057/226-839; sodjahorina@paleol.net; www.jahorinaosiguranje.com

Broj zaposlenika, broj podružnica:

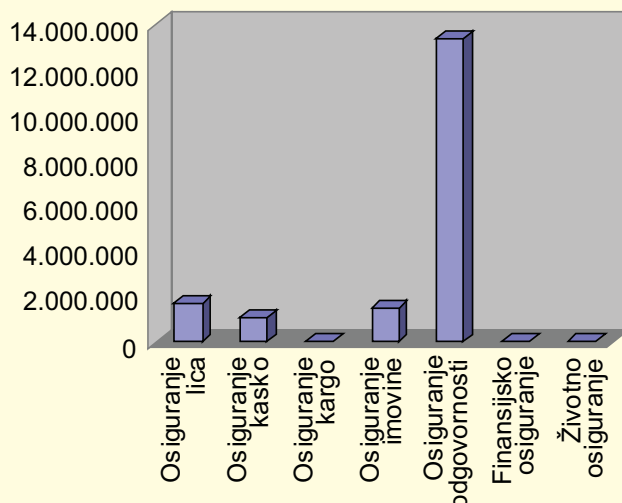
Društvo je na dan 31.12.2008. godine imalo 147 zaposlenika, a djelatnost je obavljalo u devet podružnica.

Struktura vlasništva na kraju 2008.godine: domaće osobe 19,87%
strana osoba 80,13 %

Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini

Skupina osiguranja	Iznos premije u KM	Udio u ukupnoj premiji (%)
Osiguranje osoba	1.715.148	9,64
Osiguranje kasko	1.076.578	6,05
Osiguranje kargo	37.546	0,21
Osiguranje imovine	1.536.774	8,64
Osiguranje odgovornosti	13.422.531	75,46
Financijsko osiguranje	168	0,00
Životno osiguranje	0	0,00
Ukupno premija	17.788.745	100,00

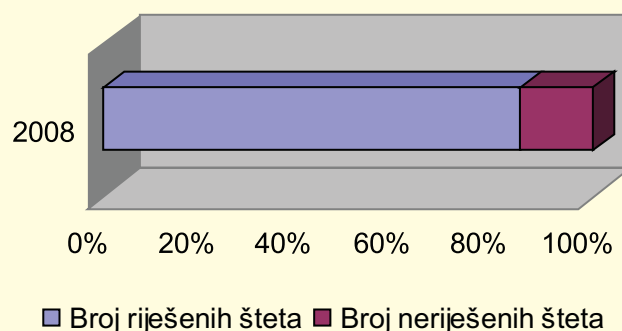
Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini (u KM)

Štete:

- Broj prijavljenih šteta u 2008. godini: 4.955
- Broj riješenih šteta u 2008. godini: 4.214 (85,05%)

Udio riješenih šteta u ukupnome broju prijavljenih šteta

Nadzorni/Upravni odbor, direktor:

Predsjednik Upravnog odbora:

mr. Novak Šolaja

Predsjednik Nadzornog odbora:

Dragutin Janković

Direktor Društva:

mr. Ranko Renovica

KOSIG DUNAV OSIGURANJE a.d. Banja Luka

Adresa/sjedište: Veselina Masleše br. 28, Banja Luka

Telefon, telefaks, e-mail, web - stranica:

051/211-390; 051/211-686; kosigdunav@inecco.net; www.kosigdunav.com;

Broj zaposlenika, broj podružnica:

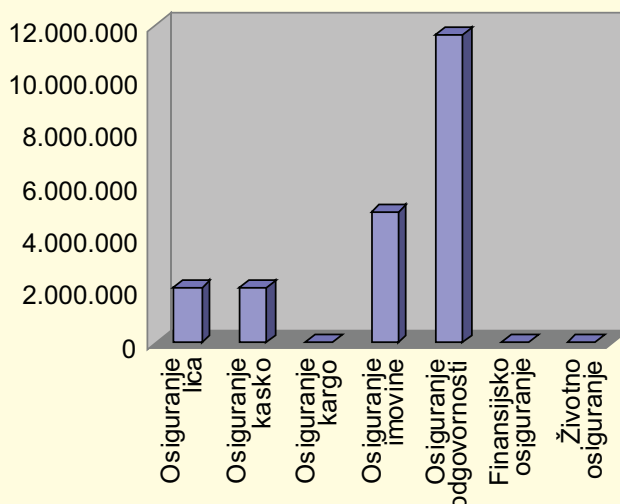
Društvo je na dan 31.12.2008. godine imalo 193 zaposlenika, a djelatnost je obavljalo u osam podružnica.

Struktura vlasništva na kraju 2008.godine: domaće osobe 25,60%
strana osoba 74,40%

Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini

Skupina osiguranja	Iznos premije u KM	Udio u ukupnoj premiji (%)
Osiguranje osoba	2.100.502	10,01
Osiguranje kasko	2.099.267	10,00
Osiguranje kargo	50.928	0,24
Osiguranje imovine	4.998.604	23,81
Osiguranje odgovornosti	11.732.238	55,88
Financijsko osiguranje	12.418	0,06
Životno osiguranje	0	0,00
Ukupno	20.993.957	100,00

Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini (u KM)

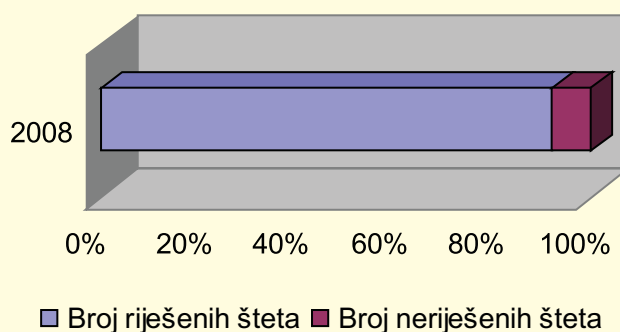

Štete:

Broj prijavljenih šteta u 2008. godini: 5.071

Broj riješenih šteta u 2008. godini: 4.663 (91,95%)

Udio riješenih šteta u ukupnome broju prijavljenih šteta

Nadzorni/Upravni odbor, direktor:

Predsjednik Upravnog odbora:

Milenka Jezdimirović

Predsjednik Nadzornog odbora:

Radica Rubežić

Direktor Društva:

Grujo Komljenović

TRIGLAV KRAJINA KOPAONIK a.d. za osiguranje Banja Luka

Adresa/sjedište: Kralja Petra I. Karađorđevića br. 103, Banja Luka

Telefon, telefaks, e-mail, web - stranica:

051/221-050; 051/218-120; info@krajinakopaonik.com; www.krajinakopaonik.com

Broj zaposlenika, broj podružnica:

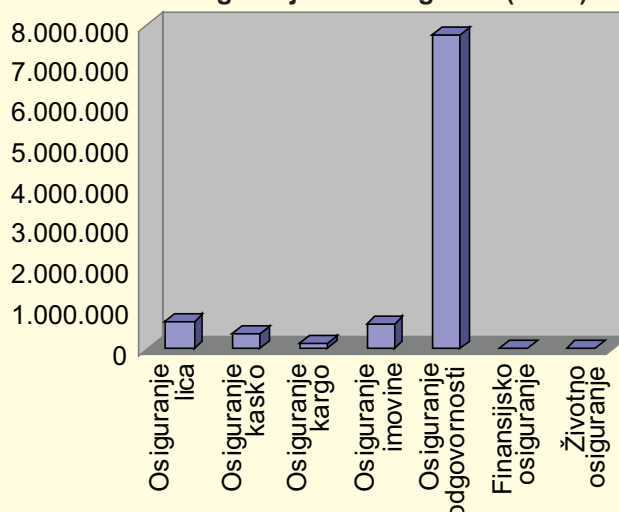
Društvo je na dan 31.12.2008. godine imalo 92 zaposlenika, a djelatnost je obavljalo u sjedištu podružnica.

Struktura vlasništva na kraju 2008.godine: domaće osobe 1,28%
strana osoba 98,72%

Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini

Skupina osiguranja	Iznos premije u KM	Udio u ukupnoj premiji (%)
Osiguranje osoba	672.929	6,98
Osiguranje kasko	403.361	4,18
Osiguranje kargo	123.985	1,29
Osiguranje imovine	642.726	6,66
Osiguranje odgovornosti	7.783.093	80,70
Financijsko osiguranje	18.510	0,19
Životno osiguranje	0	0,00
Ukupno premija	9.644.604	100,00

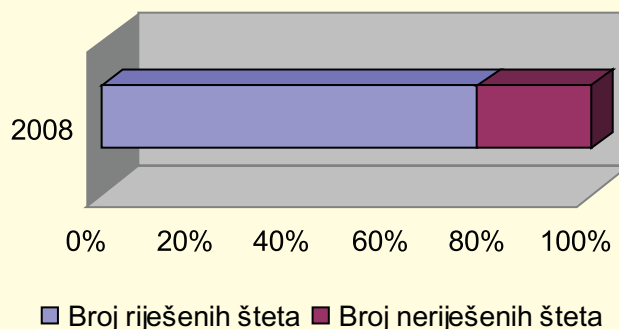
Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini (u KM)

Štete:

- Broj prijavljenih šteta u 2008. godini: 1.990
- Broj riješenih šteta u 2008. godini: 1.531 (76,93%)

Udio riješenih šteta u ukupnome broju prijavljenih šteta

Nadzorni/Upravni odbor, direktor:

Predsjednik Upravnog odbora:

Dragomir Ljubojević

Direktor Društva:

Vidosav Đekić

KRAJINA OSIGURANJE a.d. Banja Luka

Adresa/sjedište: Braće Pantića br. 2, Banja Luka

Telefon, telefaks, e-mail, web - stranica:

051/228-820; 051/228-844; kross@inecco.net; www.krajinaosiguranje.ba

Broj zaposlenika, broj podružnica:

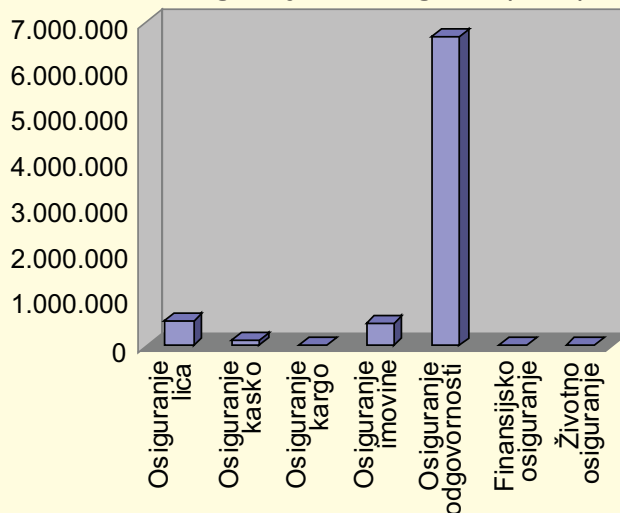
Društvo je na dan 31.12.2008. godine imalo 84 zaposlenika, a djelatnost je obavljalo u sjedištu.

Struktura vlasništva na kraju 2008.godine: domaće osobe 100 %

Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini

Skupina osiguranja	Iznos premije u KM	Udio u ukupnoj premiji (%)
Osiguranje osoba	532.046	6,74
Osiguranje kasko	111.716	1,41
Osiguranje kargo	16.055	0,20
Osiguranje imovine	505.565	6,40
Osiguranje odgovornosti	6.731.520	85,23
Financijsko osiguranje	1.357	0,02
Životno osiguranje	0	0,00
Ukupno premija	7.898.259	100,00

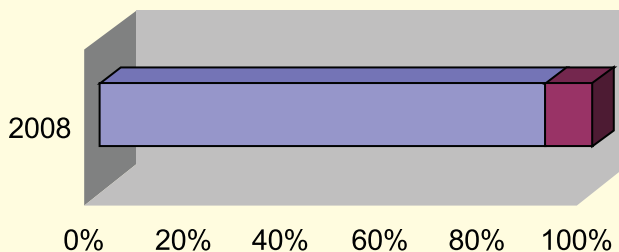
Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini (u KM)

Štete:

- Broj prijavljenih šteta u 2008. godini: 1.953
- Broj riješenih šteta u 2008. godini: 1.766 (90,42%)

Udio riješenih šteta u ukupnome broju prijavljenih šteta

Nadzorni/Upravni odbor, direktor:

Predsjednik Nadzornog odbora:

Mile Kosorić

Direktor Društva:

Mila Gromilić

■ Broj riješenih šteta ■ Broj neriješenih šteta

LIDO OSIGURANJE d.d. Sarajevo

Adresa/sjedište: Hifzi Bjelavca br. 82, Sarajevo

Telefon, telefaks, e-mail, web - stranica:

033/776-388; 033/776-399; info@lido-osiguranje.com; www.lido-osiguranje.com

Broj zaposlenika, broj podružnica:

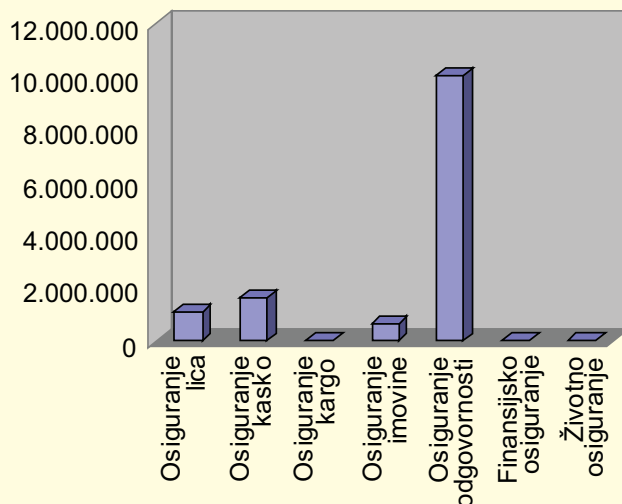
Društvo je na dan 31.12.2008. godine imalo 194 zaposlenika, a djelatnost je obavljalo u jedanaest podružnica.

Struktura vlasništva na kraju 2008.godine: domaće osobe 100%

Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini

Skupina osiguranja	Iznos premije u KM	Udio u ukupnoj premiji (%)
Osiguranje osoba	1.086.120	8,03
Osiguranje kasko	1.628.809	12,05
Osiguranje kargo	13.358	0,10
Osiguranje imovine	681.997	5,04
Osiguranje odgovornosti	10.044.895	74,30
Financijsko osiguranje	64.052	0,47
Životno osiguranje	0	0,00
Ukupno premija	13.519.231	100,00

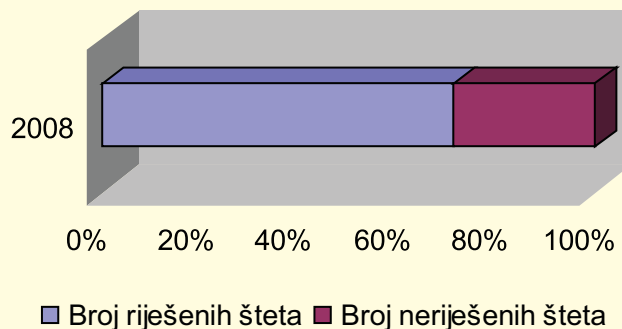
Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini (u KM)

Štete:

- Broj prijavljenih šteta u 2008. godini: 4.449
- Broj riješenih šteta u 2008. godini: 3.173 (71,32%)

Udio riješenih šteta u ukupnome broju prijavljenih šteta

Nadzorni/Upravni odbor, direktor:

Predsjednik Nadzornog odbora:

Almir Krdžalić

Direktor Društva:

Halid Đulić

MERKUR OSIGURANJE d.d. Sarajevo

Adresa/sjedište: Fra Anđela Zvizdovića br. 1/A9, Sarajevo

Telefon, telefaks, e-mail, web - stranica:

033/296-514; 033/296-520; info@merkur.ba; www.merkur.ba

Broj zaposlenika, broj podružnica:

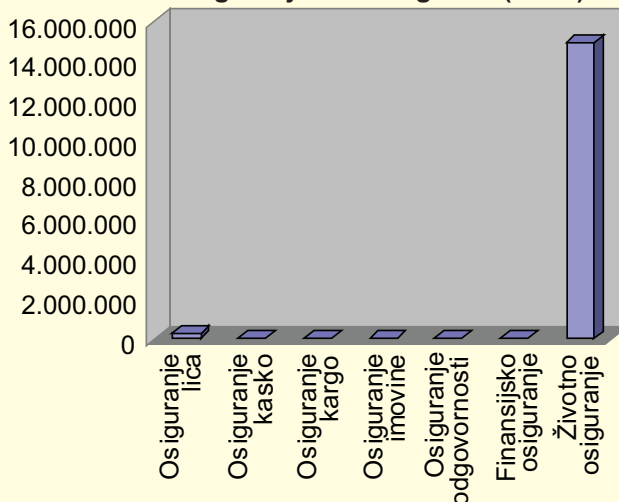
Društvo je na dan 31.12.2008. godine imalo 16 zaposlenika, a djelatnost je obavljalo u dvije podružnice.

Struktura vlasništva na kraju 2008.godine: domaća osoba 0,02%
strana osoba 99,98%

Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini

Skupina osiguranja	Iznos premije u KM	Udio u ukupnoj premiji (%)
Osiguranje osoba	294.601	1,92
Osiguranje kasko	0	0,00
Osiguranje kargo	0	0,00
Osiguranje imovine	0	0,00
Osiguranje odgovornosti	0	0,00
Financijsko osiguranje	0	0,00
Životno osiguranje	15.037.589	98,08
Ukupno premija	15.332.190	100,00

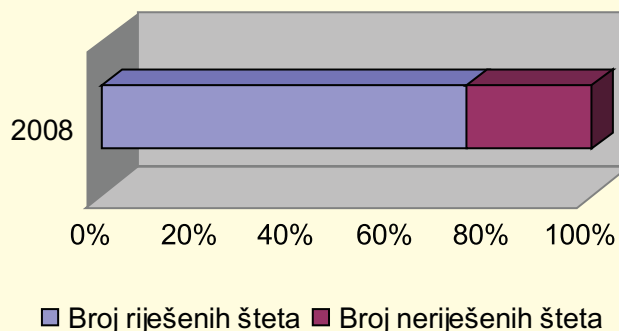
Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini (u KM)

Štete:

- Broj prijavljenih šteta u 2008. godini: 735
- Broj riješenih šteta u 2008. godini: 548 (74,56%)

Udio riješenih šteta u ukupnome broju prijavljenih šteta

Nadzorni/Upravni odbor, direktor:

Predsjednik Nadzornog odbora:

Alois Sundl

Direktor Društva:

Ermin Nuhić

MIKROFIN OSIGURANJE a.d. Banja Luka

Adresa/sjedište: Save Kovačevića br. 23, Banja Luka

Telefon, telefaks, e-mail, web - stranica:

051/322-660; 051/322-661; mfo@mikrofinosiguranje.com; www.mikrofinosiguranje.com

Broj zaposlenika, broj podružnica:

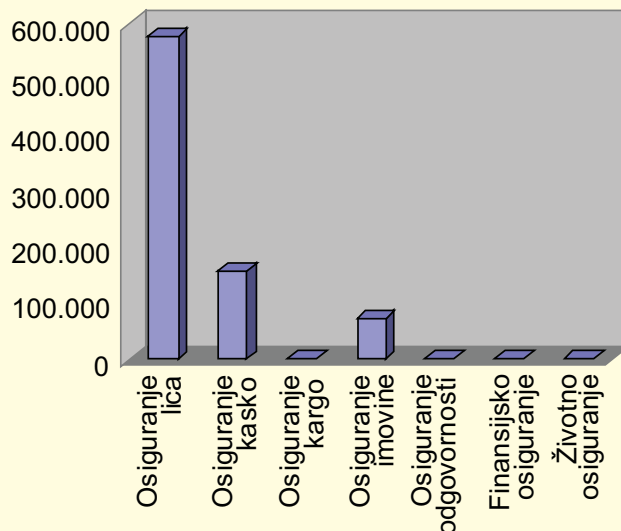
Društvo je na dan 31.12.2008. godine imalo 16 zaposlenika, a djelatnost je obavljalo u sjedištu.

Struktura vlasništva na kraju 2008.godine: domaće osobe 100 %

Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini

Skupina osiguranja	Iznos premije u KM	Udio u ukupnoj premiji (%)
Osiguranje osoba	579.413	70,92
Osiguranje kasko	159.920	19,57
Osiguranje kargo	3.425	0,42
Osiguranje imovine	74.218	9,08
Osiguranje odgovornosti	0	0,00
Financijsko osiguranje	0	0,00
Životno osiguranje	0	0,00
Ukupno premija	816.976	100,00

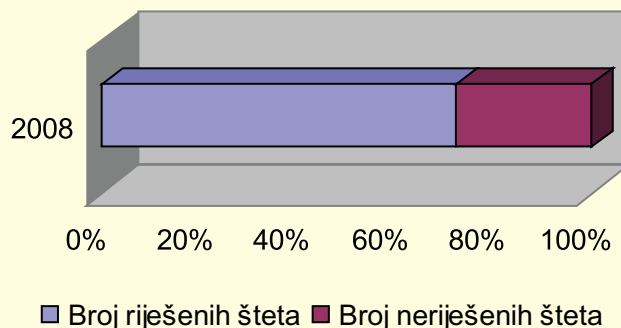
Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini (u KM)

Štete:

- Broj prijavljenih šteta u 2008. godini: 36
- Broj riješenih šteta u 2008. godini: 26 (72,22%)

Udio riješenih šteta u ukupnome broju prijavljenih šteta

Nadzorni/Upravni odbor, direktor:

Predsjednik Upravnog odbora:

Saša Popović

Predsjednik Nadzornog odbora:

Dragan Đurić

Direktor Društva:

Brane Stupar

NEŠKOVIĆ OSIGURANJE a.d. Bijeljina

Adresa/sjedište: Sremska br. 3, Bijeljina

Telefon, telefaks, e-mail, web - stranica:

055/227-110; 055/227-111; osneskov@teol.net; www.neskovicosiguranje.com

Broj zaposlenika, broj podružnica:

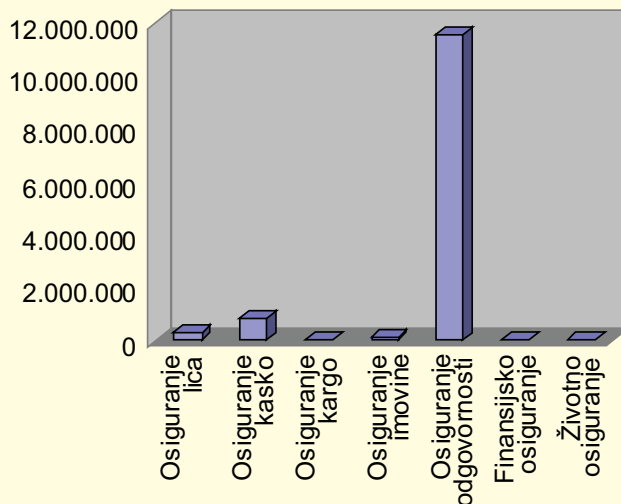
Društvo je na dan 31.12.2008. godine imalo 80 zaposlenika, a djelatnost je obavljalo u sjedištu.

Struktura vlasništva na kraju 2008.godine: domaće osobe 100%

Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini

Skupina osiguranja	Iznos premije u KM	Udio u ukupnoj premiji (%)
Osiguranje osoba	317.014	2,45
Osiguranje kasko	844.509	6,54
Osiguranje kargo	21.112	0,16
Osiguranje imovine	92.590	0,72
Osiguranje odgovornosti	11.641.509	90,13
Financijsko osiguranje	0	0,00
Životno osiguranje	0	0,00
Ukupno premija	12.916.734	100,00

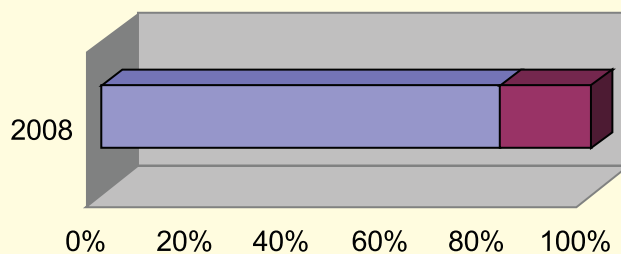
Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini (u KM)

Štete:

- Broj prijavljenih šteta u 2008. godini: 2.146
- Broj riješenih šteta u 2008. godini: 1.749 (81,50%)

Udio riješenih šteta u ukupnome broju prijavljenih šteta

■ Broj riješenih šteta ■ Broj neriješenih šteta

Nadzorni/Upravni odbor, direktor:

Predsjednik Upravnog odbora:

Ornela Stanišić

Direktor Društva:

Milenko Mišanović

SARAJEVO OSIGURANJE d.d. Sarajevo

Adresa/sjedište: Čobanija br. 14, Sarajevo

Telefon, telefaks, e-mail, web - stranica:

033/203-270; 033/664-142; info@sarajevoosiguranje.ba; www.sarajevoosiguranje.ba

Broj zaposlenika, broj podružnica:

Društvo je na dan 31.12.2008. godine imalo 462 zaposlenika, a djelatnost je obavljalo u 13 podružnica.

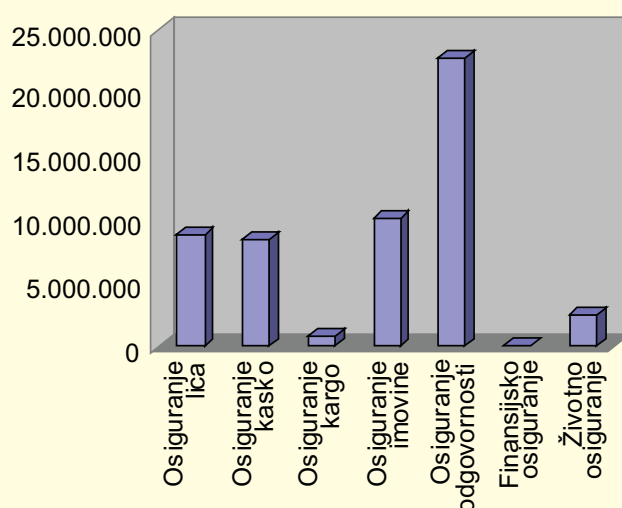
Struktura vlasništva na kraju 2008.godine:

domaće osobe	51,94%
strana osoba	2,57%
državni kapital	45,49%

Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini

Skupina osiguranja	Iznos premije u KM	Udio u ukupnoj premiji (%)
Osiguranje osoba	8.809.363	16,41
Osiguranje kasko	8.424.268	15,69
Osiguranje kargo	751.041	1,40
Osiguranje imovine	10.227.859	19,05
Osiguranje odgovornosti	22.859.780	42,58
Financijsko osiguranje	38.195	0,07
Životno osiguranje	2.577.676	4,80
Ukupno premija	53.688.182	100,00

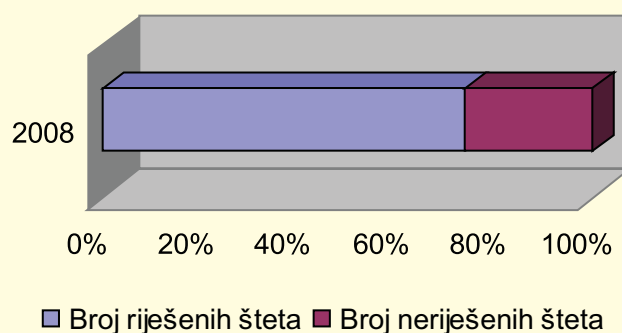
Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini (u KM)

Štete:

- Broj prijavljenih šteta u 2008. godini: 19.763
- Broj riješenih šteta u 2008. godini: 14.628 (74,02%)

Udio riješenih šteta u ukupnome broju prijavljenih šteta

Nadzorni/Upravni odbor, direktor:

Predsjednik Nadzornog odbora:

mr. Petar Ivošević

Direktor Društva:

Midhat Terzić

TRIGLAV BH OSIGURANJE d.d. Sarajevo

Adresa/sjedište: Dolina br. 8, Sarajevo

Telefon, telefaks, e-mail, web - stranica:

033/252-110; 033/252-179; info@triglavbh.ba; www.triglavbh.ba

Broj zaposlenika, broj podružnica:

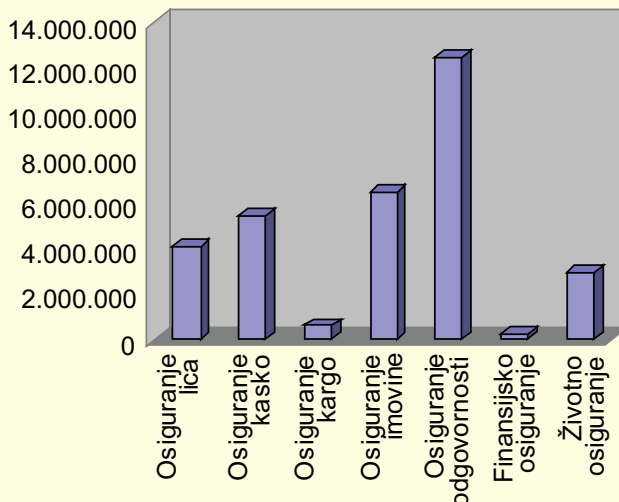
Društvo je na dan 31.12.2008. godine imalo 262 zaposlenika, a djelatnost je obavljalo u sedam podružnica.

Struktura vlasništva na kraju 2008.godine: domaće osobe 31,06%
strana osoba 68,94%

Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini

Skupina osiguranja	Iznos premije u KM	Udio u ukupnoj premiji (%)
Osiguranje osoba	4.120.786	12,66
Osiguranje kasko	5.526.584	16,97
Osiguranje kargo	617.990	1,90
Osiguranje imovine	6.531.438	20,06
Osiguranje odgovornosti	12.493.294	38,37
Financijsko osiguranje	282.753	0,87
Životno osiguranje	2.986.402	9,17
Ukupno premija	32.559.247	100,00

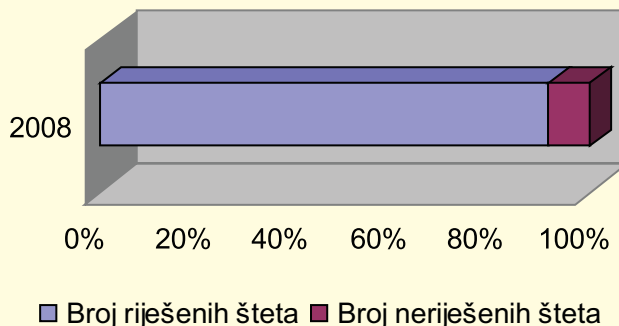
Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini (u KM)

Štete:

- Broj prijavljenih šteta u 2008. godini: 8.606
- Broj riješenih šteta u 2008. godini: 7.896 (91,75%)

Udio riješenih šteta u ukupnome broju prijavljenih šteta

Nadzorni/Upravni odbor, direktor:

Predsjednik Nadzornog odbora:

Andrej Kocić

Direktor Društva:

Fejsal Hrustanović

UNIQA OSIGURANJE d.d. Sarajevo

Adresa/sjedište: Fra Anđela Zvizdovića br. 1, Sarajevo

Telefon, telefaks, e-mail, web - stranica:

033/295-500; 033/295-538; info@uniqa.ba; www.uniqa.ba

Broj zaposlenika, broj podružnica:

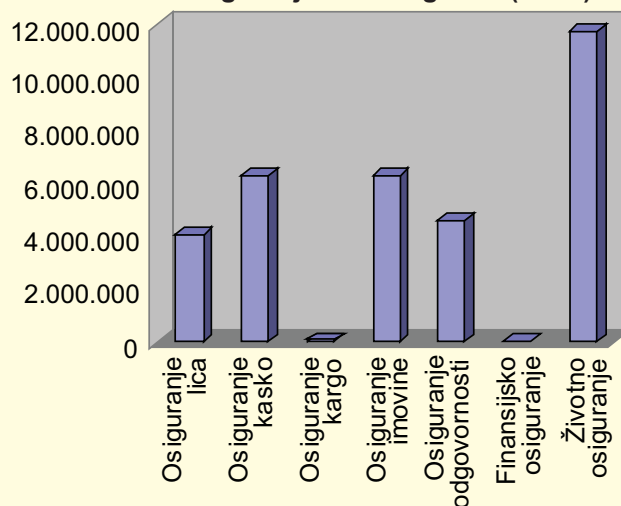
Društvo je na dan 31.12.2008. godine imalo 168 zaposlenika, a djelatnost je obavljalo u šest podružnica.

Struktura vlasništva na kraju 2008.godine: domaće osobe 0,16%
strana osoba 99,84%

Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini

Skupina osiguranja	Iznos premije u KM	Udio u ukupnoj premiji (%)
Osiguranje osoba	4.084.162	12,29
Osiguranje kasko	6.321.293	19,02
Osiguranje kargo	80.472	0,24
Osiguranje imovine	6.334.463	19,06
Osiguranje odgovornosti	4.638.012	13,95
Financijsko osiguranje	0	0,00
Životno osiguranje	11.783.572	35,45
Ukupno premija	33.241.974	100,00

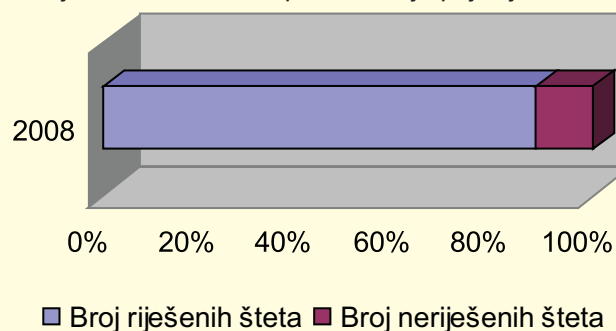
Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini (u KM)

Štete:

- Broj prijavljenih šteta u 2008. godini: 5.331
- Broj riješenih šteta u 2008. godini: 4.720 (88,54%)

Udio riješenih šteta u ukupnome broju prijavljenih šteta

Nadzorni/Upravni odbor, direktor:

Predsjednik Nadzornog odbora:

Gottfried Wantischek

Direktor Društva:

Senada Olević

D.D. ZA OSIGURANJE VGT Visoko

Adresa/sjedište: Alaudin br. 1, Visoko

Telefon, telefaks, e-mail, web:

032/730-800; 032/730-830; info@vgt.ba; www.vgt.ba

Broj zaposlenika, broj podružnica:

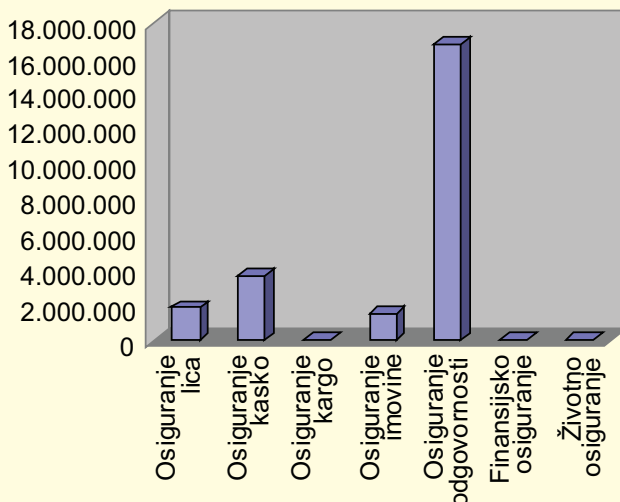
Društvo je na dan 31.12.2008. godine imalo 212 zaposlenika, a djelatnost je obavljalo u sedam podružnica.

Struktura vlasništva na kraju 2008.godine: domaće osobe 99,81%
strana osoba 0,19%

Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini

Skupina osiguranja	Iznos premije u KM	Udio u ukupnoj premiji (%)
Osiguranje osoba	1.875.260	7,80
Osiguranje kasko	3.679.720	15,31
Osiguranje kargo	16.779	0,07
Osiguranje imovine	1.511.917	6,29
Osiguranje odgovornosti	16.862.433	70,14
Financijsko osiguranje	93.718	0,39
Životno osiguranje	0	0,00
Ukupno premija	24.039.827	100,00

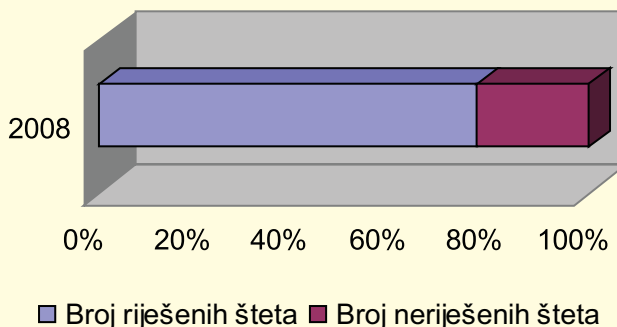
Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini (u KM)

Štete:

- Broj prijavljenih šteta u 2008. godini: 7.421
- Broj riješenih šteta u 2008. godini: 5.720 (77,08%)

Udio riješenih šteta u ukupnome broju prijavljenih šteta

Nadzorni/Upravni odbor, direktor:

Predsjednik Nadzornog odbora:

Halim Zukić

Direktor Društva:

Amir Zukić

ZOVKO OSIGURANJE d.d. Žepče

Adresa/sjedište: Goliješnica bb, Žepče

Telefon, telefaks, e-mail, web - stranica:

032/897-996; 032/897-998; zovko.osiguranje@tel.net.ba; www.zovko.com

Broj zaposlenika, broj podružnica:

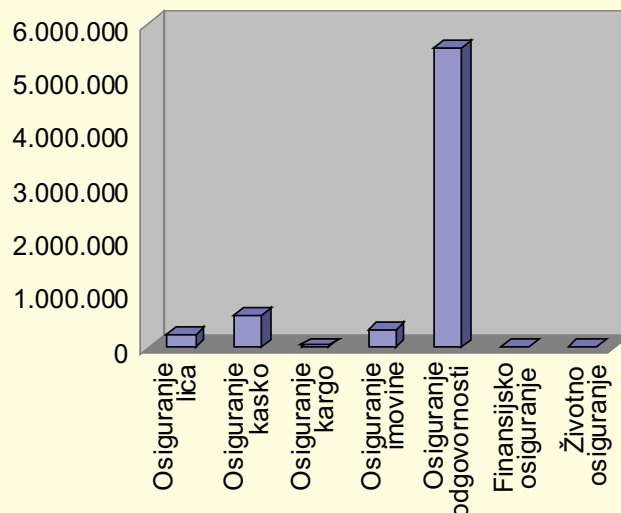
Društvo je na dan 31.12.2008. godine imalo 96 zaposlenika, a djelatnost je obavljalo u 11 podružnica.

Struktura vlasništva na kraju 2008.godine: domaće osobe 100 %

Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini

Skupina osiguranja	Iznos premije u KM	Udio u ukupnoj premiji (%)
Osiguranje osoba	240.681	3,54
Osiguranje kasko	593.084	8,72
Osiguranje kargo	39.834	0,59
Osiguranje imovine	350.474	5,15
Osiguranje odgovornosti	5.572.572	81,96
Financijsko osiguranje	2.250	0,03
Životno osiguranje	0	0,00
Ukupno premija	6.798.895	100,00

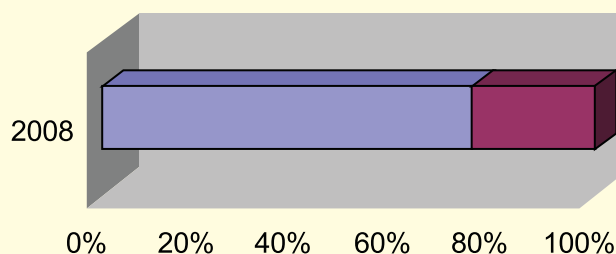
Premija po skupinama osiguranja u 2008. godini (u KM)

Štete:

- Broj prijavljenih šteta u 2008. godini: 2.101
- Broj riješenih šteta u 2008. godini: 1.574 (74,92%)

Udio riješenih šteta u ukupnome broju prijavljenih šteta

Nadzorni/Upravni odbor, direktor:

Predsjednik Nadzornog odbora:

Ivica Zovko

Direktor Društva:

Franjo Zovko

■ Broj riješenih šteta ■ Broj neriješenih šteta

BOSNA REOSIGURANJE d.d. Sarajevo

Adresa/sjedište: Despićeva br. 4, Sarajevo

Telefon, telefaks, e-mail, web - stranica:

033/725-500; 033/725-522; info@bosnare.ba; www.bosna-re.ba

Broj zaposlenika, broj podružnica:

Društvo je na dan 31.12.2008. godine imalo 25 zaposlenika, a djelatnost je obavljalo u sjedištu.

Struktura vlasništva na kraju 2008.godine:

domaća osobe	85,21%
strana osobe	14,79%

Premija:

- Ukupna premija u 2008. godini iznosi: 45.802.424 KM
- dio premije predan u reosiguranje iznosi: 25.774.717 KM
- pridržajna premija Društva u 2008. godini: 20.027.707 KM

Nadzorni/Upravni odbor, direktor:

Predsjednik Nadzornog odbora:

Enes Čengić

Direktor Društva:

Damir Lačević

PRILOG III.

Osnovni pojmovi iz područja osiguranja

godišnji
izvještaj

20 08

1. Poslovi osiguranja

su poslovi zaključivanja ugovora o osiguranju i reosiguranju, obrada zahtjeva za naknade i plaćanje naknada proizišlih na temelju ugovora.

2. Ponuda osiguranja

je ponuda ugovaratelja osiguranja osiguravatelju za zaključivanje ugovora o osiguranju. Pisana ponuda data ugovaratelju za sklapanje ugovora o osiguranju obvezuje ponuditelja, ako nije odredio kraći rok, za osam dana od dana kada je ponuda prispjela osiguravatelju, a kod osiguranja života ako je potreban doktorski pregled, rok je 30 dana.

3. Ugovor o osiguranju

je pravni posao kojim se ugovaratelj osiguranja obvezuje da će platiti premiju osiguranja, a osiguravač preuzima obvezu isplate naknade ili ugovorene svote u slučaju nastanka osiguranog slučaja osiguraniku ili trećem licu.

4. Polica osiguranja

je isprava o ugovoru o osiguranju, dokument potpisan od osiguravatelja sadržan u ugovoru o osiguranju.

5. List pokrića

je dokument kojim se dokazuje postojanje osiguranja bez prezentiranja polise. List pokrića je skraćeni oblik polise koji sadrži samo osnovne podatke o uvjetima sklopljenog osiguranja. Obično se izdaje onda kada ne postoji neki opći ugovor o osiguranju, i to kada se iz tehničkih razloga ne može odmah izdati Polica osiguranja.

6. Premija osiguranja

je novčani iznos koji ugovaratelj osiguranja plaća osiguravatelju, na temelju sklopljenog ugovora o osiguranju. Premija se sastoji od funkcionalne premije i režijskog dodatka. Funkcionalna premija obuhvata dio premije za funkciju naknade šteta i isplatu ugovorenih iznosa, a taj dio premije naziva se tehnička premija i dio premije za preventivu. Režijski dodatak je dio premije koji služi za pokriće troškova obavljanja djelatnosti osiguranja. Na polici osiguranja premija se iskazuje u bruto iznosu.

7. Osigurana svota

je maksimalni iznos obaveze osiguravatelja prema osiguraniku, odnosno korisniku osiguranja ukoliko nastupi osigurani slučaj.

8. Osigurljivi rizik

podrazumijeva događaj koji se može dogoditi u budućnosti, koji je neizvjestan i nezavisan o isključivoj volje ugovaratelja osiguranja ili osiguranika.

9. Osigurani rizik

je element ugovora o osiguranju, događaj na temelju kojeg je sklopljeno osiguranje. Pod pojmom rizik podrazumijeva se budući neizvjestan događaj nastao nezavisno o isključivoj volji osiguranika, zbog koje osiguranik može pretrpjeti materijalnu štetu.

10. Osigurani slučaj

je događaj koji može prouzrokovati štetu, a pripada rizicima koje osiguravač pokriva svojom djelatnošću.

11. Osigurnina

je novčani iznos koji je osiguravač obavezan isplatiti osiguraniku, odnosno korisniku ili korisnicima osiguranja, na temelju sklopljenog ugovora o osiguranju kada se dogodi osigurani slučaj. Kod imovinskih osiguranja osigurnina je naknada za štetu, a kod životnih osiguranja ugovorena svota.

12. Ugovaratelj osiguranja

je pravna ili fizička osoba koje sa osiguravateljem zaključi ugovor o osiguranju i koje plaća premiju osiguranja, ali ne mora imati pravo na naknadu od osiguravatelja (osigurninu). Za jedan ugovor može biti više ugovaratelja. U najvećem broju slučajeva su ugovaratelj osiguranja i osiguranik ista osoba. Kod nekih vrsta ugovora o osiguranju su ugovaratelj osiguranja i osiguranik različite osobe.

13. Osiguranik

je osigurana osoba. U osiguranju imovine to je osoba na koje glasi ugovor o osiguranju. Kod osiguranja imovine za osobni račun ugovaratelja osiguranja je ujedno i osiguranik, a kod osiguranja za tuđi račun osiguranik može biti jedno ili više trećih osoba. Kod osiguranja života, osiguranik je osoba na čiji se život sklapa Polica osiguranja. Osoba kojem se isplaćuje naknada ne mora biti osiguranik. Ako osiguranik i ugovaratelj nisu ista osoba, za valjanost ugovora o osiguranju potrebna je pisana saglasnost osiguranika.

14. Korisnik osiguranja

je pravno ili fizičko osoba koje u slučaju nastanka osiguranog slučaja ima pravo na naknadu od osiguravatelja. Može biti i više korisnika za isti osigurani slučaj i oni tada dijele naknadu.

15. Osiguravatelj

je pravno osoba koje se bavi osiguranjem. To je ugovorna strana u zaključenom ugovoru o osiguranju koja je za ugovorenu premiju preuzela obvezu naknade štete ili osigurane sume ako se ostvari osigurani slučaj.

16. Reosiguranje

je zasebna djelatnost osiguranja koja se ostvaruje tako što osiguravač prenosi na reosiguravatelja dio rizika koji je prethodno preuzeo u osiguranju i za uzvrat plaća reosiguravatelju premiju reosiguranja (direktno reosiguranje). Reosiguravač može dio rizika preuzetog od osiguravatelja dalje prenositi na drugog reosiguravatelja (retrocesija), ovaj na trećeg itd.

17. Reosiguravatelj

Zakon FBiH - reosiguravač je ugovorna strana iz ugovora o reosiguranju koja prihvata dio rizika osiguravatelja za što dobija premiju reosiguranja.

18. Reosiguranik

je ugovorna strana iz ugovora o reosiguranju koja ustupa dio svoje obaveze reosiguravatelju u njegovo pokriće, za koju plaća premiju reosiguranja.

19. Posredovanje u osiguranju

Poslove posredovanja u osiguranju obavljaju brokери u osiguranju i zastupnici u osiguranju. Društvo za osiguranje ne može obavljati djelatnost neposrednog osiguranja ili djelatnost reosiguranja preko posrednika u osiguranju koji nisu registrirani u posebice registru koje vodi Agencija za nadzor osiguranj FBiH i Agencija za osiguranje Republike Srpske.

20. Zastupanje u osiguranju

podrazumijeva pokretanje, predlaganje i obavljanje poslova pripreme i zaključivanja ugovora o osiguranju u ime i za račun jednog ili više osiguravatelja za proizvode osiguranja koji međusobno ne konkurišu. Izuzetno se zastupanje više osiguravatelja u proizvodima koji međusobno konkuriraju dozvoljava na temelju pisane suglasnosti zastupanog društva za osiguranje.

21. Zastupnik u osiguranju

je fizičko osoba koje obavlja poslove zastupanja u osiguranju i koje za to posjeduje odgovarajuću dozvolu Agencije. Zastupnik osiguranja je osoba koje je osiguravač ovlastio za zaključivanje ugovora o osiguranju. Osiguravač može dati ovlaštenje za zaključivanje svih vrsta osiguranja i za samo neke vrste osiguranja. Ako je dana ovlast za zaključivanje samo nekih vrsta osiguranja, tada se u ovlaštenju navodi za koje vrste osiguranja je zastupnik ovlašten.

22. Broker u osiguranju

je pravno ili fizičko osoba koje samostalno obavlja djelatnost i čiji je isključivi zadatak da u ime osigurnika i reosigurnika, radi osiguranja ili reosiguranja rizika, poveže osoba koja traže osiguranje ili reosiguranje i društva za osiguranje i reosiguranje i da, kada je to potrebno, pomogne u pripremi i izvršavanju tih ugovora, naročito u slučaju podnošenja zahtjeva za naknadu. Broker u osiguranju bit će plaćen provizijom od društva za osiguranje ili reosiguranje, što ga neće obavezati prilikom izbora društava za osiguranje ili reosiguranje.

23. Tehničke pričuve

Tehničke rezerve za osiguranje života, kad ugovaratelj snosi rizik ulaganja, sadrže obaveze osiguravatelja po Policama osiguranja života čija se ugovorena svota i učestvovanje u dobiti određuje prema ulaganjima kapitala za koje ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja ili su indeksirana. Rezerviranja za pokriće rizika smrti ili drugih rizika, kao i izdaci za obavljanje djelatnosti iskazuju se u matematičkoj rezervi osiguranja života.

24. Matematičke pričuve

Matematička rezerva osiguranja života je razlika između sadašnje vrijednosti svih budućih obaveza osiguravatelja po ugovorima iz osiguranja života i sadašnje vrijednosti svih budućih obaveza ugovaratelja osiguranja po tim ugovorima. Matematička rezerva je dio tehničke rezerve osiguravatelja. Nastaje jer su iz praktičnih razloga za vrijeme trajanja osiguranja godišnje premije jednake, iako se zbog većeg rizika smrti prirodna premija povećava svake godine. Tako je premija u prvim godinama osiguranja veća, a kasnije manja od prirodne premije pa osiguravač mora čuvati nepotrošeni dio premije, tzv. štednu premiju, što čini matematičku rezervu.

PRILOG IV.

Zakon o Agenciji za osiguranje u BiH

godišnji
izvještaj

20 08

ZAKON

O AGENCIJI ZA OSIGURANJE U BOSNI I HERCEGOVINI

Član 1.

Opće odredbe

Ovim zakonom regulira se oblast osiguranja u Bosni i Hercegovini na način da se osigura neophodna koordinacija zakona o osiguranju u oba entiteta, u entitetima i Bosni i Hercegovini; poslovi osiguranja koji se obavljaju u Bosni i Hercegovini; osnivanje, sjedište, sastav, status, djelatnost, rukovođenje, ovlaštenja, obaveze i financiranje Agencije za osiguranje u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: Agencija).

Član 2.

Svrha Zakona

Svrha ovog zakona je da Agencija, slijedeći opće Svrhaeve i načela, osigura:

- a) jedinstvenu primjenu zakona o osiguranju između entiteta, kao i postojanje nesmetane i djelotvorne suradnje između agencija za nadzor osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine i Republici Srpskoj, te da osigura da se entitetski zakoni primjenjuju i tumače na pravičnoj i jedinstvenoj osnovi;
- b) da zakonodavstvo o osiguranju, koje je na snazi u entitetima, u potpunosti bude usaglašeno u namjeri da osigura jednak i ravnopravan odnos prema svim društvima za osiguranje u oba entiteta i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Brčko Distrikt) i da osigura jednaku pravnu zaštitu kako za ugovorače osiguranja, tako i za treću stranu - podnositelje odštetnih zahtjeva na teritoriji Bosne i Hercegovine;
- c) Agencija ima obvezu osigurati da zakonodavstvo o osiguranju u Bosni i Hercegovini bude i ostane usaglašeno sa zakonodavstvom Europske unije, koje se primjenjuje na oblast osiguranja;
- d) Agencija koordinirano predstavlja i zastupa Bosnu i Hercegovinu u organizacijama koje se bave osiguranjem na međunarodnoj razini, te obavlja kontinuiranu suradnju s njima;
- e) Agencija, uz kontinuiranu suradnju s agencijama za nadzor osiguranja entiteta i Brčko Distrikta, rješava sporove između agencija za nadzor osiguranja u pogledu jedinstvenog tumačenja i primjene zakonodavstva o osiguranju na razini entiteta i Brčko Distrikta i izdaje pismene odluke i mišljenja kojima se osigurava jedinstvena primjena zakonodavstva o osiguranju;
- f) Agencija osigurava i vodi sve relevantne podatke o cjelokupnom tržištu osiguranja u Bosni i Hercegovini.

Član 3.

Osnivanje, status, sjedište i sastav Agencije

Ovim zakonom osniva se Agencija za osiguranje u Bosni i Hercegovini, koja je samostalna organizacija, i za svoj rad odgovara Vijeću ministara Bosne i Hercegovine.

Sjedište Agencije bit će u Sarajevu.

Organ upravljanja Agencijom je Upravni odbor Agencije koji se sastoji od sedam članova.

Sastav i izbor članova Upravnog odbora Agencije je propisan ovim zakonom.

Predsjednik Upravnog odbora Agencije je stručnjak iz područja financija, sa specijalizacijom i iskustvom iz područja osiguranja i imenuje ga Vijeće ministara Bosne i Hercegovine.

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine imenuje predsjednika Upravnog odbora Agencije i još dva člana Upravnog odbora Agencije od kojih je jedan predstavnik Ministarstva financija i trezora a jedan predstavnik iz područja osiguranja, na način da članovi imenovani od Vijeća ministara Bosne i Hercegovine

treba da predstavljaju konstitutivne narode u Bosni i Hercegovini.

Entitetska ministarstva financija predlažu po jednog člana Upravnog odbora Agencije iz ministarstava financija entiteta i po jednog člana iz područja osiguranja.

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine donosi odluke o imenovanju članova Upravnog odbora Agencije iz oba entiteta.

Članovi Upravnog odbora Agencije imenuju se na razdoblje od tri godine s tim da prva imenovanja mogu biti i na razdoblje od jedne do tri godine, tako da se imenovanje po dva člana Upravnog odbora Agencije iz entiteta može obnavljati svake godine.

Imenovanje članova Upravnog odbora Agencije mogu biti obnavljana više puta, a sukladno s važećim propisima.

Odluke o imenovanju članova Upravnog odbora Agencije objavljuju se u "Službenom glasniku BiH" i službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta.

Upravni odbor Agencije bira direktora Agencije, sukladno sa Zakonom o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine, a Vijeće ministara Bosne i Hercegovine donosi odluku o imenovanju.

Član 4. Rad Agencije

Upravni odbor Agencije će, u roku od tri mjeseca od osnivanja, donijeti akte kojima će se regulirati obavljanje općih i administrativnih dužnosti, ovlasti za donošenje odluka i radnopravni status zaposlenika u Agenciji.

U roku od tri mjeseca od imenovanja članova Upravnog odbora Agencije, Agencija dostavlja prijedloge akata Vijeću ministara Bosne i Hercegovine.

Nakon usvajanja akata od Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, oni će biti objavljeni u "Službenom glasniku BiH" i službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta.

Član 5. Financiranje Agencije

Agencija se finansira iz Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine i participacije vlada entiteta, a na temelju prethodno zaključenog Memoranduma o finansiranju rada Agencije između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i vlada entiteta.

Prijedlog godišnjeg Proračuna za rad Agencije sadrži detaljne podatke i iznose neophodne da se osigura nesmetan i kontinuran rad Agencije.

Za uplatu izvornih prihoda Agencije odredit će se posebna šifra uplate u Pravilniku o naknadama i imat će tretman posebnih sredstava namijenjenih isključivo za rad Agencije.

Član 6. Zakonodavna uloga Agencije

Upravni odbor Agencije odgovoran je za predlaganje zakona i drugih akata na razini entiteta, kao i izmjena i dopuna postojećih zakona iz ovog područja, davanje suglasnosti na nacрте, odnosno prijedloge zakona i drugih akata, koje predloži jedan ili oba entiteta i to:

- a) podnošenje nacрте, odnosno prijedloga zakona entitetskim ministarstvima za primjenu zakonodavstva Europske unije ili smjernica za usklađivanje entitetskih zakonodavstava;
- b) podnošenje entitetskim ministarstvima financija prijedloga za izmjenu i dopunu postojećeg entitetskog zakonodavstva u području osiguranja, uključujući prijedloge za druge vrste osiguranja;

c) davanje suglasnosti za izmjene i dopune entitetskog zakonodavstva o osiguranju, a koje su predložene od jednog ili oba entiteta.

Kad Upravni odbor Agencije podnese nacrt, odnosno prijedlog zakona entitetskim ministarstvima u vezi s primjenom propisa Vijeća Europske unije koji imaju direktan učinak unutar Europske unije, entitetske skupštine usvojit će i primijeniti takvo zakonodavstvo bez amandmana.

Član 7.

Rješavanje sporova između agencija za nadzor osiguranja

Ukoliko postoji spor ili potreba za usmjeravanjem ili tumačenjem propisa između agencija za nadzor osiguranja entiteta i Brčko Distrikta u vezi s usklađivanjem nadzornih vlasti oba entiteta i Brčko Distrikta, u pogledu nadzora poslova osiguranja između dva entiteta i Brčko Distrikta, ili entiteta i Brčko Distrikta i trećih zemalja, ili kad je u pitanju nadzor s namjerom održavanja slobodnog kretanja usluga osiguranja unutar Bosne i Hercegovine, svaka od entitetskih i Brčko Distrikta agencija za nadzor osiguranja može podnijeti zahtjev ili upit Upravnom odboru Agencije, iznoseći narav spora ili problema.

U slučaju spora, Upravni odbor Agencije djeluje u punom sazivu kao posredničko vijeće, ili će imenovati jednog ili više svojih članova ili angažirati treću stranu, da pokušaju riješiti spor mirnim putem između agencija.

Treća strana bit će izabrana na temelju svoje stručnosti i kvalificiranosti za konkretan spor i ne mora biti državljanin Bosne i Hercegovine.

U slučaju zahtjeva za usmjeravanjem ili tumačenjem predmeta entitetskog ili Brčko Distrikta ili državnog zakona ili prakse u pogledu davanja ovlaštenja ili nadzora u osiguranju, Upravni odbor Agencije raspravlja o sporu u punom sazivu, na koji se pozivaju predstavnici agencija za nadzor osiguranja entiteta, odnosno Brčko Distrikta, drugi svjedoci i stručnjaci da daju usmene ili pismene podneske.

Nakon održavanja saslušanja, Upravni odbor Agencije sačinjava nalaz. Nalaz predstavlja obvezujuću odluku u vezi s praksom koja se treba slijediti ili jedinstvenog tumačenja odredbi zakonodavstva o osiguranju od jedne ili obje agencije za nadzor u entitetima, odnosno Brčko Distriktu.

Upravni odbor Agencije ovlašten je vršiti sopstvene istrage, bilo na svoju inicijativu ili na zahtjev entitetskih sudova, odnosno Brčko Distrikta, ugovaratelja osiguranja, društava za osiguranje ili posrednika, kao i aktivnosti nadzornih vlasti, kako bi osigurala da one surađuju sukladno s njihovim obvezama po ovom zakonu i entitetskim zakonima o osiguranju, odnosno zakonima Brčko Distrikta, ili na drugi način da osigura jedinstvenu primjenu zakonodavstva o osiguranju u svakom entitetu i Brčko Distriktu.

Sve procedure za rješavanje sporova ili pitanja rješavaju se sukladno s objavljenim aktima Agencije iz člana 4. ovog zakona.

Član 8.

Primjena odluka Upravnog odbora Agencije

Agencije za nadzor osiguranja oba entiteta i Brčko Distrikta dužne su primjenjivati upute, odluke i nalaze Upravnog odbora Agencije. Odluke Upravnog odbora Agencije obvezujuće su u oba entiteta i Brčko Distriktu i entitetske i Brčko Distrikta agencije za nadzor osiguranja dužne su ih primjenjivati u potpunosti.

Član 9.

Međunarodni odnosi

Agencija je odgovorna za međunarodne odnose Bosne i Hercegovine u područja osiguranja. Ovo će uključivati postavljenje predstavnika koji će pohađati međunarodne i regionalne forume, forume Europske unije u vezi s nadzorom, pravom i praksom osiguranja.

Postavljenje takvih predstavnika bit će učinjeno s dužnom pozornošću o jednakom predstavljanju područja osiguranja u svakom entitetu i Brčko Distriktu. Svaka odluka donijeta na međunarodnom razinu, uz sudjelovanje Agencije, bit će obvezujuća za oba entiteta i Brčko Distrikt.

Agencija je odgovorna za davanje svih podataka koje može zahtijevati Evropska unija u vezi s zakonom i praksom o osiguranju u Bosni i Hercegovini, u Svrhau procjenjivanja harmonizacije zakonodavstva Bosne i Hercegovine sa standardima Europske unije.

Agencija je odgovorna za uređivanje pitanja koja se odnose na bilo kakvo osiguranje izvoznih kredita koje se nudi izvoznicima osnovanim u Bosni i Hercegovini.

Agencija, uz preporuku odgovarajuće entitetske agencije za nadzor osiguranja, predstavljat će Bosnu i Hercegovinu u pogledu osnivanja podružnica ili supsidijarnih društava osiguravajućih društava ili posrednika osnovanih u bilo kojem entitetu ili Brčko Distriktu i u trećim zemljama. Njene dužnosti uključuju svaku neophodnu koordinaciju i suradnju između odgovarajuće entitetske agencije za nadzor osiguranja i odgovarajuće agencije za nadzor osiguranja u trećoj zemlji.

Agencija zaključuje ugovore o saradnji za razmjenu podataka s mjerodavnim organima drugih zemalja, uz suradnju s entitetskim agencijama za nadzor osiguranja.

Agencija surađuje s entitetskom agencijom za nadzor osiguranja u svim slučajevima kada to zahtijeva agencija za nadzor osiguranja druge zemlje.

Agencija vrši ovjeru potvrde o margini solventnosti izdatoj za upotrebu u trećoj zemlji, od bilo koje agencije za nadzor osiguranja, za bilo koje društvo za osiguranje utemeljeno u Bosni i Hercegovini koje namjerava osnovati podružnicu u trećoj zemlji. Agencija prosljeđuje podatke entitetskim agencijama za nadzor osiguranja u pogledu međunarodne prakse osiguranja, međunarodne statistike osiguranja i druge podatke dobijene kroz sudjelovanje na međunarodnim forumima osiguranja, a koji mogu biti od pomoći agencijama za nadzor osiguranja u obavljanju njihovih funkcija.

Član 10.

Biro zelene karte

Agencija prati rad Biroa zelene karte u Bosni i Hercegovini sukladno zakonima i propisima koji se primjenjuju na aktivnosti Biroa zelene karte u Bosni i Hercegovini, a u vezi sa ispunjavanjem zahtjeva Vijeća Biroa.

Član 11.

Statistički servis

Agencija vodi statistike u pogledu poslovanja tržišta osiguranja u Bosni i Hercegovini. Agencija će, uz prethodnu suglasnost Upravnog odbora Agencije, statistike koje vodi, a koje su sastavljene iz godišnjih izvještaja oba entiteta i Brčko Distrikta, objaviti u "Službenom glasniku BiH" i službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta.

Agencija je odgovorna za podnošenje statističkih izvješća, u ime Bosne i Hercegovine, Evropskoj komisiji ili bilo kojem drugom međunarodnom tijelu koje dostavi zahtjev za dobijanje dostupnih podataka.

Član 12.

Završna odredba

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine imenovat će članove Upravnog odbora Agencije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 13.

Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a objavit će se i u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

PRILOG V.

Zakonska regulativa i podzakonski akti u sektoru osiguranja u BiH

godišnji
izvještaj

20 08

Zakonska regulativa i podzakonski akti

Zakonski okvir za rad Agencije za osiguranje u BiH

- Zakon o Agenciji za osiguranje u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 12/04).

Zakoni iz područja osiguranja u FBiH

- Zakon o društvima za osiguranje u privatnom osiguranju ("Službene novine FBiH", br. 24/05);
- Zakon o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostale odredbe o obaveznom osiguranju od odgovornosti ("Službene novine FBiH", br. 22/05);
- Zakon o posredovanju u privatnom osiguranju ("Službene novine FBiH", br. 22/05).

Zakoni iz područja osiguranja u RS-u

- Zakon o društvima za osiguranje ("Službeni glasnik RS", br.: 17/05, 01/06, 64/06);
- Zakon o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostalim obaveznim osiguranjima od odgovornosti ("Službeni glasnik RS", br.: 17/05 i 64/06);
- Zakon o posredovanju u osiguranju ("Službeni glasnik RS", br.: 17/05 i 64/06).

Podzakonski akti Agencije za nadzor osiguranja u FBiH

- Pravilnik o minimalnom sadržaju revizorskog izvještaja ("Službene novine FBiH", br. 80/06);
- Pravilnik o elementima i kontroli margine solventnosti ("Službene novine FBiH", br. 80/06);
- Pravilnik o visini i načinu ulaganja sredstava ("Službene novine FBiH", br. 80/06);
- Pravilnik o tehničkim pričuvama ("Službene novine FBiH", br. 80/06);
- Pravilnik o polaganju stručnog ispita za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju ("Službene novine FBiH", br. 80/06);
- Pravilnik o blokiranju imovine i osiguranju od odgovornosti iz djelatnosti brokera u osiguranju ("Službene novine FBiH", br. 80/06);
- Pravilnik o uvjetima za obavljanje aktuarskih poslova ("Službene novine FBiH", br. 81/06);
- Pravilnik o dodatnom nadzoru nad skupinacijom osiguravatelja ("Službene novine FBiH", br. 81/06);
- Pravilnik o načinu upisa i vođenju registra društava za osiguranje i podružnica društava za osiguranje kod Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", br. 71/05);
- Pravilnik o načinu upisa i vođenju registra posrednika u osiguranju kod Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", br. 71/05);
- Pravilnik o dopuni Pravilnika o načinu upisa i vođenju registra posrednika kod Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", br. 46/07);
- Pravilnik o načinu upisa i vođenju registra ovlaštenih aktuara kod Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", br. 71/05);

- Uputstvo o obliku i sadržaju izvještaja društava za osiguranje ("Službene novine FBiH", br. 3/07);
- Uputstvo o postupku izdavanja suglasnosti za imenovanje osoba na važnim položajima u društvu za osiguranje (www.nados.ba);

- Uputstvo o sadržaju i dostavi mišljenja ovlaštenog aktuara ("Službene novine FBiH", br. 81/06);

- Odluka o dokumentima koji se prilažu uz zahtjev za izdavanje odobrenja za rad ("Službene novine FBiH", br. 80/06)
- Odluka o izvješćima društava za osiguranje ("Službene novine FBiH", br. 80/06);
- Odluka o izvješćima posrednika u osiguranju ("Službene novine FBiH", br. 80/06);
- Odluka o sadržini polise osiguranja od odgovornosti za motorna vozila ("Službene novine FBiH", br. 80/06);
- Odluka o uvjetima osiguranja kod inozemnog osiguravatelja ("Službene novine FBiH", br. 81/06);
- Odluka o osiguranju troškova pravne zaštite i osiguranju pomoći ("Službene novine FBiH", br. 81/06);
- Odluka o broju glasova članova Zaštitnog fonda Federacije BiH u 2008. godini ("Službene novine FBiH", br. 8/08);
- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o broju glasova članova Zaštitnog fonda Federacije BiH u 2008. godini ("Službene novine FBiH", br. 70/08);
- Odluka o utvrđivanju doprinosa Zaštitnom fondu Federacije BiH u 2008. godini ("Službene novine FBiH", br. 8/08);
- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o utvrđivanju doprinosa Zaštitnom fondu Federacije BiH u 2008. godini ("Službene novine FBiH", br. 70/08);
- Odluka o naknadama i tarifama Agencije za nadzor osiguranja Federacije BiH ("Službene novine FBiH", br. 71/05);
- Odluka o utvrđivanju ljednake pokazatelja za prepoznavanje sumnjivih transakcija ("Službene novine FBiH", br. 46/07);
- Odluka o dinamici usklađivanja minimalnog dioničkog kapitala i garantnog fonda društva za osiguranje ("Službene novine FBiH", br. 71/05);
- Odluka o raspodjeli zajedničkih stavki na životno i neživotno osiguranje ("Službene novine FBiH", br. 6/07);
- Odluka o određivanju iznosa na koji se mora ugovoriti osiguranje od odgovornosti za motorna vozila ("Službene novine FBiH", br. 32/07);
- Odluka o vrstama osiguranja ("Službene novine FBiH", br. 32/07);
- Odluka o troškovima prekršajnog naloga („ Službene novine FBiH”,br. 46/07);

- Mjerila za prijenosne premije(www.nados.ba);
- Mjerila za rezerve šteta (www.nados.ba);
- Mjerila za matematičku rezervu životnih osiguranja i drugih osiguranja za koje se obračunava matematička rezerva (www.nados.ba).

Podzakonski akti Agencije za osiguranje u RS-u

- Pravilnik o nadzoru nad učesnicima na tržištu osiguranja (www.azors.org);
- Pravilnik o sadržaju izvještaja nezavisnog revizora o obavljenoj reviziji finansijskih i drugih izvještaja društava za osiguranje (www.azors.org);
- Pravilnik o elementima i kontroli margine solventnosti društava za osiguranje u Republici Srpskoj (www.azors.org);

- Pravilnik o ombudsmanima u osiguranju (www.azors.org);
- Pravilnik o načinu upisa i vođenju registara posrednika u osiguranju kod Agencije za osiguranje Republike Srpske ("Službeni glasnik RS-a", br. 57/06);
- Pravilnik o dopuni Pravilnika o načinu upisa i vođenju registara posrednika u osiguranju kod Agencije za osiguranje Republike Srpske (www.azors.org);
- Pravilnik o načinu upisa i vođenju registra ovlašćenih aktuara kod Agencije za osiguranje Republike Srpske ("Službeni glasnik RS-a", br. 57/06);
- Pravilnik o uvjetima za sticanje i povlačenje zvanja ovlašćenog aktuara ("Službeni glasnik RS", br. 57/06);
- Pravilnik o životnom osiguranju vezanom za ulaganja ("Službeni glasnik RS-a", br. 116/06);
- Pravilnik o tehničkim pričuvama ("Službeni glasnik RS-a", br. 116/06);
- Pravilnik o polaganju stručnog ispita za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju ("Službeni glasnik RS-a", br. 01/07);
- Pravilnik o načinu procjenjivanja bilansnih i vanbilansnih pozicija društva za osiguranje (UO Agencije od 17.12.2008.);
- Pravilnik o visini i načinu ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezevi i minimalnog garantnog fonda društava za osiguranje (UO Agencije od 17.12.2008.);
- Pravilnik o blokiranju imovine i osiguranju od profesionalne odgovornosti brokera u osiguranju (UO Agencije od 8.4.2008.);
- Pravilnik o davanju i oduzimanju suglasnosti licima na značajnom položaju u društvu za osiguranje (UO Agencije od 8.4.2008.);
- Pravilnik o izmjeni Pravilnika o sadržaju izvještaja nezavisnog revizora o obavljenoj reviziji inansijskih i drugih izvještaja društva za osiguranje (UO Agencije od 6.11.2008.);
- Pravilnik o izmjeni Pravilnika o uvjetima za sticanje i povlačenje zvanja ovlašćenog aktuara (UO Agencije od 21.7.2008.);
- Pravilnik o načinu upisa i vođenju registara društava za osiguranje i podružnica društava za osiguranje kod Agencije za osiguranje Republike Srpske od 29.11.2007.
- Pravilnik o izmjenama i dopunama pravilnika o ombudsmanima u osiguranju (UO Agencije od 17.12.2008.)

- Uputstvo za upis u registar direktora društva za zastupanje (www.azors.org);
- Uputstvo za primjenu Odluke o vrstama osiguranja (UO Agencije od 29.5.2007.)

- Odluka o plaćanju naknade za nadzor Agenciji za osiguranje Republike Srpske za 2008. godinu (www.azors.org), koju je donio UO Agencije 8.4.2008.)
- Odluka o plaćanju doprinosa Zaštitnom fondu Republike Srpske u 2008. godini (www.azors.org);
- Odluka o uvjetima pod kojima društvo za osiguranje može da zaključi ugovor o reosiguranju sa društvom za reosiguranje koje nema dozvolu za rad u BiH (www.azors.org);(UO Agencije od 4.3.2008.)
- Odluka o tarifama i naknadama Agencije za osiguranje Republike Srpske od 27.12.2007.godine;
- Odluka o dopuni Odluke o plaćanju doprinosa Zaštitnom fondu Republike Srpske u 2007.godini (www.azors.org);
- Odluka o broju glasova članova Skupštine Zaštitnog fonda Republike Srpske u 2008. godini (www.azors.org);
(UO Agencije od 27.12.2007.).
- Odluka o obliku i sadržaju izvještaja društava za osiguranje od 3.4.2007.

- Odluka o broju glasova članova Skupštine Zaštitnog fonda Republike Srpske u 2007. godini ("Službeni glasnik RS-a", br. 27/07);
- Odluka o udjelu društava za osiguranje u financiranju Agencije za osiguranje Republike Srpske za 2007. godinu ("Službeni glasnik RS-a", br. 27/07);
- Odluka o plaćanju doprinosa Zaštitnom fondu Republike Srpske u 2007. godini ("Službeni glasnik RS-a", br. 22/07);
- Odluka o vrstama osiguranja ("Službeni glasnik RS-a", br. 57/06);
- Odluka o određivanju najmanjeg iznosa na koji se mora ugovoriti osiguranje od odgovornosti za motorna vozila ("Službeni glasnik RS-a", br. 57/06);
- Odluka o izmjeni Odluke o određivanju najmanjeg iznosa na koji se mora ugovoriti osiguranje od odgovornosti za motorna vozila (www.azors.org);
- Odluka o davanju suglasnosti na Odluku o organizovanju Zaštitnog fonda Republike Srpske ("Službeni glasnik RS-a", broj: 57/06);
- Odluka o plaćanju doprinosa Zaštitnom fondu Republike Srpske u 2006. godini ("Službeni glasnik RS-a", br. 57/06);
- Odluka o broju glasova članova Skupštine Zaštitnog fonda Republike Srpske u 2006. godini ("Službeni glasnik RS-a", br. 57/06);
- Odluka o utvrđivanju ljednake stručnih osoba koja su ovlaštena provoditi kontrolu u osiguravajućim društvima ("Službeni glasnik RS-a", br. 70/06);
- Odluka o izmjeni Odluke o utvrđivanju ljednake stručnih osoba koja su ovlašćena da sprovode kontrolu u osiguravajućim društvima (www.azors.org);
- Odluka o opsegu, načinu i rokovima dostavljanja podataka koje su posrednici u osiguranju dužni dostavljati Agenciji za osiguranje ("Službeni glasnik RS-a", br. 116/06);
- Odluka o dokumentima koji se prilažu uz zahtjev za izdavanje dozvole za rad ("Službeni glasnik RS", br. 116/06);
- Odluka o osiguranju troškova pravne zaštite i osiguranju pomoći ("Službeni glasnik RS-a", br. 15/07);
- Odluka o uvjetima osiguranja kod inozemnog osiguravatelja ("Službeni glasnik RS-a", br. 15/07);
- Odluka o izvješćima društava za osiguranje ("Službeni glasnik RS-a", br. 15/07);
- Odluka o sadržaju mišljenja ovlaštenog aktuara ("Službeni glasnik RS-a", br. 15/07);
- Odluka o dopuni Odluke o plaćanju doprinosa Zaštitnom fondu Republike Srpske u 2008.god (UO Agencije od 6.11.2008.);
- Odluka o privremenom plaćanju doprinosa Zaštitnom fondu Republike Srpske za razdoblje januar-mart 2008 god. (UO Agencije od 15.01.2008.);
- Odluka o privremenom plaćanju naknade za nadzor Agenciji za osiguranje Republike Srpske za razdoblje januar- mart 2008.);
- Odluka o sadržaju i obliku službene legitimacije Agencije za osiguranje Republike Srpske (Dir. Agencije od 29.12.2008.god);
- Odluka o obliku i sadržaju zahtjeva za upis u registar posrednika u osiguranju kod agencije za osiguranje RS-a 24.05.2007.);
- Program za polaganje stručnog ispita za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju ("Službeni glasnik RS-a", br. 116/06);

- Zaključak o uplati putem pošte ili banke (UO Agencije od 4.3.2008.)

- Naredba-premijski sjednakem od 3.10.2008.;
- Dopuna naredbe od 29.10.2008.;

- Pravila postupka ombudsmana u osiguranju (UO Agencije od 17.12.2008.).

.....

Nazivi zakonskih i podzakonskih akata identični su jeziku na kojem su objavljeni.